

DYREKTYWA 2006/49/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 14 czerwca 2006 r.****w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (wersja
przeredagowana)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 47 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽²⁾

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 93/6/EWG z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych ⁽⁴⁾ została kilka razy w istotny sposób zmieniona. W związku z nowymi zmianami w powyższej dyrektywie, w celu zachowania przejrzystości wskazane jest dokonanie przekształcenia jej tekstu.
- (2) Jednym z celów dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych ⁽⁵⁾ jest umożliwienie firmom inwestycyjnym posiadającym zezwolenia przyznane przez właściwe organy ich Państw Członkowskich i nadzorowanym przez te organy, swobodnego zakładania filii i świadczenia usług w innych Państwach Członkowskich. W tym celu dyrektywa zapewnia koordynację przepisów w zakresie przyznawania zezwoleń firmom inwestycyjnym i prowadzenia przez nie działalności.
- (3) Dyrektywa 2004/39/WE nie ustanawia jednak wspólnych zasad dotyczących wysokości funduszy własnych firm inwestycyjnych ani nawet nie ustala wymaganego poziomu kapitału założycielskiego takich firm; dyrektywa ta nie ustanawia także wspólnych ram monitorowania ryzyka, które firmy te ponoszą.
- (4) Właściwym jest dokonanie jedynie zasadniczej harmonizacji w zakresie niezbędnym i dostatecznym, aby zapewnić wzajemne uznawanie zezwolenia i systemów nadzoru ostrożnościowego. Aby zrealizować zasadę wzajemnego uznawania w ramach wewnętrznego rynku finansowego, należy podjąć działania w celu przyjęcia wspólnej definicji funduszy własnych firm inwestycyjnych, ustalenia wymaganego poziomu ich kapitału założycielskiego oraz ustanowienia wspólnych ram dla monitorowania ryzyka obciążającego działalność tych firm.
- (5) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, to jest ustanowienie wymogów adekwatności kapitałowej mających zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego, nie mogą zostać w wystarczającym zakresie osiągnięte przez Państwa Członkowskie i w związku z tym, ze względu na rozmiar i skutki proponowanych działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (6) Właściwe jest zróżnicowanie wymaganego poziomu kapitału założycielskiego w zależności od zakresu działalności określonego w zezwoleniu przyznanym firmie inwestycyjnej.
- (7) Należy zezwolić istniejącym firmom inwestycyjnym na kontynuowanie działalności pod określonymi warunkami, nawet wówczas gdy nie sprostają one wymogom w zakresie minimalnego poziomu kapitału założycielskiego dla nowo powstałych firm inwestycyjnych.
- (8) Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia przepisów bardziej restrykcyjnych, aniżeli te przewidziane w niniejszej dyrektywie.
- (9) Sprawne funkcjonowanie rynku wewnętrznego wymaga nie tylko odpowiednich przepisów prawnych, ale również ścisłej i regularnej współpracy właściwych organów Państw Członkowskich oraz większej zbieżności stosowanych przez nie praktyk w zakresie regulacji prawnych i procedur nadzoru.
- (10) W komunikacie Komisji z 11 maja 1999 r. zatytułowanym „Wprowadzanie w życie ram dla rynków finansowych: plan działania” zostały określone różne cele, które powinny zostać osiągnięte dla pełnej realizacji rynku wewnętrznego usług finansowych. Celem określonym przez Radę Europejską obradującą w dniach 23. i 24. marca 2000 r. w Lizbonie jest wdrożenie planu działań do 2005 r. Ważnym elementem planu działań jest nowe sformułowanie postanowień odnoszących się do funduszy własnych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 234 z 22.9.2005 r. str. 8.

⁽²⁾ Dz.U. C 52 z 2.3.2005, str. 37.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 28 września 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 czerwca 2006 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 141 z 11.6.1993, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 79 z 24.3.2005, str. 9).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 145 z 30.4.2004, str. 1.

- (11) Ponieważ w zakresie działalności w ramach portfela handlowego firmy inwestycyjne są narażone na takie same rodzaje ryzyka co instytucje kredytowe, właściwym jest, by odpowiednie przepisy dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe⁽¹⁾ stosowały się również do firm inwestycyjnych.
- (12) Fundusze własne zarówno firm inwestycyjnych, jak i instytucji kredytowych, (dalej zwanych wspólnie „instytucjami”) mogą służyć do wyrównywania strat, których wartość przewyższa poziom zysków, zapewniając w ten sposób ciągłość działania instytucji oraz ochronę inwestorów. Fundusze własne służą właściwym organom również jako istotny miernik, w szczególności przy ocenie wypłacalności instytucji, a także do innych celów ostrożnościowych. Ponadto instytucje bezpośrednio konkurują ze sobą na rynku wewnętrznym. Należy zatem ustanowić wspólne podstawowe normy dotyczące funduszy własnych w celu wzmocnienia systemu finansowego Wspólnoty oraz zapobiegania zniekształceniu konkurencji.
- (13) W związku z celami określonymi w motywie (12) właściwym jest, by definicja funduszy własnych określona w dyrektywie 2006/48/WE służyła jako podstawa oraz by przyjąć dodatkowe przepisy szczegółowe, które uwzględniają różny zakres wymogów kapitałowych związanych z ryzykiem rynkowym.
- (14) W przypadku instytucji kredytowych dyrektywa 2000/12/WE wprowadziła już wspólne normy w zakresie nadzorowania i monitorowania różnych typów ryzyka.
- (15) W tym kontekście przepisy w sprawie minimalnych wymogów kapitałowych należy rozpatrywać w połączeniu z innymi właściwymi instrumentami także służącymi harmonizacji podstawowych metod nadzoru instytucji.
- (16) Niezbędne jest opracowanie wspólnych norm dotyczących ryzyka rynkowego wynikającego z działalności instytucji kredytowych oraz ustalenie równoległych ram nadzorowania ryzyka, które ponoszą instytucje, zwłaszcza ryzyka rynkowego, w szczególności ryzyka pozycji, ryzyka kontrahenta/ryzyka rozliczenia i ryzyka walutowego.
- (17) Niezbędne jest uwzględnienie pojęcia „portfel handlowy”, który obejmuje pozycje w papierach wartościowych i innych instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu, które są obciążone głównie ryzykiem rynkowym, jak również zaangażowania wynikające z określonych usług finansowych świadczonych na rzecz klientów.
- (18) W celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego instytucji prowadzących jedynie znikomą działalność w ramach portfela handlowego, w ujęciu zarówno względnym, jak i bezwzględnym, instytucje te powinny mieć możliwość stosowania przepisów dyrektywy 2006/48/WE zamiast obowiązku przestrzegania wymogów określonych w załącznikach I i II do niniejszej dyrektywy.
- (19) Istotne jest, aby przy monitorowaniu ryzyka rozliczenia/ryzyka dostawy uwzględnić istnienie systemów dających adekwatny poziom zabezpieczenia ograniczającego takie ryzyko.
- (20) W każdym przypadku instytucje powinny przestrzegać przepisów niniejszej dyrektywy w zakresie pokrycia funduszami własnymi ryzyka walutowego obciążającego całość ich działalności. Należy ustalać niższe wymogi kapitałowe dla pozycji w walutach ściśle ze sobą skorelowanych, gdy korelacja taka została potwierdzona badaniami statystycznymi lub wynika z obowiązujących umów międzyrządowych.
- (21) Wymogi kapitałowe dla podmiotów prowadzących handel towarami, w tym podmiotów wyłączonych obecnie spod wymogów dyrektywy 2004/39/WE zostaną, o ile to konieczne, poddane przeglądowi w związku z przeglądem wyżej wymienionych wyjątków zgodnie z art. 65 ust. 3 tej dyrektywy.
- (22) Liberalizacja rynków gazowego i elektryczności jest znaczącym celem Wspólnoty, zarówno pod względem gospodarczym, jak i politycznym. Z tego względu wymogi kapitałowe oraz inne uregulowania dotyczące nadzoru, stosowane wobec podmiotów działających na tych rynkach, powinny być proporcjonalne, a ponadto nie mogą stanowić nieuzasadnionej przeszkody dla liberalizacji. Szczególnie podczas przeglądów, o których mowa w motywie (21), powinien zostać uwzględniony cel, jakim jest liberalizacja.
- (23) Istnienie wewnętrznych systemów monitorowania i kontroli ryzyka stopy procentowej obciążającego całą działalność instytucji stanowi szczególnie istotny sposób ograniczania tego ryzyka do minimum. W związku z tym systemy takie powinny być nadzorowane przez właściwe organy.
- (24) Dyrektywa 2006/48/WE nie ustanawia wspólnych zasad monitorowania i kontroli koncentracji zaangażowań w zakresie działalności, która zasadniczo obciążona jest ryzykiem rynkowym, stosowne jest zatem przyjęcie takich zasad.
- (25) Ryzyko operacyjne stanowi istotne ryzyko dla instytucji wymagające pokrycia przy pomocy funduszy własnych. Istotne jest uwzględnienie różnorodności instytucji w UE, poprzez ustanowienie alternatywnych metod.
- (26) Dyrektywa 2006/48/WE przyjmuje zasadę konsolidacji. Dyrektywa ta nie ustanawia wspólnych zasad konsolidacji w przypadku instytucji finansowych, których działalność zasadniczo obciążona jest ryzykiem rynkowym.

(1) Patrz: str. ... niniejszego Dziennika Urzędowego.

- (27) Aby zapewnić odpowiedni poziom wypłacalności instytucji w ramach jednej grupy, ważne jest, by minimalne wymogi kapitałowe były stosowane na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej tej grupy. W celu zapewnienia odpowiedniej alokacji funduszy własnych w ramach grupy oraz ich dostępności w razie potrzeby dla zabezpieczenia inwestycji, minimalne wymogi kapitałowe powinny stosować się do poszczególnych instytucji w ramach tej grupy, chyba że cel ten można skutecznie zrealizować w inny sposób.
- (28) Dyrektywa 2006/48/WE nie ma zastosowania do grup, w skład których wchodzi jedna firma inwestycyjna lub więcej takich firm, lecz nie wchodzi żadna instytucja kredytowa. Należy zatem ustanowić wspólne ramy wprowadzenia nadzoru skonsolidowanego nad firmami inwestycyjnymi.
- (29) Instytucje powinny zapewnić kapitał wewnętrzny adekwatny pod względem ilości, jakości i alokacji w stosunku do rodzajów ryzyka, na które są lub mogą być narażone. Dlatego też instytucje powinny ustanowić strategie i procedury służące ocenie i utrzymywaniu adekwatności ich kapitału wewnętrznego.
- (30) Właściwe organy powinny oceniać adekwatność funduszy własnych instytucji, uwzględniając rodzaje ryzyka, na jakie instytucje te są narażone.
- (31) W celu zapewnienia sprawnego działania rynku wewnętrznego w sektorze bankowym Komitet Europejskich Nadzorców Bankowych powinien przyczynić się do spójnego stosowania niniejszej dyrektywy i do ujednoczenia praktyk w zakresie nadzoru stosowanych we Wspólnocie oraz składać instytucjom Wspólnoty roczne sprawozdania dotyczące osiągniętego postępu.
- (32) Istotnym warunkiem wzrostu skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego jest zapewnienie dalszego zbliżenia praktyk w zakresie wdrażania i stosowania przepisów zharmonizowanego prawodawstwa Wspólnoty.
- (33) Z tego samego powodu, a także po to, by zapobiec nadmiernemu obciążeniu instytucji wspólnotowych działających w kilku Państwach Członkowskich, wynikającemu z stałej odpowiedzialności właściwych organów poszczególnych Państw Członkowskich za udzielanie zezwoleń i nadzór, niezbędne jest znaczne wzmocnienie współpracy między właściwymi organami. W tym kontekście należy wzmocnić rolę inspektora odpowiedzialnego za nadzór skonsolidowany.
- (34) Aby doprowadzić do wzrostu skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz aby zapewnić obywatelom Unii odpowiedni poziom przejrzystości, właściwe organy powinny ujawnić publicznie i w sposób umożliwiający miarodajne porównanie informacje na temat sposobów wdrażania wymogów niniejszej dyrektywy.
- (35) Mając na uwadze wzmocnienie dyscypliny rynkowej oraz zachęcenie instytucji do ulepszenia ich strategii rynkowych, technik kontroli ryzyka oraz wewnętrznej organizacji zarządzania, należy nałożyć na te instytucje obowiązek podawania odpowiednich informacji do wiadomości publicznej.
- (36) Środki niezbędne do wdrożenia niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾.
- (37) W swojej rezolucji z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie wdrożenia przepisów o usługach finansowych⁽²⁾ Parlament wnioskował o przyznanie Parlamentowi i Radzie tej samej roli w nadzorowaniu sposobu wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji, co odzwierciedla uprawnienia legislacyjne Parlamentu zgodnie z art. 251 Traktatu. Przewodniczący Komisji poparł ten wniosek w oświadczeniu złożonym tego samego dnia w Parlamencie. Dnia 11 grudnia 2002 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący zmian w decyzji 1999/468/WE, zmieniony wnioskiem z dnia 22 kwietnia 2004 r. Parlament uznaje, że niniejsza propozycja nie chroni jego uprawnień legislacyjnych. Zdaniem Parlamentu, Parlament i Rada powinny mieć możliwość oceny w ustalonym okresie uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji. W związku z tym stosowne jest ograniczenie okresu, w którym Komisja może przyjmować środki wykonawcze.
- (38) Parlament powinien dysponować trzymiesięcznym okresem od pierwszego przekazania projektu zmian i środków wykonawczych w celu ich przeanalizowania i wydania opinii. Jednakże, w pilnych i odpowiednio uzasadnionych przypadkach powinna istnieć możliwość skrócenia tego okresu. W przypadku przyjęcia w tym okresie rezolucji przez Parlament, Komisja powinna powtórnie przeanalizować projekt zmian lub środków.
- (39) W celu uniknięcia zakłóceń na rynkach oraz zapewnienia ciągłości na wszelkich poziomach funduszy własnych należy przyjąć szczegółowe rozwiązania przejściowe.
- (40) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej za ogólne zasady prawa wspólnotowego.
- (41) Obowiązek transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinien ograniczać się do tych przepisów, które stanowią zasadniczą zmianę w porównaniu do wcześniejszych dyrektyw. Obowiązek transpozycji przepisów, które nie zostały zmienione, wynika z wcześniejszych dyrektyw.
- (42) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w części B załącznika VIII,

(1) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

(2) Dz.U. C 284 E z 21.11.2002, str. 115.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

Przedmiot, zakres i definicje

Sekcja 1

Przedmiot i zakres

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej dla firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych zasady dotyczące obliczania funduszy własnych oraz zasady ich nadzoru ostrożnościowego. Państwa Członkowskie stosują wymogi określone w niniejszej dyrektywie wobec firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych zgodnie z definicjami zawartymi w art. 3.

2. Państwo Członkowskie może nakładać na firmy inwestycyjne i instytucje kredytowe, którym udzieliło zezwolenia, dodatkowe lub bardziej restrykcyjne wymogi.

Artykuł 2

1. Z zastrzeżeniem przepisów art. 18, 20, 22-32, 34 i 39 niniejszej dyrektywy, art. 68-73 dyrektywy 2006/48/WE stosuje się odpowiednio do firm inwestycyjnych. Przy stosowaniu art. 70-72 dyrektywy 2006/48/WE do firm inwestycyjnych, każde odniesienie do dominującej instytucji kredytowej z siedzibą w jednym z Państw Członkowskich należy rozumieć jako odniesienie do dominującej firmy inwestycyjnej z siedzibą w jednym z Państw Członkowskich, zaś każde odniesienie do unijnej dominującej instytucji kredytowej należy rozumieć jako odniesienie do dominującej unijnej firmy inwestycyjnej.

Jeżeli dominująca firma inwestycyjna z siedzibą w jednym z Państw Członkowskich jest przedsiębiorstwem dominującym w odniesieniu do instytucji kredytowej, to wyłącznie ta dominująca firma inwestycyjna podlega wymogom skonsolidowanym, o których mowa w art. 71-73 dyrektywy 2006/48/WE.

Jeżeli dominująca instytucja kredytowa z siedzibą w jednym z Państw Członkowskich jest przedsiębiorstwem dominującym wobec firmy inwestycyjnej, to wyłącznie ta dominująca instytucja kredytowa podlega wymogom skonsolidowanym, o których mowa w art. 71-73 dyrektywy 2006/48/WE.

W przypadku, gdy jednostkami zależnymi w stosunku do finansowej spółki holdingowej są zarówno instytucja kredytowa, jak i firma inwestycyjna, wymogi określone na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej spółki holdingowej stosuje się do instytucji kredytowej.

2. Gdy w skład grupy kapitałowej objętej przepisem ust. 1 nie wchodzi żadna instytucja kredytowa, stosują się odpowiednio przepisy dyrektywy 2006/48/WE z zastrzeżeniem następujących przypadków:

- a) każde odniesienie do „instytucji kredytowych” traktuje się jako odniesienie do „firm inwestycyjnych”;

b) w art. 125 oraz w art. 140 ust. 2 dyrektywy 2006/48/WE każde odniesienie do innych artykułów tej dyrektywy traktuje się jako odniesienie do dyrektywy 2004/39/WE;

c) do celów art. 39 ust. 3 dyrektywy 2006/48/WE odniesienia do „Komitetu Doradczego ds. Bankowości” traktuje się jako odniesienia do Rady i Komisji;

d) na zasadzie odstępstwa od art. 140 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE gdy w skład grupy nie wchodzi żadna instytucja kredytowa, zdanie pierwsze w tym artykule otrzymuje brzmienie: „W przypadku gdy firma inwestycyjna, finansowa spółka holdingowa lub spółka holdingowa o profilu mieszanym kontroluje jeden lub więcej przedsiębiorstw zależnych, które są zakładami ubezpieczeniowymi, właściwe organy i organy, którym powierzono publiczne zadanie nadzorowania zakładów ubezpieczeniowych, ściśle ze sobą współpracują.”

Sekcja 2

Definicje

Artykuł 3

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

a) „instytucje kredytowe” oznaczają instytucje kredytowe określone w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE;

b) „firmy inwestycyjne” oznaczają instytucje określone jako takie w art. 4 ust. 1 pkt 1) dyrektywy 2004/39/WE, które podlegają wymogom nałożonym z mocy tej dyrektywy z wyłączeniem:

(i) instytucji kredytowych,

(ii) firm miejscowych według definicji zawartej w lit. p); oraz

(iii) firm, które są upoważnione jedynie do świadczenia usług związanych z doradztwem inwestycyjnym lub przyjmują i przekazują zlecenia inwestorów, a nie przechowują środków lub papierów wartościowych swoich klientów, i które z tego powodu nie mogą w żadnym momencie być zadłużone wobec tych klientów;

c) „instytucje” oznaczają instytucje kredytowe i firmy inwestycyjne;

d) „uznane firmy inwestycyjne z państw trzecich” oznaczają firmy spełniające następujące warunki:

(i) firmy, które, gdyby założyły jednostkę w państwie Wspólnoty, byłyby objęte definicją firmy inwestycyjnej;

(ii) firmy, które posiadają zezwolenie przyznane w państwie trzecim; oraz

- (iii) firmy, które podlegają i spełniają reguły ostrożnościowe, uznawane przez właściwe organy za przynajmniej tak restrykcyjne jak reguły ustanowione w niniejszej dyrektywie;
- e) „instrumenty finansowe” oznaczają dowolną umowę, która powoduje powstanie aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego albo instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron umowy;
- f) „dominująca firma inwestycyjna z siedzibą w Państwie Członkowskim” oznacza firmę inwestycyjną, od której zależna jest instytucja lub instytucja finansowa lub która posiada udziały w takich podmiotach, oraz która nie jest sama podmiotem zależnym w stosunku do innej instytucji posiadającej zezwolenie wydane w tym samym Państwie Członkowskim lub w stosunku do finansowej spółki holdingowej założonej w tym samym Państwie Członkowskim;
- g) „unijna dominująca firma inwestycyjna” oznacza dominującą firmę inwestycyjną z siedzibą w Państwie Członkowskim, która nie jest podmiotem zależnym w stosunku do innej instytucji posiadającej zezwolenie wydane w dowolnym Państwie Członkowskim lub w stosunku do finansowej spółki holdingowej założonej w dowolnym Państwie Członkowskim;
- h) „pozagięldowe instrumenty pochodne” oznaczają pozycje ujęte w wykazie zawartym w załączniku IV do dyrektywy 2006/48/WE inne niż te, którym przypisuje się wartość ekspozycji równą zero zgodnie z ust. 6 część 2 załącznika III do tej dyrektywy;
- i) „rynek regulowany” oznacza rynek określony w art. 4 ust. 1 pkt 14) dyrektywy 2004/39/WE;
- j) „zamiennie papiery wartościowe” oznaczają papiery wartościowe, które mogą być zamienione przez ich posiadacza na inne papiery wartościowe;
- k) „gwarancja subskrypcyjna (warrant)” oznacza papier wartościowy dający posiadaczowi prawo do nabycia instrumentu bazowego po ustalonej cenie w terminie do daty wygaśnięcia lub w dniu wygaśnięcia gwarancji subskrypcyjnej (warrantu); jej rozliczenie może nastąpić przez dostawę instrumentu bazowego albo przez płatność gotówkową;
- l) „finansowanie zapasów” oznacza pozycje, w których fizyczny zapas został sprzedany w transakcji terminowej, a koszt sfinansowania został zablokowany do daty sprzedaży w transakcji terminowej;
- m) „umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” i „umowa z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu” oznaczają jakąkolwiek umowę, zgodnie z którą instytucja lub jej kontrahent przekazuje drugiej stronie papiery wartościowe lub towary albo gwarantowane prawa do tych papierów lub towarów, gdy gwarancji takiej udzieliła uznana giełda posiadająca prawo do tych papierów lub towarów, przy czym umowa nie zezwala instytucji na jednoczesne przekazanie ani zastawienie danego papieru wartościowego lub towaru na rzecz więcej niż jednego kontrahenta, a warunkiem transakcji jest zobowiązanie odkupu tych papierów – albo zastępczych papierów wartościowych lub towarów o tych samych cechach – po określonej cenie w ustalonym przyszłym terminie, albo w terminie, który ustali strona przekazująca; dla instytucji sprzedającej papiery wartościowe lub towary transakcja ta stanowi umowę z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, natomiast dla instytucji kupującej papiery lub towary stanowi ona umowę z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu;
- n) „udzielanie pożyczek papierów wartościowych lub towarów” i „zaciąganie pożyczek papierów wartościowych lub towarów” oznaczają jakiegokolwiek transakcje, w których instytucja lub jej kontrahent przekazuje drugiej stronie papiery wartościowe lub towary, otrzymując odpowiednie zabezpieczenie, a warunkiem transakcji jest zobowiązanie drugiej strony do zwrotu papierów lub towarów równoważnych otrzymanym papierom lub towarom, w danym terminie przyszłym lub na żądanie strony przekazującej; dla instytucji przekazującej papiery wartościowe lub towary transakcja taka stanowi transakcję udzielenia pożyczki papierów wartościowych lub towarów, natomiast dla instytucji otrzymującej papiery lub towary stanowi transakcję zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych lub towarów;
- o) „bezpośredni uczestnik rozliczeń” oznacza członka giełdy lub izby rozliczeniowej pozostającej w bezpośrednim stosunku umownym z centralnym kontrahentem (gwarantem rynku);
- p) „przedsiębiorstwo miejscowe” oznacza przedsiębiorstwo działające na własny rachunek na rynkach opcji lub kontraktów terminowych lub innych instrumentów pochodnych oraz na rynkach kasowych wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji na rynkach instrumentów pochodnych lub działające na rachunek innych uczestników tych rynków a także takie, które posiada gwarancję bezpośrednich uczestników rozliczeń tych rynków, w przypadku gdy odpowiedzialność za egzekwowanie wykonania kontraktów zawartych przez takie przedsiębiorstwa przyjmują na siebie bezpośredni uczestnicy rozliczeń w ramach tych samych rynków;
- q) „współczynnik delta” oznacza przewidywany stopień zmiany ceny opcji w zależności od małej zmiany ceny instrumentu bazowego będącego przedmiotem opcji;
- r) „fundusze własne” oznaczają fundusze własne w rozumieniu definicji zawartej w dyrektywie 2006/48/WE; oraz
- s) „kapitał” oznacza fundusze własne.
- W celu stosowania nadzoru na zasadzie skonsolidowanej termin „firma inwestycyjna” obejmuje firmy inwestycyjne państw trzecich.
- Do celów lit. e) instrumenty finansowe obejmują pierwotne instrumenty finansowe lub instrumenty pieniężne oraz finansowe instrumenty pochodne, których wartość jest pochodną ceny bazowego instrumentu finansowego, stopy, indeksu lub ceny innej pozycji bazowej, a także obejmuje jako wymóg minimalny instrumenty określone w sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE.
2. Pojęcia: „przedsiębiorstwo dominujące”, „przedsiębiorstwo zależne”, „spółka zarządzania aktywami” i „instytucja finansowa” obejmują przedsiębiorstwa określone w dyrektywie 2006/48/WE.
- Pojęcia: „finansowa spółka holdingowa”, „dominująca finansowa spółka holdingowa z siedzibą w Państwie Członkowskim”, „unijna dominująca finansowa spółka holdingowa” oraz „przedsiębiorstwo usług pomocniczych” obejmują przedsiębiorstwa określone w art. 4 dyrektywy 2006/48/WE, przy czym każde odniesienie do instytucji kredytowych rozumie się jako odniesienie do instytucji.

3. Do celów stosowania dyrektywy 2006/48/WE w odniesieniu do grup określonych w art. 2 ust. 1, które nie obejmują danej instytucji kredytowej, zastosowanie mają następujące definicje:

- a) „finansowa spółka holdingowa” oznacza instytucję finansową, której przedsiębiorstwa zależne stanowią wyłącznie lub głównie firmy inwestycyjne lub inne instytucje finansowe, z których co najmniej jedna jest firmą inwestycyjną oraz które nie jest finansową spółką holdingową o działalności mieszanej w rozumieniu dyrektywy 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego⁽¹⁾;
- b) „spółka holdingowa o profilu mieszanym” oznacza przedsiębiorstwo dominujące niebędące ani finansową spółką holdingową, ani firmą inwestycyjną, ani finansową spółką holdingową o działalności mieszanej w rozumieniu dyrektywy 2002/87/WE, do którego przedsiębiorstw zależnych należy co najmniej jedna firma inwestycyjna; oraz
- c) „właściwe organy” oznaczają organy krajowe uprawnione w drodze ustawy lub przepisu wykonawczego do sprawowania nadzoru nad firmami inwestycyjnymi.

ROZDZIAŁ II

Kapitał założycielski

Artykuł 4

Dla celów niniejszej dyrektywy „kapitał założycielski” składa się z elementów wymienionych w art. 57 lit. a) i b) dyrektywy 2006/48/WE.

Artykuł 5

1. Firmy inwestycyjne, które nie zawierają transakcji instrumentami finansowymi na własny rachunek ani nie gwarantują emisji instrumentów finansowych, ale które przechowują środki lub papiery wartościowe klientów oraz oferują jedną lub więcej spośród niżej wymienionych usług, muszą dysponować kapitałem założycielskim w wysokości 125 000 EUR:

- a) przyjmowanie i przekazanie zleceń inwestorów dotyczących instrumentów finansowych;
- b) wykonywanie zleceń inwestorów dotyczących instrumentów finansowych; lub
- c) zarządzanie indywidualnymi portfelami inwestycyjnymi składającymi się z instrumentów finansowych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 35 z 11.2.2003, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

2. Właściwe organy mogą zezwolić firmie inwestycyjnej, która wykonuje zlecenia inwestorów dotyczące instrumentów finansowych, na utrzymanie takich instrumentów również na własny rachunek, jeśli spełnione są następujące warunki:

- a) takie pozycje powstają jedynie wówczas, gdy firmie nie udaje się dokładnie dopasować zleceń inwestorów;
- b) łączna wartość rynkowa wszystkich takich pozycji podlega górnej granicy 15 % kapitału założycielskiego firmy;
- c) firma spełnia wymogi określone w art. 18, 20 i 28; oraz
- d) takie pozycje mają charakter incydentalny i tymczasowy, a ich utrzymywanie jest ściśle ograniczone do okresu niezbędnego do przeprowadzenia danej transakcji.

Utrzymywanie pozycji w instrumentach finansowych niezaliczonych do portfela handlowego celem lokowania funduszy własnych w odniesieniu do usług określonych w ust. 1 lub do celów ust. 3 nie jest traktowane jako zawieranie transakcji na własny rachunek.

3. Państwa Członkowskie mogą obniżyć kwotę określoną w ust. 1 do wysokości 50 000 EUR, jeśli dana firma nie posiada zezwolenia ani na przechowywanie środków lub papierów wartościowych klientów, ani na prowadzenie transakcji na własny rachunek, ani na gwarantowanie emisji.

Artykuł 6

Przedsiębiorstwa miejscowe dysponują kapitałem założycielskim w wysokości 50 000 EUR na tyle, na ile korzystają one ze swobody przedsiębiorczości lub świadczą usługi określone w art. 31 i 32 dyrektywy 2004/39/WE.

Artykuł 7

Firmy określone w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (iii) posiadają:

- a) kapitał założycielski w wysokości 50 000 EUR lub
- b) ubezpieczenie z tytułu prowadzenia działalności zawodowej obejmujące całe terytorium Wspólnoty lub niektóre inne, porównywalne gwarancje odnoszące się do odpowiedzialności wynikającej z zaniedbań zawodowych, stanowiące przynajmniej 1 000 000 EUR mających zastosowanie do każdego roszczenia i 1 500 000 EUR rocznie dla wszystkich roszczeń łącznie; lub
- c) połączenie kapitału założycielskiego oraz ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności zawodowej w formie skutkującej poziomem pokrycia równorzędnym do ustalonego w lit. a) lub b).

Kwoty określone w akapicie pierwszym podlegają okresowej rewizji Komisji w celu uwzględnienia zmian w europejskim wskaźniku cen konsumpcyjnych podawanym do publicznej wiadomości przez Eurostat zgodnie z oraz w tym samym czasie co dostosowania wprowadzone na mocy art. 4 ust. 7 dyrektywy 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego ⁽¹⁾.

Artykuł 8

Jeżeli firma określona w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (iii), jest zarejestrowana również na podstawie dyrektywy 2002/92/WE, wypełnia ona wymogi ustanowione na mocy art. 4 ust. 3 tej dyrektywy, a ponadto musi posiadać:

- a) kapitał założycielski w wysokości 25 000 EUR;
- b) ubezpieczenie z tytułu prowadzenia działalności zawodowej obejmujące całe terytorium Wspólnoty lub niektóre inne, porównywalne gwarancje odnoszące się do odpowiedzialności wynikającej z zaniedbań zawodowych, stanowiące przynajmniej 500 000 EUR mających zastosowanie do każdego roszczenia i 750 000 EUR rocznie dla wszystkich roszczeń łącznie; lub
- c) połączenie kapitału założycielskiego oraz ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności zawodowej w formie skutkującej poziomem pokrycia równorzędnym do ustalonego w lit. a) lub b).

Artykuł 9

Firmy inwestycyjne inne niż te, o których mowa w art. 5-8 muszą posiadać kapitał założycielski w wysokości 730 000 EUR.

Artykuł 10

1. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 5 ust. 1, art. 5 ust. 3, 6 i 9 Państwa Członkowskie mogą utrzymać ważność zezwoleń udzielonych firmom inwestycyjnym i firmom objętym przepisami art. 6, które już istniały przed dniem 31 grudnia 1995 r., a których fundusze własne nie osiągają poziomu kapitału założycielskiego określonego w art. 5 ust. 1, art. 5 ust. 3, 6 i 9.

Fundusze własne tych firm lub firm inwestycyjnych nie mogą jednak spaść poniżej najwyższego poziomu referencyjnego obliczonego po dacie notyfikacji zawartej w niniejszej dyrektywie. Poziom referencyjny stanowi średni poziom dzienny funduszy własnych wyliczany przez okres sześciomiesięczny poprzedzający datę wyliczenia. Poziom ten oblicza się co sześć miesięcy za analogiczny okres poprzedni.

2. Jeśli kontrolę nad firmą objętą przepisem ust. 1 przejmie osoba fizyczna lub prawna inna niż osoba, która wcześniej kontrolowała tę firmę, fundusze własne tej firmy są podwyższane co najmniej do poziomu określonego dla nich w art. 5 ust. 1, art. 5 ust. 3, 6 i 9, z wyjątkiem przypadku pierwszego przekazania kontroli przez dziedziczenie po dniu 31 grudnia

1995 r. za zgodą właściwych organów oraz przez okres nie dłuższy niż dziesięć lat od daty przekazania kontroli.

3. W określonych jednak szczególnych okolicznościach i za zgodą właściwych organów, gdy następuje połączenie dwóch lub więcej firm inwestycyjnych lub firm objętych przepisem art. 6, fundusze własne firmy powstałej w wyniku tego połączenia nie muszą osiągnąć poziomu określonego w art. 5 ust. 1, art. 5 ust. 3, 6 i 9. Niemniej jednak w okresie, gdy nie został osiągnięty odpowiedni poziom zgodnie z art. 5 ust. 1, art. 5 ust. 3, 6 i 9, fundusze własne nowopowstałej firmy nie mogą spaść poniżej sumy funduszy własnych łączących się ze sobą firm w chwili połączenia.

4. Fundusze własne firm inwestycyjnych i firm objętych przepisem art. 6 nie mogą spaść poniżej poziomu określonego w art. 5 ust. 1, art. 5 ust. 3, 6 i 9, i w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu.

Jeśli fundusze własne takich firm oraz firm inwestycyjnych spadną poniżej tego poziomu, właściwe organy mogą w uzasadnionych okolicznościach wyznaczyć tym firmom ograniczony czas, w którym musi ono uzyskać poprawę swojej sytuacji lub zaprzestać działalności.

ROZDZIAŁ III

Portfel handlowy

Artykuł 11

1. Portfel handlowy instytucji zawiera wszystkie pozycje w instrumentach finansowych i w towarach utrzymywane z przeznaczeniem handlowym lub w celu zabezpieczenia innych składników w portfelu handlowym, których zbywalność albo nie podlega żadnym ograniczeniom umownym albo które można zabezpieczyć.

2. Pozycje utrzymywane z przeznaczeniem handlowym to pozycje przeznaczone do krótkoterminowej odsprzedaży lub utrzymywane z zamiarem uzyskania korzyści wynikających z rzeczywistych lub oczekiwanych krótkoterminowych różnic między cenami nabycia i sprzedaży lub z innych wahań cenowych lub wahań stopy procentowej. Termin „pozycje” obejmuje pozycje otwierane na własny rachunek i pozycje związane z obsługą klienta i pozycje związane z organizowaniem obrotu.

3. Przeznaczenie handlowe wykazuje się na podstawie strategii, zasad i procedur ustanowionych przez instytucję w celu zarządzania daną pozycją lub portfelem zgodnie z załącznikiem VII część A.

4. Instytucje ustanawiają i utrzymują systemy i procedury kontroli w celu zarządzania swoimi portfelami handlowymi, w szczególności zgodnie z załącznikiem VII części B i D.

5. W ramach portfela handlowego można uwzględnić zabezpieczenia wewnętrzne; wówczas stosuje się przepisy zawarte w załączniku VII część C.

⁽¹⁾ Dz.U. L 9 z 15.1.2003, str. 3.

ROZDZIAŁ IV

Fundusze własne

Artykuł 12

„Fundusze własne podstawowe” oznaczają sumę łączną pozycji określonych w art. 57 lit. a)-c) dyrektywy 2006/48/WE, pomniejszoną o sumę łączną pozycji określonych w art. 57 lit. i)-k) tej dyrektywy;

Do dnia 1 stycznia 2009 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie odpowiednie wnioski dotyczące zmian niniejszego rozdziału.

Artykuł 13

1. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 2-5 niniejszego artykułu oraz art. 14-17 fundusze własne firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych określa się zgodnie z dyrektywą 2006/48/WE.

Ponadto przepisy zawarte w akapicie pierwszym stosuje się do firm inwestycyjnych, które nie posiadają jednej z form prawnych określonych w art. 1 ust. 1 czwartej dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek ⁽¹⁾.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 właściwe organy mogą zezwolić instytucjom, które mają obowiązek przestrzegania wymogów kapitałowych obliczanych zgodnie z art. 21, 28-32 i z załącznikiem I oraz z załącznikami III-VI na stosowanie jedynie w tym celu alternatywnej metody określania funduszy własnych. Żadna część funduszy własnych przeznaczonych na ten cel nie może być równocześnie wykorzystana do spełniania innych wymogów kapitałowych.

Taka alternatywna metoda określania funduszy własnych obejmuje sumę pozycji określonych poniżej w lit. a) – c), niniejszego akapitu, pomniejszoną o pozycję określoną w lit. d), przy czym o wymogu odejmowania tej ostatniej pozycji decydują właściwe organy:

- a) fundusze własne zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie 2006/48/WE z wyłączeniem tylko art. 57 lit. 1) do lit. p) tej dyrektywy w przypadku firm, które mają obowiązek odejmowania pozycji w lit. d) niniejszego ustępu od sumy pozycji w lit. a) – c);
- b) zyski netto instytucji z operacji portfela handlowego z potrąceniem wszelkich dających się przewidzieć obciążeń lub dywidend, pomniejszone o straty netto z innej działalności, pod warunkiem że żadna z tych kwot nie została już wliczona do pozycji w lit. a) niniejszego ustępu stosownie do art. 57 lit. b) lub k) dyrektywy 2006/48/WE;
- c) zobowiązania podporządkowane lub pozycje, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu oraz w art. 14;

d) aktywa nie płynne określone w art. 15.

3. Zobowiązania podporządkowane, o których mowa w ust. 2 lit. c) drugiego akapitu ust. 2 muszą charakteryzować się pierwotnym terminem wymagalności przynajmniej dwóch lat. Zobowiązania te muszą być w pełni wpłacone, a umowa pożyczki nie może zawierać żadnych klauzul stanowiących o tym, że w określonych okolicznościach, innych od likwidacji instytucji, zobowiązanie takie podlegać będzie spłacie przed terminem umownym, chyba że właściwe organy udzielą zgody na taką spłatę. Nie wolno spłacać ani kapitału, ani odsetek od zobowiązań podporządkowanych, jeśli taka spłata spowodowałaby obniżenie funduszy własnych danej instytucji do poziomu poniżej 100 % łącznych wymogów kapitałowych tej instytucji.

Ponadto instytucje mają obowiązek powiadomienia właściwych organów o wszystkich spłatach zobowiązań podporządkowanych, gdy tylko fundusze własne spadną poniżej poziomu 120 % łącznych wymogów kapitałowych.

4. Pożyczka podporządkowana, o której mowa w ust. 2 akapit drugi lit. c) nie może przekraczać maksymalnego pułapu 150 % funduszy własnych podstawowych przeznaczonych na wypełnienie wymogów obliczanych zgodnie z art. 21 i art. 28-32 oraz z załącznikami I -VI, zaś ten maksymalny pułap może osiągać tylko w szczególnych okolicznościach określonych przez właściwe organy.

5. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na zastąpienie zobowiązań podporządkowanych, o których mowa w ust. 2 akapit drugi lit. c), pozycjami określonymi w art. 57 lit. d)-h) dyrektywy 2006/48/WE.

Artykuł 14

1. Właściwe organy mogą zezwolić firmom inwestycyjnym na przekroczenie pułapu pożyczki podporządkowanej zaliczonej do kapitału, określonej w art. 13 ust. 4, jeśli oceniają to za ostrożnościowo właściwe i pod warunkiem, że suma takich pożyczek podporządkowanych zaliczonych do kapitału oraz pozycji określonych w art. 13 ust. 5 nie przekracza 200 % funduszy własnych podstawowych przeznaczonych na wypełnienie wymogów obliczanych zgodnie z art. 21 oraz z art. 28-32 a także załącznikami I i III-VI lub 250 % tej samej kwoty, jeśli firmy inwestycyjne odejmują pozycję określoną w art. 13 ust. 2 lit. d) w rachunku funduszy własnych.

2. Właściwe organy mogą zezwolić instytucji kredytowej na przekroczenie pułapu określonej w art. 13 ust. 4 pożyczki podporządkowanej zaliczonej do kapitału, jeśli uznają to za ostrożnościowo właściwe i pod warunkiem, że suma takich pożyczek podporządkowanych zaliczonych do kapitału i pozycji w art. 57 lit. d)-h) dyrektywy 2006/48/WE nie przekracza 250 % funduszy własnych podstawowych przeznaczonych na wypełnienie wymogów obliczanych zgodnie z art. 28-32 oraz z załącznikami I i III-VI niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/51/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. U. L 178 z 17.7.2003, str. 16).

Artykuł 15

Aktywa niepiętnne, o których mowa w art. 13 ust. 2 akapit drugi lit d) obejmują:

- a) rzeczowy majątek trwały z wyjątkiem wartości gruntów i budynków w tej mierze, w jakiej zezwolono na pomniejszenie nimi wartości kredytów, które zabezpieczają;
- b) akcje i udziały w instytucjach kredytowych i finansowych, łącznie z pożyczkami podporządkowanymi udzielonymi tym instytucjom, które zaliczane są do funduszy własnych tych instytucji, chyba że zostały odjęte od funduszy własnych stosownie do przepisów art. 57 lit. l)-p) dyrektywy 2006/48/WE lub zgodnie z art. 16 lit. d) niniejszej dyrektywy;
- c) akcje, udziały i inne inwestycje w przedsiębiorstwach niebędących instytucjami kredytowymi lub finansowymi, gdy pozycje te nie są łatwo zbywalne;
- d) ujemną wartość kapitału przedsiębiorstw zależnych;
- e) dokonane wpłaty, z wyjątkiem tych, które można wycofać w ciągu 90 dni, a także wpłat dokonanych w związku z obowiązkiem utrzymywania depozytów zabezpieczających kontrakty terminowe i opcje;
- f) kredyty i inne należności, z wyjątkiem należności wymagalnych w ciągu 90 dni; oraz
- g) zapasy rzeczowe, chyba że podlegają one już wymogom kapitałowym co najmniej tak rygorystycznym, jak wymogi określone w art. 18 i 20.

Do celów lit. b) w przypadku gdy akcje i udziały w instytucji kredytowej lub innej instytucji finansowej są posiadane tymczasowo z tytułu podjętego programu pomocy mającego na celu restrukturyzację finansową i uratowanie takiej instytucji, właściwe organy mogą odstąpić od zastosowania niniejszego artykułu. Organy te mogą odstąpić od zastosowania niniejszego przepisu również w przypadku akcji i udziałów zaliczonych do portfela handlowego firmy inwestycyjnej.

Artykuł 16

Firmy inwestycyjne należące do grupy kapitałowej, którym przyznano odstępstwo od wymogu nadzoru skonsolidowanego na mocy art. 22, wliczają fundusze własne zgodnie z art. 13-15 z następującymi zastrzeżeniami:

- a) firmy te odejmują od kwoty funduszy własnych aktywa niepiętnne, o których mowa w art. 13 ust. 2 lit. d);
- b) wyłączenie, o którym mowa w art. 13 ust. 2 lit. a), nie obejmuje tych składników pozycji objętych art. 57 lit. l)-p) dyrektywy 2006/48/WE, które firma inwestycyjna posiada względem przedsiębiorstw objętych konsolidacją zgodnie z art. 2 ust. 1 niniejszej dyrektywy;

- c) limity, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. a) i b) dyrektywy 2006/48/WE, wlicza się w odniesieniu do funduszy własnych podstawowych pomniejszonych o składniki określone w art. 57 lit. l)-p) tej dyrektywy, o których mowa w lit. b) niniejszego artykułu, a które stanowią część funduszy własnych podstawowych tych przedsiębiorstw; oraz
- d) składniki określone w art. 57 lit. l)-p) dyrektywy 2006/48/WE, o których mowa w lit. c) niniejszego artykułu, pomniejszając fundusze własne podstawowe, a nie sumę wszystkich pozycji w art. 66 ust. 2 tej dyrektywy, w szczególności dla celów art. 13 ust. 4, art. 13 ust. 5 i art. 14 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 17

1. Jeżeli dana instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważone ryzykiem do celów załącznika II do niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 84-89 dyrektywy 2006/48/WE, wówczas do obliczeń, o których mowa w załączniku VII część 1 ust. 4 do dyrektywy 2006/48/WE, stosuje się następujące przepisy:

- a) do sumy aktualizacji wartości i rezerw, obliczonej dla ekspozycji wymienionych w załączniku II, można włączyć kwoty aktualizacji wartości uwzględniające jakość kredytową kontrahenta; oraz
- b) jeśli ryzyko kredytowe kontrahenta zostało odpowiednio uwzględnione przy wycenie pozycji w portfelu handlowym i pod warunkiem zgody właściwych organów, oczekiwana kwota straty, odpowiadająca stopniowi narażenia kontrahenta na ryzyko, wynosi zero.

Do celów lit. a) takiej aktualizacji wartości nie uwzględnia się w funduszach własnych danych instytucji inaczej niż zgodnie z przepisami niniejszego ustępu.

2. Do celów niniejszego artykułu stosuje się przepisy art. 153 i 154 dyrektywy 2006/48/WE.

ROZDZIAŁ V

Sekcja 1

Zabezpieczenia przed ryzykiem

Artykuł 18

1. Instytucje posiadają fundusze własne na poziomie, który zawsze pokrywa lub przewyższa sumę łączną niższych określonych wymogów kapitałowych:

- a) wymogi kapitałowe z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego obliczone zgodnie metodami i opcjami ustanowionymi w art. 28-32 oraz z załącznikiem I, II, i VI, a także – jeśli właściwe – zgodnie z załącznikiem V; oraz

b) wymogi kapitałowe z tytułu całej działalności prowadzonej przez instytucję, obliczone zgodnie z metodami i opcjami ustanowionymi w załącznikach III i IV, a także – jeśli właściwe – zgodnie z załącznikiem V.

2. Na zasadzie odstępstwa od przepisu ust. 1 właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na wyliczanie wymogów kapitałowych dotyczących działalności zaliczonej do portfela handlowego zgodnie z art. 75 lit. a) dyrektywy 2006/48/WE oraz z ust. 6, 7 i 9 załącznika II do niniejszej dyrektywy, o ile rozmiar działalności zaliczanej do portfela handlowego spełnia następujące warunki:

- a) działalność zaliczona do portfela handlowego tych instytucji zwykle nie przekracza 5 % ich łącznej działalności;
- b) suma pozycji w portfelu handlowym zwykle nie przekracza 15 mln EUR; oraz
- c) działalność zaliczona do portfela handlowego tych instytucji nigdy nie przekracza 6 % ich łącznej działalności, zaś suma pozycji w portfelu nigdy nie przekracza 20 mln EUR.

3. W celu wyliczenia udziału działalności zaliczonej do portfela handlowego w łącznej działalności instytucji do celów ust. 2 lit. a) i c) właściwe organy mogą odnieść tę działalność do łącznych operacji bilansowych i pozabilansowych do rachunku zysków i strat lub do funduszy własnych danych instytucji, bądź też stosować połączenie tych środków. Przy ocenie rozmiaru operacji bilansowych i pozabilansowych instrumenty dłużne należy wyceniać według wartości rynkowej lub wartości kwot kapitału, akcje według wartości rynkowej, a instrumenty pochodne według wartości nominalnej lub rynkowej instrumentów bazowych, których dotyczą. Pozycje długie i krótkie należy zsumować bez względu na znak dodatni lub ujemny.

4. Jeśli zdarzy się, że dana instytucja przekroczy jeden z limitów określonych w ust. 2 lit. a) i b) albo oba te limity, czy też jeden z limitów określonych w ust. 2 lit. c) albo oba te limity, a przekroczenie takie ma miejsce nie tylko przez krótki okres, instytucja ta musi spełniać wymogi odnośnie do działalności zaliczonej do portfela handlowego określone w ust. 1 lit. a) oraz odpowiednio powiadomić właściwe organy.

Artykuł 19

1. Do celów ust. 14 załącznika I, w zależności od uznania organów krajowych, dłużnym papierem wartościowym wyemitowanym przez podmioty określone w załączniku I tabeli 1 można przypisać wagę równą 0 %, o ile te dłużne papiery wartościowe są wyrażone i opłacone w walucie krajowej.

2. W drodze odstępstwa od ust. 13 i 14 załącznika I Państwa Członkowskie mogą ustanowić wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego w odniesieniu do obligacji objętych załącznikiem VI część 1 ust. 68-70 do dyrektywy 2006/48/WE w wysokości wymogu z tytułu ryzyka szczególnego dla pozycji o obniżonym ryzyku o tym samym okresie pozostającym do terminu zapadalności co taka obligacja, obniżonym zgodnie ze wskaźnikami procentowymi określonymi w załączniku VI część 1 ust. 71 tej dyrektywy.

3. Jeśli zgodnie z przepisami określonymi w ust. 52 załącznika I właściwe organy uznają przedsiębiorstwo

zbiorowego inwestowania z państwa trzeciego, właściwe organy innego Państwa Członkowskiego mogą oprzeć się na takim uznaniu bez przeprowadzania własnej oceny.

Artykuł 20

1. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu oraz art. 34 niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do firm inwestycyjnych stosuje się wymogi określone w art. 75 dyrektywy 2006/48/WE.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 właściwe organy mogą zezwolić firmom inwestycyjnym, które nie posiadają zezwolenia na świadczenie usług inwestycyjnych wymienionych w ust. 3 i ust. 6 sekcji A załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE, na utrzymywanie funduszy własnych, które są zawsze większe lub równe:

- a) sumie wymogów kapitałowych zawartych w art. 75 lit. a)-c) dyrektywy 2006/48/WE; oraz
- b) kwocie określonej w art. 21 niniejszej dyrektywy.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 właściwe organy mogą zezwolić firmom inwestycyjnym, które posiadają kapitał określony w art. 9, a które objęte są poniższymi kategoriami, na utrzymywanie funduszy własnych, które są zawsze większe lub równe sumie wymogów kapitałowych obliczonych zgodnie z wymogami zawartymi w art. 75 lit. a)-c) dyrektywy 2006/48/WE oraz kwocie określonej w art. 21 niniejszej dyrektywy:

- a) firmy inwestycyjne, które zawierają transakcje na własny rachunek wyłącznie w celu wykonania zlecenia klienta lub w celu uzyskania dostępu do systemu rozliczeniowego lub uznanej giełdy, działając jako agencja lub wykonując zlecenie klienta; oraz
- b) firmy inwestycyjne:
 - (i) które nie przechowują środków pieniężnych lub papierów wartościowych klienta;
 - (ii) które zawierają transakcje jedynie na własny rachunek;
 - (iii) które nie mają zewnętrznych klientów;
 - (iv) których transakcje są wykonywane i rozliczane przez instytucję rozliczeniową, a także są przez taką instytucję gwarantowane.

4. Firmy inwestycyjne, o których mowa w ust. 2 i 3, podlegają wszystkim przepisom odnoszącym się do ryzyka operacyjnego, określonych w załączniku V do dyrektywy 2006/48/WE.

5. Art. 21 ma zastosowanie wyłącznie do firm inwestycyjnych, do których ma zastosowanie ust. 2 lub 3 lub art. 46, i to wyłącznie w sposób w nich określony.

Artykuł 21

Firmy inwestycyjne mają obowiązek utrzymywania funduszy własnych na poziomie odpowiadającym 25 % stałych kosztów ogólnych w roku poprzednim.

Właściwe organy mogą zmodyfikować ten wymóg w wypadku istotnej zmiany działalności firmy od roku poprzedniego.

W przypadku, gdy firma nie prowadzi jeszcze działalności przez pełny rok, począwszy od dnia podjęcia tej działalności, wymóg ten wynosi 25 % stałych kosztów ogólnych założonych w biznesplanie, chyba że właściwe organy zażądają skorygowania tego planu.

Sekcja 2

Stosowanie wymogów w ujęciu skonsolidowanym

Artykuł 22

1. Właściwe organy mające obowiązek sprawowania nadzoru skonsolidowanego nad grupami kapitałowymi objętymi art. 2 lub do tego wyznaczone mogą w indywidualnych przypadkach odstąpić od obowiązku stosowania wymogów kapitałowych w ujęciu skonsolidowanym, pod warunkiem że:

- a) wszystkie unijne firmy inwestycyjne w takiej grupie stosują sposób wyliczania funduszy własnych określony w art. 16;
- b) wszystkie firmy inwestycyjne w takiej grupie są objęte kategoriami wymienionymi w art. 20 ust. 2 i 3;
- c) wszystkie unijne firmy inwestycyjne w takiej grupie spełniają wymogi nałożone w ujęciu nieskonsolidowanym przepisami art. 18 i 20 oraz jednocześnie potrącają ze swoich funduszy własnych wszelkie zobowiązania warunkowe względem firm inwestycyjnych, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych, które w przeciwnym wypadku podlegałyby konsolidacji; oraz
- d) dowolna finansowa spółka holdingowa będąca dominującą finansową spółką holdingową z siedzibą w Państwie Członkowskim dla dowolnej firmy inwestycyjnej w takiej grupie posiada kapitał określony tutaj jako suma pozycji art. 57 lit. a)-h) dyrektywy 2006/48/WE, który jest co najmniej tak duży jak suma pełnej wartości księgowej dowolnych udziałów lub akcji, należności podporządkowanych oraz instrumentów, o których mowa w art. 57 tej dyrektywy, w firmach inwestycyjnych, instytucjach finansowych, spółkach zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstwach usług pomocniczych, które w przeciwnym wypadku podlegałyby konsolidacji;

Każda unijna firma inwestycyjna, która spełnia kryteria wymienione w akapicie pierwszym, ustanawia systemy monitorowania i kontroli źródła kapitału i finansowania wszystkich finansowych spółek holdingowych, firm inwestycyjnych, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych w ramach grupy.

2. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 1 właściwe organy mogą zezwolić finansowym spółkom holdingowym będącym dominującymi finansowymi spółkami holdingowymi z siedzibą w Państwie Członkowskim względem danej firmy inwestycyjnej w takiej grupie na zastosowanie wartości niższej

od wartości obliczonej zgodnie z ust. 1 lit. d), ale nie niższej od sumy wymogów nałożonych na zasadzie nieskonsolidowanej na mocy art. 18 i 20 na firmy inwestycyjne, instytucje finansowe, spółki zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstwa usług pomocniczych, które w przeciwnym wypadku podlegałyby konsolidacji, oraz od całkowitej kwoty zobowiązań warunkowych względem firm inwestycyjnych, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych, które w przeciwnym wypadku podlegałyby konsolidacji. Do celów niniejszego ustępu wymóg kapitałowy dla firm inwestycyjnych z państw trzecich, instytucji finansowych, spółek zarządzania aktywami oraz przedsiębiorstw usług pomocniczych oznacza referencyjny wymóg kapitałowy.

Artykuł 23

Właściwe organy wymagają od firm inwestycyjnych należących do grupy kapitałowej, w stosunku do której odstąpiono od wymogu nadzoru skonsolidowanego zgodnie z art. 22, aby firmy te powiadomiły organy o ryzyku mogącym podważyć ich pozycję finansową, w tym o ryzyku związanym ze strukturą i źródłami funduszy własnych i finansowania zewnętrznego. Jeśli właściwe organy następnie dojdą do wniosku, iż pozycja finansowa takiej firmy inwestycyjnej nie jest adekwatnie zabezpieczona, mogą one wymagać od niej podjęcia odpowiednich środków, w tym – o ile będzie to niezbędne – wprowadzenia ograniczeń dotyczących przepływu kapitału z tej firmy do innych podmiotów grupy kapitałowej.

W przypadku, gdy właściwe organy odstępują od wymogu nadzoru skonsolidowanego zgodnie z art. 22, podejmują one inne stosowne środki celem monitorowania ryzyka wynikającego z koncentracji zaangażowań w skali całej grupy kapitałowej, łącznie z przedsiębiorstwami nieumiejscowionymi w Państwie Członkowskim.

W przypadku gdy właściwe organy odstępują od stosowania skonsolidowanych wymogów dotyczących funduszy własnych zgodnie z art. 22, wymogi określone w art. 123 oraz tytule V rozdział 5 dyrektywy 2006/48/WE stosuje się na zasadzie nieskonsolidowanej, natomiast wymogi określone w art. 124 tej dyrektywy stosuje się na zasadzie nieskonsolidowanej w odniesieniu do nadzoru nad firmami inwestycyjnymi.

Artykuł 24

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 2 ust. 2 właściwe organy mogą zwolnić firmy inwestycyjne ze skonsolidowanego wymogu kapitałowego ustanowionego w tym artykule, pod warunkiem, że wszystkie firmy inwestycyjne w grupie są objęte art. 20 ust. 2, a w skład grupy nie wchodzi instytucje kredytowe.

2. W przypadku spełnienia wymogów określonych w ust. 1 dominująca firma inwestycyjna z siedzibą w jednym z Państw Członkowskich ma obowiązek utrzymywania funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym na poziomie, który jest zawsze większy lub równy wyższej z dwóch poniższych wartości obliczonych na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej dominującej firmy inwestycyjnej i zgodnie z przepisami sekcji 3 niniejszego rozdziału:

- a) suma wymogów kapitałowych zawartych w art. 75 lit. a)-c) dyrektywy 2006/48/WE; oraz
- b) kwota określona w art. 21 niniejszej dyrektywy.

3. W przypadku spełnienia wymogów określonych w ust. 1, firma inwestycyjna kontrolowana przez finansową spółkę holdingową ma obowiązek stałego utrzymywania funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym na poziomie, który co najmniej odpowiada wyższej z dwóch poniższych wartości, obliczonych na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej w finansowej spółce holdingowej, zgodnie z przepisami sekcji 3 niniejszego rozdziału:

- a) suma wymogów kapitałowych zawartych w art. 75 lit. a)-c) dyrektywy 2006/48/WE; oraz
- b) kwota określona w art. 21 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 25

Na zasadzie odstępstwa od art. 2 ust. 2 właściwe organy mogą zwolnić firmy inwestycyjne ze skonsolidowanego wymogu kapitałowego ustanowionego w tym artykule, pod warunkiem, że wszystkie firmy inwestycyjne w grupie są objęte definicją firm inwestycyjnych określoną w art. 20 ust. 2 i 3, a w skład grupy nie wchodzi instytucje kredytowe.

W przypadku spełnienia wymogów określonych w pierwszym akapicie dominująca firma inwestycyjna z siedzibą w jednym z Państw Członkowskich ma obowiązek utrzymywania funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym na poziomie, który jest zawsze większy lub równy sumie, wymogów zawartych w art. 75 lit. a)-c) dyrektywy 2006/48/WE oraz kwoty określonej w art. 21 niniejszej dyrektywy, obliczonych na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej dominującej firmy inwestycyjnej zgodnie z sekcją 3 niniejszego rozdziału.

W przypadku spełnienia wymogów określonych w pierwszym akapicie firma inwestycyjna kontrolowana przez finansową spółkę holdingową ma obowiązek stałego utrzymywania funduszy własnych w ujęciu skonsolidowanym na poziomie, który jest zawsze większy lub równy sumie wymogów zawartych w art. 75 lit. a)-c) dyrektywy 2006/48/WE oraz kwoty określonej w art. 21 niniejszej dyrektywy, obliczonych na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej w finansowej spółce holdingowej zgodnie z sekcją 3 niniejszego rozdziału.

Sekcja 3

Obliczanie skonsolidowanych wymogów kapitałowych

Artykuł 26

1. W przypadku gdy właściwe organy nie korzystają z możliwości odstępstwa na mocy art. 22, mogą – do celów obliczenia na bazie skonsolidowanej wymogów kapitałowych określonych w załączniku I i V oraz koncentracji zaangażowań określonych w art. 28-32 oraz w załączniku VI – zezwolić na saldowanie pozycji netto w portfelu handlowym jednej instytucji z pozycjami netto w portfelu handlowym drugiej instytucji zgodnie z zasadami określonymi w art. 28-32 oraz w załącznikach I, V i VI.

Ponadto właściwe organy te mogą zezwolić na saldowanie pozycji walutowych jednej instytucji z pozycjami walutowymi drugiej instytucji zgodnie z zasadami określonymi w załączniku III lub w załączniku V. Organy te mogą także zezwolić na saldowanie pozycji w towarach jednej instytucji

z pozycjami w towarach drugiej instytucji zgodnie z zasadami określonymi w załączniku IV lub w załączniku V.

2. Właściwe organy mogą zezwolić na kompensowanie pozycji portfela handlowego i pozycji wymiany walutowej przedsiębiorstw umiejscowionych w państwach trzecich, o ile spełnione są równocześnie następujące warunki:

- a) przedsiębiorstwom takim udzielono zezwolenia w danym państwie trzecim i przedsiębiorstwa te bądź spełniają kryteria definicji instytucji kredytowej zawartej w art. 4 ust. 1 dyrektywy 2006/48/WE, albo stanowią uznane firmy inwestycyjne państw trzecich;
- b) przedsiębiorstwa takie, w ujęciu nieskonsolidowanym, przestrzegają zasad adekwatności kapitału odpowiadających zasadom, które zostały określone w niniejszej dyrektywie; oraz
- c) w danych państwach trzecich nie obowiązują przepisy, które mogłyby znacząco wpływać na przepływ funduszy w ramach grupy kapitałowej.

3. Właściwe organy mogą również zezwolić na kompensowanie zgodnie z ust. 1 pozycji utrzymywanych przez instytucje należące do jednej grupy kapitałowej, które uzyskały zezwolenie w danym Państwie Członkowskim, pod warunkiem że:

- a) alokacja kapitału w ramach grupy jest zadowalająca; oraz
- b) warunki regulacyjne, prawne lub umowne określające działalność tych instytucji gwarantują wzajemne wsparcie finansowe w ramach grupy.

4. Ponadto właściwe organy mogą zezwolić na kompensowanie pozycji przewidziane w ust. 1 między instytucjami należącymi do jednej grupy kapitałowej, które spełniają warunki określone w ust. 3, a inną instytucją należącą do tej samej grupy, która uzyskała zezwolenie w innym Państwie Członkowskim, pod warunkiem że instytucja ta ma obowiązek spełniania wymogów kapitałowych określonych w art. 18, 20 i 28 w ujęciu nieskonsolidowanym.

Artykuł 27

1. Przy wyliczaniu skonsolidowanych funduszy własnych stosuje się przepis art. 65 dyrektywy 2006/48/WE.

2. Przy wyliczaniu skonsolidowanych funduszy własnych właściwe organy odpowiedzialne za sprawowanie nadzoru skonsolidowanego mogą uznać zasadność stosowania wobec danych instytucji szczególnych definicji funduszy własnych przedstawionych w rozdziale IV.

Sekcja 4

Monitorowanie i kontrola koncentracji zaangażowań

Artykuł 28

1. Instytucje monitorują i kontrolują koncentrację zaangażowań zgodnie z przepisami art. 106-118 dyrektywy 2006/48/WE.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 te instytucje, które wyliczają wymogi kapitałowe z tytułu działalności zaliczonej

do portfela handlowego zgodnie z załącznikiem I i II, a także, jeśli to właściwe, zgodnie z załącznikiem V niniejszej dyrektywy, mają obowiązek nadzorowania i kontroli koncentracji zaangażowań zgodnie z art. 106-118 dyrektywy 2006/48/WE, jednak przy zastosowaniu modyfikacji określonych w art. 29-32 niniejszej dyrektywy.

3. Do dnia 31 grudnia 2007 r. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania przepisów niniejszej sekcji wraz z odpowiednimi wnioskami.

Artykuł 29

1. Zaangażowanie wobec pojedynczego klienta wynikające z działalności zaliczonej do portfela handlowego wylicza się poprzez zsumowanie następujących pozycji:

- a) nadwyżki pozycji długich danej instytucji nad pozycjami krótkimi (gdy jest to wartość dodatnia) we wszystkich instrumentach finansowych wyemitowanych przez danego klienta, przy czym pozycję netto w każdym instrumencie wylicza się według metod określonych w załączniku I;
- b) zaangażowanie netto instytucji z tytułu gwarantowania emisji instrumentów dłużnych lub akcji; oraz
- c) zaangażowanie wobec danego klienta z tytułu transakcji, umów i kontraktów, o których mowa w załączniku II, przy czym zaangażowanie to oblicza się w sposób określony w tym załączniku dla obliczenia wartości zaangażowań.

Do celów lit. b) zaangażowanie netto oblicza się, odejmując te pozycje z tytułu gwarantowania emisji, które zostały subskrybowane lub regwarantowane przez strony trzecie na podstawie formalnych umów, oraz pomniejszając je o współczynniki określone w ust. 41 załącznika I.

Do celów lit. b), do czasu dalszej koordynacji, właściwe organy wymagają od instytucji, aby ustanowiły systemy monitorowania i kontroli zaangażowań z tytułu gwarantowania emisji w okresie pomiędzy podjęciem początkowego zobowiązania gwarancyjnego a pierwszym dniem roboczym, uwzględniając ryzyko związane z danym rynkiem.

Do celów lit. c) z odniesienia w ust. 6 załącznika II do dyrektywy 2006/48/WE wyłącza się art. 84-89 tej dyrektywy.

2. Zaangażowanie wobec grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego wylicza się poprzez zsumowanie ustalonych zgodnie z ust. 1 zaangażowań wobec pojedynczych klientów wchodzących w skład tej grupy.

Artykuł 30

1. Łączne zaangażowanie wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów wylicza się poprzez zsumowanie zaangażowania z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego i zaangażowania z tytułu działalności niezaliczonej do tego portfela, uwzględniając przepisy art. 112-117 dyrektywy 2006/48/WE.

W celu wyliczenia zaangażowania z tytułu działalności niezaliczonej do portfela handlowego instytucje przyjmują, iż zaangażowanie wynikające z aktywów, które pomniejszają fundusze własne zgodnie z art. 13 ust. 2 drugi akapit lit. d), wynosi zero.

2. Łączne zaangażowania instytucji wobec pojedynczych klientów i grup powiązanych ze sobą klientów wyliczone stosownie do ust. 4 należy zgłaszać zgodnie z art. 110 dyrektywy 2006/48/WE.

Z wyjątkiem działań związanych z transakcjami z przyrzeczeniem odkupu, transakcjami pożyczek papierów wartościowych lub towarów obliczenie do celów sprawozdawczych wartości koncentracji zaangażowań względem pojedynczych klientów i grup powiązanych ze sobą klientów nie obejmuje uznania technik ograniczenia ryzyka kredytowego.

3. Suma zaangażowań wobec pojedynczych klientów i grup powiązanych ze sobą klientów określona w ust. 1 podlega limitom określonym w art. 111-117 dyrektywy 2006/48/WE.

4. Na zasadzie odstępstwa od przepisu ust. 3 właściwe organy mogą zezwolić, aby aktywa stanowiące roszczenia wobec uznanych firm inwestycyjnych państw trzecich, inne zaangażowania wobec takich firm oraz zaangażowania wobec uznanych izb rozliczeniowych i giełd prowadzących obrót instrumentami finansowymi były traktowane na tych samych zasadach, na jakich traktuje się zaangażowania wobec instytucji zgodnie z art. 113 ust. 3 lit. i) oraz art. 115 ust. 2 i art. 116 dyrektywy 2006/48/WE.

Artykuł 31

Właściwe organy mogą udzielać zgody na przekroczenie limitów określonych w art. 111-117 dyrektywy 2006/48/WE, jeśli spełnione są następujące warunki:

- a) zaangażowanie wobec danego klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności niezaliczonej do portfela handlowego nie przekracza limitów określonych w art. 111-117 dyrektywy 2006/48/WE, wyliczonych na podstawie funduszy własnych zgodnie z ich określeniem w tej dyrektywie, a więc nadmierne zaangażowanie wynika w całości z działalności zaliczonej do portfela handlowego;
- b) instytucja spełnia dodatkowy wymóg kapitałowy odnośnie do nadmiernego zaangażowania przewyższającego limity określone w art. 111 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/48/WE obliczony zgodnie z załącznikiem VI do tej dyrektywy;
- c) w przypadku gdy upłynęło do dziesięciu dni od chwili przekroczenia limitów, nadmierne zaangażowanie wobec danego klienta lub danej grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego nie może przewyższać 500 % funduszy własnych instytucji;
- d) suma wszystkich nadmiernych zaangażowań, które trwają dłużej niż dziesięć dni, nie może przewyższać 600 % funduszy własnych instytucji; oraz

- e) instytucje zgłaszają właściwym organom raz na trzy miesiące wszystkie przypadki przekroczenia limitów określonych w art. 111 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/48/WE w ciągu minionych trzech miesięcy.

W odniesieniu do lit. e), dla każdego przypadku przekroczenia limitów podaje się kwotę nadmiernego zaangażowania i nazwę klienta.

Artykuł 32

1. Właściwe organy ustanawiają procedury, aby uniemożliwić instytucjom celowe unikanie dodatkowych wymogów kapitałowych z tytułu zaangażowań przewyższających limity określone w art. 111 ust. 1 i 2 dyrektywy 2006/48/WE, które to zaangażowania trwają dłużej niż dziesięć dni, poprzez czasowe przeniesienie danych zaangażowań do innego przedsiębiorstwa, które należy bądź nie należy do tej samej grupy kapitałowej, lub poprzez przeprowadzanie sztucznych transakcji celem ukończenia jednego zaangażowania przed upływem dziesięciu dni i utworzenia nowego zaangażowania.

Właściwe organy powiadamiają Radę i Komisję o tych procedurach.

Instytucje mają obowiązek wdrożenia systemów, które zapewnią, że każde przeniesienie zaangażowań powodujące takie skutki, o których mowa w pierwszym akapicie, zostanie bezzwłocznie zgłoszone właściwym organom.

2. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom, którym udzielono zgody na stosowanie alternatywnej metody określenia funduszy własnych zgodnie z art. 13 ust. 2, na stosowanie tej metody do celów art. 30 ust. 2, art. 30 ust. 3 i art. 31, pod warunkiem że dane instytucje będą miały obowiązek spełniania wszystkich wymogów zawartych w art. 110-117 dyrektywy 2006/48/WE w zakresie zaangażowań z tytułu działalności niezaliczonej do portfela handlowego za pomocą funduszy własnych w rozumieniu definicji zawartej w tej dyrektywie.

Sekcja 5

Wycena pozycji do celów sprawozdawczych

Artykuł 33

1. Wszystkie pozycje zaliczone do portfela handlowego podlegają zasadom ostrożnej wyceny, jak określono w załączniku VII część B. Zasady te zobowiązują instytucje do zapewnienia, by wartość zastosowana względem każdej z tych pozycji właściwie odzwierciedlała bieżącą wartość rynkową. Wartość zastosowana względem każdej z tych pozycji obejmuje odpowiedni stopień pewności, uwzględniający dynamiczny charakter pozycji zaliczonych do portfela handlowego, wymagania ostrożnościowe oraz zasady działania i cel wymogów kapitałowych w odniesieniu do pozycji zaliczonych do portfela handlowego.

2. Wycenę pozycji zaliczonych do portfela handlowego aktualizuje się co najmniej raz dziennie.

3. W przypadku braku łatwo dostępnych cen rynkowych właściwe organy mogą odstąpić od wymogu określonego w ust. 1 i 2 i wymagać od instytucji stosowania alternatywnych metod wyceny, pod warunkiem jednak, że metody te mają charakter dostatecznie ostrożny i zostały zatwierdzone przez właściwe organy.

Sekcja 6

Zarządzanie ryzykiem i ocena kapitału

Artykuł 34

Właściwe organy zobowiązują każdą firmę inwestycyjną, by oprócz spełniania wymogów określonych w art. 13 dyrektywy 2004/39/WE, spełniała także wymogi określone w art. 22 i 123 dyrektywy 2006/48/WE, z zastrzeżeniem postanowień dotyczących poziomów stosowania, określonych w art. 68-73 tej dyrektywy.

Sekcja 7

Wymogi sprawozdawcze

Artykuł 35

1. Państwa Członkowskie wymagają od firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, aby przedkładały właściwym organom macierzystych Państw Członkowskich wszelkie informacje potrzebne do oceny przestrzegania przez te podmioty zasad przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy. Państwa Członkowskie zapewniają również, by mechanizmy kontroli wewnętrznej oraz procedury administracyjne i rachunkowości w ramach instytucji pozwalały w każdej chwili zweryfikować przestrzeganie tych zasad.

2. Firmy inwestycyjne składają sprawozdania właściwym organom w trybie ustalonym przez te organy przynajmniej raz na miesiąc w przypadku firm objętych przepisem art. 9, przynajmniej raz na trzy miesiące w przypadku firm objętych przepisem art. 5 ust. 1, przynajmniej raz na sześć miesięcy w przypadku firm objętych przepisem art. 5 ust. 3.

3. Niezależnie od ust. 2 firmy inwestycyjne objęte przepisami art. 5 ust. 1 i 9 mają obowiązek sporządzania tych informacji w ujęciu skonsolidowanym lub skonsolidowanym na niższym szczeblu jedynie raz na sześć miesięcy.

4. Instytucje kredytowe mają obowiązek składania sprawozdań w trybie ustalonym przez właściwe organy z częstotliwością wymaganą przez dyrektywę 2006/48/WE.

5. Właściwe organy nałożą na instytucje obowiązek bezzwłocznego zgłoszenia każdego przypadku niewykonania zobowiązań przez kontrahenta, z którym zawarły umowę z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, bądź przeprowadziły transakcję udzielenia lub zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych lub towarów.

ROZDZIAŁ VI

Sekcja 1

Właściwe organy

Artykuł 36

1. Państwa Członkowskie wyznaczają właściwe organy mające zadanie wykonywania obowiązków przewidzianych niniejszą dyrektywą. Powiadamiają one o tym Komisję, zaznaczając podział obowiązków.

2. Właściwe organy są organami publicznymi lub podmiotami uznanyymi przez prawo krajowe lub organy publiczne za część systemu nadzoru działającego w danym Państwie Członkowskim.

3. Właściwym organom nadaje się wszelkie uprawnienia niezbędne do wykonywania ich zadań, w szczególności do nadzorowania procesu tworzenia portfeli handlowych.

Sekcja 2

Nadzór

Artykuł 37

1. Tytuł V rozdział 4 dyrektywy 2006/48/WE stosuje się odpowiednio do nadzoru firm inwestycyjnych zgodnie z poniższymi zasadami:

- a) odniesienia do przepisów art. 6 dyrektywy 2006/48/WE traktuje się jako odniesienia do art. 5 dyrektywy 2004/39/WE;
- b) odniesienia do przepisów art. 22 i 123 dyrektywy 2006/48/WE traktuje się jako odniesienia do art. 34 dyrektywy niniejszej dyrektywy; oraz
- c) odniesienia do przepisów art. 44-52 dyrektywy 2006/48/WE traktuje się jako odniesienia do art. 54 i 58 dyrektywy 2004/39/WE.

W przypadku gdy jednostkami zależnymi w stosunku do finansowej spółki holdingowej są zarówno instytucja kredytowa, jak i firma inwestycyjna, przepisy tytułu V rozdziału 4 dyrektywy 2006/48/WE obowiązują w zakresie nadzoru nad instytucjami, tak jak gdyby odniesienia do instytucji kredytowych dotyczyły instytucji.

2. Art. 129 ust. 2 dyrektywy 2006/48/WE stosuje się również w odniesieniu do uznawania wewnętrznych modeli instytucji zgodnie z załącznikiem V do niniejszej dyrektywy, o ile zostanie złożony odpowiedni wniosek przez dominującą unijną instytucję kredytową i jej spółkę zależną lub dominującą unijną firmę inwestycyjną i jej jednostki zależne lub wspólnie przez jednostki zależne dominującej unijnej finansowej spółki holdingowej.

Okres wymagany do uznania, o którym mowa w pierwszym akapicie, wynosi sześć miesięcy.

Artykuł 38

1. Właściwe organy Państw Członkowskich ściśle współpracują ze sobą w pełnieniu obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w szczególności w przypadku gdy usługi inwestycyjne są świadczone na podstawie swobody świadczenia usług lub poprzez ustanowienie oddziału.

Właściwe organy na żądanie przekazują sobie wzajemnie wszelkie informacje mogące usprawnić nadzór nad adekwatnością kapitału instytucji, zwłaszcza w zakresie weryfikowania przestrzegania przez te podmioty zasad określonych w niniejszej dyrektywie.

2. Wszelka przewidziana w niniejszej dyrektywie wymiana informacji pomiędzy właściwymi organami podlega następującym obowiązkom dochowania tajemnicy zawodowej:

- a) w odniesieniu do firm inwestycyjnych – obowiązkowi nałożonemu art. 54 i 58 dyrektywy 2004/39/WE; oraz
- b) w odniesieniu do instytucji kredytowych – obowiązkowi nałożonemu art. 44-52 dyrektywy 2006/48/WE.

ROZDZIAŁ VII

Sprawozdawczość

Artykuł 39

Wymogi określone w tytule V rozdział 5 dyrektywy 2006/48/WE stosuje się do firm inwestycyjnych.

ROZDZIAŁ VIII

Sekcja 1

Artykuł 40

Do celów obliczenia minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kontrahenta, zgodnie z niniejszą dyrektywą, oraz obliczania minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, zgodnie z dyrektywą 2006/48/WE i bez uszczerbku dla przepisów ust. 6 załącznika III do tej dyrektywy, ekspozycje wobec uznanych firm inwestycyjnych z państw trzecich oraz ekspozycje wobec uznanych izb rozliczeniowych i giełd traktuje się jako ekspozycje wobec instytucji.

Sekcja 2

Uprawnienia wykonawcze

Artykuł 41

1. Komisja podejmuje decyzję w sprawie wszelkich dostosowań technicznych dotyczących następujących obszarów zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 42 ust. 2:

- a) objaśnianie definicji zawartych w art. 3 celem zapewnienia jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy;
- b) objaśnianie definicji zawartych w art. 3 celem uwzględnienia nowych zjawisk na rynkach finansowych;

- c) dostosowanie wysokości kapitału założycielskiego określonej w art. 5-9 oraz wielkości podanych w art. 18 ust. 2 celem uwzględnienia nowych zjawisk natury gospodarczej i monetarnej;
- d) dostosowanie kategorii firm inwestycyjnych w art. 20 ust. 2 i 3 celem uwzględnienia nowych zjawisk na rynkach finansowych;
- e) objaśnianie wymogów określonych w art. 21 celem zapewnienia jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy;
- f) dostosowywanie terminologii i redagowanie definicji stosownie do kolejnych aktów dotyczących instytucji i spraw pokrewnych;
- g) dostosowanie przepisów technicznych w załącznikach I-VII wskutek nowych zjawisk zachodzących na rynkach finansowych, a także w zakresie pomiaru ryzyka, standardów i wymogów rachunkowości, uwzględniających przepisy prawa wspólnotowego, lub ze względu na konwergencję praktyk nadzorczych; lub
- h) dostosowania techniczne w celu uwzględnienia wyników przeglądu, o którym mowa w art. 65 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE.

2. Żaden z przyjętych środków wykonawczych nie może zmienić podstawowych przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 42

1. Komisję wspiera Europejski Komitet Bankowy, powołany decyzją Komisji 2004/10/WE z dnia 5 listopada 2003 r. ⁽¹⁾ (zwany dalej „Komitetem”).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu zastosowanie znajduje art. 5 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 7 ust. 3 i art. 8 tej decyzji.

Okres określony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

3. Bez uszczerbku dla przyjętych już środków wykonawczych, do czasu upływu dwuletniego okresu następującego po przyjęciu niniejszej dyrektywy, a najpóźniej do dnia 1 kwietnia 2008 r. zawieszają się stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy wymagających przyjęcia przepisów technicznych, poprawek i decyzji zgodnie z ust. 2. Na podstawie wniosku Komisji Parlament Europejski i Rada mogą odnowić odnośne przepisy zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu i w tym celu dokonają ich rewizji przed upływem wymienionego w niniejszym ustępie okresu lub przed datą, określoną w niniejszym ustępie, jeżeli jest ona wcześniejsza.

4. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Sekcja 3

Przepisy przejściowe

Artykuł 43

W odniesieniu do firm inwestycyjnych obliczających kwoty ekspozycji ważne ryzykiem do celów załącznika II niniejszej

dyrektywy zgodnie z art. 84-89 dyrektywy 2006/48/WE lub stosujących do obliczania swoich wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego zaawansowaną metodę pomiaru, określoną w art. 105 tej dyrektywy, stosuje się przepisy art. 152 ust. 1-7 dyrektywy 2006/48/WE zgodnie z art. 2 i rozdziałem V sekcje 2 i 3 tej dyrektywy.

Artykuł 44

Do dnia 31 grudnia 2012 r. w odniesieniu do firm inwestycyjnych, których odpowiedni wskaźnik dla linii biznesowej związanej z handlem i sprzedażą stanowi co najmniej 50 % całkowitej wielkości wskaźników dla wszystkich linii biznesowych, obliczonych zgodnie z art. 20 niniejszej dyrektywy oraz z załącznikiem X część 2 ust. 1-4 dyrektywy 2006/48/WE, Państwa Członkowskie mogą do linii biznesowej „handel i sprzedaż” zastosować wartość procentową równą 15 %.

Artykuł 45

1. Właściwe organy mogą zezwolić firmom inwestycyjnym na przekroczenie limitów dotyczących koncentracji zaangażowania określonych w art. 111 dyrektywy 2006/48/WE. Firmy inwestycyjne nie muszą uwzględniać przekroczeń takich limitów określonych w art. 75 lit. b) tej dyrektywy. Z powyższej opcji można korzystać do dnia 31 grudnia 2010 r. lub do dnia wejścia w życie jakichkolwiek zmian mających wpływ na koncentrację zaangażowań, zgodnie z art. 119 dyrektywy 2006/48/WE, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Warunkiem skorzystania z powyższej opcji jest spełnienie następujących warunków określonych w lit. a)-d):

- a) firma inwestycyjna świadczy usługi inwestycyjne lub prowadzi działalność związaną z instrumentami finansowymi wyszczególnionymi w załączniku I sekcja C ust. 5, 6, 7, 9 i 10 dyrektywy 2004/39/WE;
- b) firma inwestycyjna nie świadczy takich usług inwestycyjnych ani nie prowadzi takiej działalności inwestycyjnej na rzecz lub w imieniu klientów detalicznych;
- c) przypadki przekroczenia limitów, o których mowa w części wprowadzającej niniejszego ustępu wystąpiły w związku z ekspozycjami wynikającymi z umów stanowiących instrumenty finansowe wyszczególnione w lit. a) i dotyczą towarów lub instrumentów bazowych w rozumieniu załącznika I sekcja C ust. 10 dyrektywy 2004/39/WE* (rynk instrumentów finansowych) i obliczane są zgodnie z załącznikiem III i IV dyrektywy 2006/48/WE lub z umów dotyczących dostawy towarów lub praw emisji zanieczyszczeń; oraz
- d) firma inwestycyjna dysponuje udokumentowaną strategią zarządzania oraz, w szczególności, kontroli i ograniczania ryzyka wynikającego z koncentracji ekspozycji. Firma

⁽¹⁾ Dz.U. L 3 z 7.1.2004, str. 36.

inwestycyjna jest zobowiązana zawiadomić właściwe organy o tej strategii oraz niezwłocznie poinformować o jej istotnych zmianach. Firma inwestycyjna podejmie odpowiednie działania w celu zapewnienia stałego monitorowania wiarygodności kredytowej kredytobiorców, stosownie do ich wpływu na ryzyko koncentracji. Działania te mają umożliwić firmom inwestycyjnym podjęcie odpowiednich i dostatecznie szybkich działań w przypadku obniżenia wiarygodności kredytowej;

2. Firma inwestycyjna, która przekroczyła wewnętrzne limity ustanowione w ramach strategii, o której mowa w ust. 1 lit. d), niezwłocznie zawiadamia właściwe organy o wielkości i charakterze przekroczenia oraz o kontrahencie.

Artykuł 46

Do dnia 31 grudnia 2011 roku, rozpatrując każdy przypadek z osobna właściwe organy mogą nie zastosować w drodze odstępstwa od art. 20 ust. 1 wymogów kapitałowych wynikających z art. 75 lit. d) dyrektywy 2006/48/WE w stosunku do firm inwestycyjnych, które nie podlegają przepisom art. 20 ust. 2-3 i których całkowity portfel handlowy nigdy nie przekracza 50 milionów EUR, a średnia liczba pracowników w roku finansowym nie przekracza 100 osób.

Zamiast tego wymogi kapitałowe nie będą niższe od najniższej z następujących wartości:

- a) wymogi kapitałowe wynikające z art. 75 lit. d) dyrektywy 2006/48/WE; oraz
- b) 12/88 wyżej z następujących wartości:
 - (i) sumy wymogów kapitałowych określonych w art. 75 lit a)-c) dyrektywy 2006/48/WE; oraz
 - (ii) kwoty określonej w art. 21 niniejszej dyrektywy, niezależnie od art. 20 ust. 5.

W przypadku zastosowania lit. b), kwota ta powinna być waloryzowana co najmniej raz do roku.

Zastosowanie tego odstępstwa nie powinno prowadzić do obniżenia ogólnego poziomu wymogów kapitałowych dla firmy inwestycyjnej w porównaniu do wymogów na dzień 31 grudnia 2006 r., chyba, że obniżenie to jest ostrożnościowo uzasadnione obniżeniem wielkości działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną.

Artykuł 47

Do dnia 31 grudnia 2009 r. lub wcześniejszej daty określonej w indywidualnych przypadkach przez właściwe organy, instytucje, których modele pomiaru ryzyka szczególnego zostały zatwierdzone przed dniem 1 stycznia 2007 r., zgodnie z załącznikiem V ust. 1 w zakresie tego obowiązującego zatwierdzenia mogą stosować przepisy ust. 4 i 8 załącznika V do dyrektywy 93/6/EWG w wersji obowiązującej przed dniem 1 stycznia 2007 r.

Artykuł 48

1. Przepisy niniejszej dyrektywy i dyrektywy 2006/48/WE dotyczące wymogów kapitałowych nie mają zastosowania w odniesieniu do firm inwestycyjnych, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub inna działalność związana z instrumentami finansowymi określonymi w załączniku I sekcja C ust. 5, 6, 7, 9 i 10 dyrektywy 2004/39/WE i które na dzień 31 grudnia 2006 r. nie podlegały dyrektywie 93/22/EWG⁽¹⁾. Zwolnienie to obowiązuje do wcześniejszej z następujących dat: do 31 grudnia 2010 r. lub do dnia wejścia w życie jakichkolwiek zmian w zakresie przepisów ust. 2 i 3.

2. W ramach wymaganego przeglądu przewidzianego w art. 65 ust. 3 dyrektywy 2004/39/WE, na podstawie publicznych konsultacji i w świetle rozmów przeprowadzonych z właściwymi organami, Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące:

- a) odpowiedniego systemu nadzoru ostrożnościowego nad firmami inwestycyjnymi, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub inna działalność związana z instrumentami finansowymi lub z umowami dotyczącymi instrumentów pochodnych wymienionymi w załączniku I sekcja C ust. 5, 6, 7, 9 i 10 dyrektywy 2004/39/WE; oraz
- b) potrzeby zmiany dyrektywy 2004/39/WE w celu utworzenia kolejnej kategorii firm inwestycyjnych, których głównym przedmiotem działalności jest wyłącznie świadczenie usług inwestycyjnych lub inna działalność związana z instrumentami finansowymi określonymi w załączniku I sekcja C ust. 5, 6, 7, 9 i 10 dyrektywy 2004/39/WE dotyczącej dostawców energii (w tym energii elektrycznej, węgla, gazu i ropy naftowej).

3. Na podstawie sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, Komisja przedstawi wnioski w sprawie zmian niniejszej dyrektywy i dyrektywy 2006/48/WE.

Sekcja 4

Przepisy końcowe

Artykuł 49

1. Państwa Członkowskie przyjmują i publikują do dnia 31 grudnia 2006 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z przepisami art. 2, 3, 11, 13, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 29, 30, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 50 oraz załączników I, II, III, V, VII. Następnie Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty tych przepisów oraz tabelę zgodności między tymi przepisami a przepisami niniejszej dyrektywy.

Państwa Członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 stycznia 2007 r.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 93/22/EWG z dnia 10 maja 1993 w sprawie usług inwestycyjnych w zakresie papierów wartościowych (Dz.U. L 141 z 11.6.1993, str. 27). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2002/87/WE.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Powinny one również zawierać oświadczenie, że odniesienia w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych do dyrektyw uchylonych przez niniejszą dyrektywę traktuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych prawa krajowego przyjętych w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 50

1. Artykuł 152 ust. 8-14 dyrektywy 2006/48/WE stosuje się odpowiednio do celów niniejszej dyrektywy z zastrzeżeniem następujących przepisów stosowanych w przypadku obowiązywania opcji, o której mowa w art. 152 ust. 8 dyrektywy 2006/48/WE:

- a) odniesienia w ust. 7 załącznika II do niniejszej dyrektywy do dyrektywy 2006/48/WE należy traktować jako odniesienia do dyrektywy 2000/12/WE w brzmieniu, jakie miała ta dyrektywa przed dniem 1 stycznia 2007 r.; oraz
- b) ust. 4 załącznika II do niniejszej dyrektywy ma zastosowanie w brzmieniu w jakim obowiązywał on przed dniem 1 stycznia 2007 r.

2. Do celów art. 18 i 20 dyrektywy 2006/48/WE art. 157 ust. 2 tej dyrektywy stosuje się odpowiednio.

Artykuł 51

Do dnia 1 stycznia 2011 r. Komisja dokona przeglądu i złoży sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy

Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wraz z wszelkimi odpowiednimi wnioskami o wprowadzenie zmian.

Artykuł 52

Uchyla się dyrektywę 93/6/EWG zmienioną dyrektywami wymienionymi w części A załącznika VIII, nie pomniejszając obowiązków Państw Członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w części B załącznika VIII.

Odniesienia do uchylonych dyrektyw należy rozumieć jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i powinny być one odczytywane zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku IX.

Artykuł 53

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 54

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu 14 czerwca 2006.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

J. BORRELL FONTELLES

W imieniu Rady

Przewodniczący

H. WINKLER

ZAŁĄCZNIK I

OBLICZANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU RYZYKA POZYCJI

PRZEPISY OGÓLNE

Wyliczanie pozycji netto

1. Nadwyżka długiej (krótkiej) pozycji danej instytucji nad pozycją krótką (długą) w akcjach, papierach dłużnych i zamiennych papierach wartościowych danych emisji oraz w identycznych terminowych kontraktach giełdowych na instrumenty finansowe, opcjach, gwarancjach subskrypcyjnych (warrantach) i zabezpieczonych gwarancjach subskrypcyjnych (zabezpieczonych warrantach) stanowi pozycję netto tej instytucji w każdym takim instrumencie. Przy wyliczeniu pozycji netto właściwe organy zezwalają na traktowanie pozycji w poszczególnych instrumentach pochodnych zgodnie z ust. 4-7 jako pozycji bazowych w papierach wartościowych będących przedmiotem danych instrumentów (jako pozycje w instrumentach referencyjnych). Posiadane przez instytucje instrumenty dłużne własnej emisji zostają wyłączone z wyliczeń ryzyka szczególnego stosownie do ust. 14.
2. Przy wyliczeniu pozycji netto niedopuszczalne jest saldowanie pozycji w zamiennych papierach wartościowych z pozycjami przeciwnymi w instrumentach, na które dane papiery mogą być zamienione, chyba że właściwe organy przyjmują metodologię, która uwzględnia prawdopodobieństwo przeprowadzenia zamiany, lub ustanawiają wymóg kapitałowy na pokrycie ewentualnej straty, którą można ponieść przy dokonaniu zamiany.
3. Wszystkie pozycje netto bez względu na znak dodatni lub ujemny muszą być przeliczane codziennie na walutę bilansową danej instytucji po obowiązującym bieżącym kursie wymiany jeszcze przed agregacją tych pozycji.

Szczególne instrumenty

4. Terminowe kontrakty giełdowe na stopy procentowe, terminowe umowy stopy procentowej i terminowe zobowiązania zakupu lub sprzedaży instrumentów dłużnych traktuje się jako połączenia pozycji długiej i krótkiej. Długą pozycję w terminowych kontraktach giełdowych na stopy procentowe należy zatem traktować jako połączenie zaciągniętej pożyczki wymagalnej w terminie dostawy kontraktu i posiadanych aktywów z terminem zapadalności identycznym z terminem zapadalności instrumentu lub pozycji referencyjnej, która jest przedmiotem danego terminowego kontraktu giełdowego. Podobnie terminową umowę stopy procentowej sprzedaną przez daną instytucję należy traktować jako długą pozycję zapadającą w terminie rozliczenia umowy plus okres obowiązywania umowy i krótką pozycję wymagalną w terminie rozliczenia. W przypadku terminowych kontraktów giełdowych na stopy procentowe i terminowych umów stopy procentowej zarówno zaciągniętą pożyczkę, jak i aktywa wpisuje się do kategorii pierwszej określonej w tabeli 1 (ust. 14) celem wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka szczególnego. Terminowe zobowiązanie zakupu instrumentu dłużnego traktuje się jako połączenie zaciągniętej pożyczki wymagalnej w terminie dostawy instrumentu i długiej pozycji (bieżącej) w samym instrumencie dłużnym. Do celów wyliczenia ryzyka szczególnego wpisuje się zaciągniętą pożyczkę do kategorii pierwszej określonej w tabeli 1 (ust. 14), natomiast instrument dłużny wpisuje się do tej kolumny tabeli, która będzie właściwa dla danego instrumentu.

Właściwe organy mogą zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu giełdowych kontraktów terminowych był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez giełdę, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z kontraktem oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu kontraktu terminowego, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody statystycznej opisanej w załączniku V. Właściwe organy mogą także zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu pozagiełdowych kontraktów pochodnych zaliczanych do grupy określonej w niniejszym ustępie, rozliczanych przez izbę rozliczeniową uznana przez te organy był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez izbę rozliczeniową, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z kontraktem pochodnym oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu omawianego kontraktu, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanych w załączniku V.

Do celów niniejszego ustępu „pozycja długa” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stawki oprocentowania, którą otrzyma w danym przyszłym okresie, natomiast „pozycja krótka” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stawki oprocentowania, którą zapłaci w danym przyszłym okresie.

5. Opcje na stopy procentowe, instrumenty dłużne, kapitałowe, indeksy giełdowe, terminowe kontrakty giełdowe na instrumenty finansowe, transakcje zamiany i na kursy walut obcych traktowane są jako pozycje równe kwocie instrumentu bazowego będącego przedmiotem opcji, pomnożonej do celów niniejszego załącznika przez współczynnik delta tej opcji. Wspomniane pozycje mogą być saldowane z ewentualnymi pozycjami przeciwnymi w identycznych bazowych papierach wartościowych lub instrumentach pochodnych, których dana opcja dotyczy. Należy posługiwać się współczynnikiem delta używanym przez daną giełdę lub wyliczonym przez właściwe organy, bądź też – gdy brak takiego współczynnika, a także w przypadku opcji pozagiełdowych – współczynnikiem wyliczonym przez samą instytucję, pod warunkiem że właściwe organy uznają zasadność modelu stosowanego przez tę instytucję.

Jednak właściwe organy mogą także zdecydować, że instytucje wyliczają współczynniki delta, wykorzystując metodologię ustaloną przez te organy. Wymaga się zabezpieczenia przed innymi, oprócz ryzyka delta, rodzajami ryzyka związanymi z opcjami. Właściwe organy mogą zezwolić, aby wymóg z tytułu sprzedanych opcji giełdowych był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez giełdę, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on

dokładną miarę ryzyka związanego z opcją oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu opcji, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V. Właściwe organy mogą także zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu pozagiełdowych opcji na towary rozliczanych przez izbę rozliczeniową uznaną przez te organy, był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez izbę rozliczeniową, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia to dokładną miarę ryzyka związanego z opcją oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu opcji pozagiełdowej, który wynikałby z obliczeń przeprowadzonych z wykorzystaniem metody ustalonej w innej części niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V. Dodatkowo mogą zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu zakupionej opcji giełdowej lub pozagiełdowej był taki sam jak dla jej instrumentu bazowego, pod warunkiem, że wymóg ten nie przekroczy rynkowej wartości opcji. Wymóg z tytułu sprzedanej opcji pozagiełdowej winien być ustalony w relacji do jej instrumentu bazowego.

6. Gwarancje subskrypcyjne (warranty) na instrumenty dłużne i kapitałowe należy traktować w taki sam sposób jak opcje zgodnie z ust. 5.
7. Do celów ryzyka stopy procentowej transakcje zamiany należy traktować według zasad obowiązujących dla instrumentów bilansowych. Zatem transakcję zamiany stopy procentowej, zgodnie z którą instytucja otrzymuje zmienną stawkę oprocentowania i płaci stawkę stałą, traktuje się jako odpowiadającą długiej pozycji w instrumencie o zmiennym oprocentowaniu zapadającym w najbliższym terminie przeszacowania stopy procentowej i krótkiej pozycji w instrumencie o stałym oprocentowaniu wymagalnym w terminie realizacji całości transakcji zamiany.

A. TTRAKTOWANIE SPRZEDAWCÓW ZABEZPIECZENIA

8. Obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego strony, która przyjmuje na siebie ryzyko kredytowe („sprzedawca zabezpieczenia”) należy stosować referencyjną wartość umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego, chyba, że wskazano inaczej. Z zastrzeżeniem przypadków swapu przychodu całkowitego (total return swap), obliczając ryzyko szczególne, zamiast terminu rozliczenia zobowiązania stosuje się termin rozliczenia umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego. Pozycje określa się w następujący sposób:
 - (i) Swap przychodu całkowitego (*total return swap*) tworzy pozycję długą w ogólnym ryzyku rynkowym zobowiązania referencyjnego oraz pozycję krótką w ogólnym ryzyku rynkowym obligacji rządowej zapadającej w najbliższym terminie przeszacowania stopy procentowej, której przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z załącznikiem VI dyrektywy 2006/48/WE. Tworzy on również pozycję długą w ryzyku szczególnym zobowiązania referencyjnego.
 - (ii) Swap ryzyka kredytowego (*credit default swap*) nie stwarza pozycji z tytułu ogólnego ryzyka rynkowego. Do celów ryzyka szczególnego instytucje muszą udokumentować syntetyczną pozycję długą w zobowiązaniu podmiotu referencyjnego, chyba, że instrument pochodny posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, w którym to przypadku w instrumencie pochodnym odnotowuje się pozycję długą. W przypadku należnych płatności premii lub odsetek w ramach produktu, takie przepływy środków pieniężnych przedstawia się jako pozycje referencyjne w obligacjach rządowych.
 - (iii) Obligacja imienna powiązana z ryzykiem kredytowym (*credit linked note*) tworzy pozycję długą w ogólnym ryzyku rynkowym obligacji, będąc produktem oprocentowanym. Do celów ryzyka szczególnego tworzy się syntetyczną pozycję długą w zobowiązaniu podmiotu referencyjnego. Tworzy się dodatkową pozycję długą u emitenta obligacji. Jeżeli obligacja powiązana z ryzykiem kredytowym posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, wystarczy odnotować pojedynczą pozycję długą o szczególnym ryzyku obligacji.
 - (iv) Oprócz długiej pozycji w szczególnym ryzyku emitenta obligacji, obligacja na okaziciela powiązana z ryzykiem kredytowym zapewniającą proporcjonalne zabezpieczenie tworzy do celów ryzyka szczególnego pozycję w każdym podmiocie referencyjnym, gdzie całkowitą wartość referencyjną umowy przypisuje się wszystkim pozycjom proporcjonalnie do udziału procentowego w całkowitej wartości referencyjnej, jaką stanowi każda ekspozycja wobec podmiotu referencyjnego. W przypadku gdy daje się wyodrębnić więcej niż jedno zobowiązanie podmiotu referencyjnego, podstawę określenia ryzyka szczególnego stanowi zobowiązanie o najwyższej wadze ryzyka.

Jeżeli obligacja na okaziciela powiązana z ryzykiem kredytowym posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, wystarczy odnotować pojedynczą pozycję długą o szczególnym ryzyku emitenta instrumentu oraz

- (v) Kredytowy instrument pochodny uruchamiany pierwszym niewykonaniem zobowiązania (*first-asset-to-default basket*) tworzy, w odniesieniu do kwoty referencyjnej, pozycję w zobowiązaniu każdego podmiotu referencyjnego. Jeśli wartość maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest mniejsza niż wymóg kapitałowy według metody podanej w pierwszym zdaniu niniejszego punktu, wówczas taką maksymalną kwotę płatności można przyjąć jako wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego.

Kredytowy instrument pochodny uruchamiany drugim niewykonaniem zobowiązania (second-asset-to-default basket) tworzy, w odniesieniu do kwoty referencyjnej, pozycję w zobowiązaniu każdego podmiotu referencyjnego minus jeden (podmiot o najniższym wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnego). Jeśli wartość maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest niższa niż wymóg kapitałowy według metody podanej w pierwszym zdaniu niniejszego punktu, wówczas kwotę tę można przyjąć jako wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego.

Jeżeli kredytowy instrument pochodny uruchamiany pierwszym niewykonaniem zobowiązania lub kredytowy instrument pochodny uruchamiany drugim niewykonaniem zobowiązania posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, sprzedawca zabezpieczenia musi obliczyć wyłącznie jedno ryzyko szczególne odpowiadające ocenie ratingowej instrumentu pochodnego.

B. TRAKTOWANIE NABYWCY ZABEZPIECZENIA

Dla strony transferującej ryzyko kredytowe („nabywcy zabezpieczenia”) pozycje określa się jako lustrzane odbicie pozycji sprzedawcy zabezpieczenia, z wyjątkiem obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym (co nie skutkuje stworzeniem krótkiej pozycji u emitenta). Jeśli w danym momencie obowiązuje opcja wykupu połączona z przyrostem wartości odsetek danego instrumentu (*step-up*), moment ten traktuje się jako termin rozliczenia ochrony. W przypadku kredytowego instrumentu pochodnego uruchamianego *n*-tym niewykonaniem zobowiązania zezwala się nabywcom ochrony kredytowej na saldowanie ryzyka szczególnego dla *n-1* instrumentów bazowych (tzn. *n-1* aktywów o najniższym obciążeniu ryzykiem szczególnym).

9. Instytucje, które dokonują wyceny instrumentów według bieżącej wartości rynkowej i zarządzają ryzykiem stopy procentowej obciążającym instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 4-7, na zasadzie dyskontowania przepływów pieniężnych, mogą posługiwać się modelami wrażliwości celem wyliczenia pozycji, o których mowa w tych ustępach, mogą również stosować te modele w stosunku do wszelkich obligacji, w których przypadku wiarygodność główna spłacana jest regularnie przez cały okres do wykupu, a nie jednorazową płatnością kwoty kapitału w terminie wykupu. Zarówno sam model, jak i sposób posługiwania się nim, podlegają zatwierdzeniu przez właściwe organy. Modele te winny generować pozycje o tej samej wrażliwości na zmianę stopy procentowej, jak związane z nimi przepływy pieniężne. Należy ocenić tę wrażliwość w odniesieniu do niezależnych ruchów przykładowych stóp procentowych dobranych w różnych punktach krzywej dochodowości, przy czym należy umieścić przynajmniej jeden punkt badania wrażliwości w każdym przedziale czasowym wyznaczonym w tabeli 2 (ust. 20). Wyliczone pozycje włącza się do wyliczeń wymogów kapitałowych zgodnie z przepisami ust. 17-32.
10. Instytucje, które nie posługują się modelami na zasadach określonych w ust. 9, mogą za zgodą właściwych organów uznać za w pełni kompensujące się pozycje w instrumentach pochodnych objętych przepisami ust. 4-7, które spełniają przynajmniej następujące warunki:
 - a) pozycje te są tej samej wartości i są wyrażone w tej samej walucie;
 - b) istnieje ścisłe dopasowanie stopy referencyjnej (pozycje o oprocentowaniu zmiennym) lub kuponu odsetkowego (pozycje o oprocentowaniu stałym); oraz
 - c) najbliższy termin przeszacowania stawki oprocentowania, a w przypadku pozycji z kuponami o stałym oprocentowaniu – okres pozostający do terminu płatności, odpowiada następującym limitom:
 - (i) do jednego miesiąca: ten sam dzień;
 - (ii) od jednego miesiąca do roku: w ciągu siedmiu dni; oraz
 - (iii) powyżej roku: w ciągu 30 dni.
11. Strona przekazująca papiery wartościowe lub gwarantowane prawa odnośnie do tych papierów w ramach umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz strona udzielająca pożyczki papierów wartościowych włączają te papiery wartościowe do wyliczeń swoich wymogów kapitałowych przeprowadzanych stosownie do niniejszego załącznika, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria określone w art. 11.

Ryzyko szczególne i ogólne

12. W celu wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka pozycji związanego z rynkowymi instrumentami dłużnymi lub akcjami (czy też z pochodnymi owych instrumentów i akcji) wyróżnia się dwa składniki tego ryzyka. Pierwszy składnik stanowi ryzyko szczególne: jest to ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie czynników związanych z emitentem, a w przypadku instrumentu pochodnego – czynników związanych z emitentem instrumentu bazowego będącego jego przedmiotem. Drugi składnik stanowi ryzyko ogólne: jest to ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie zmiany wysokości stóp procentowych (w przypadku rynkowych instrumentów dłużnych lub pochodnych tych instrumentów) lub ogólnego ruchu cen na rynku akcji (w przypadku akcji lub pochodnych akcji).

RYNKOWE INSTRUMENTY DŁUŻNE

13. Pozycje netto klasyfikuje się według waluty, w której są wyrażone, i przyjmuje się je za podstawę obliczeń wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego oddzielnie dla każdej waluty.

Ryzyko szczególne

14. Instytucje umieszczają pozycje netto w portfelu handlowym, obliczone zgodnie z ust. 1, do odpowiednich kategorii wymienionych w tabeli 1 według emitenta/dłużnika, zewnętrznej lub wewnętrznej oceny kredytowej oraz rezydualnego terminu zapadalności, a następnie mnożą te pozycje przez wykazane w tej tabeli wagi. Następnie sumują pozycje ważone (zarówno długie, jak i krótkie), aby wyliczyć kapitał wymagany do pokrycia ryzyka szczególnego.

Tabela 1

Kategorie	Narzut kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa; emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorządy regionalne lub władze lokalne Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do pierwszego stopnia w skali jakości kredytowej, lub którym zgodnie z zasadami ważenia ryzyka ekspozycji określonymi w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE przypisano by wagę ryzyka równą 0 %.	0 %
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa; emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorządy regionalne lub władze lokalne Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do drugiego lub trzeciego stopnia w skali jakości kredytowej, według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE, dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez instytucje, które kwalifikowałyby się do pierwszego lub drugiego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE, dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez instytucje, które kwalifikowałyby się do trzeciego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w załączniku VI części 1 ust. 28 dyrektywy 2006/48/WE oraz dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez przedsiębiorstwa, które kwalifikowałyby się do pierwszego lub drugiego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE. Inne pozycje o obniżonym ryzyku w rozumieniu definicji zawartej w ust. 15.	0,25 % (rzeczywisty termin rozliczenia: sześć miesięcy lub krótszy), 1,00 % (rzeczywisty termin rozliczenia: dłuższy niż sześć miesięcy, do 24 miesięcy włącznie), 1,60 % (rzeczywisty termin rozliczenia dłuższy niż 24 miesiące).
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorządy regionalne, lub władze lokalne, lub instytucje Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do czwartego lub piątego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE, dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez instytucje, które kwalifikowałyby się do trzeciego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w załączniku VI część 1 ust. 26 dyrektywy 2006/48/WE oraz dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez przedsiębiorstwa, które kwalifikowałyby się do trzeciego lub czwartego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE. Ekspozycje, dla których nie jest dostępna ocena kredytowa wyznaczonej instytucji ECAI.	8,00 %
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorządy regionalne, lub władze lokalne, lub instytucje Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do szóstego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE oraz dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez przedsiębiorstwa, które kwalifikowałyby się do piątego lub szóstego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE.	12,00 %

W przypadku instytucji, które stosują zasady ważenia ryzyka ekspozycji określone w art. 84-89 dyrektywy 2006/48/WE, warunkiem uzyskania stopnia jakości kredytowej jest posiadanie przez dłużnika wewnętrznego ratingu z poziomem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) nieprzekraczającym poziomu wyznaczonego dla tego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji wobec przedsiębiorców określonych w art. 78-83 tej dyrektywy.

Instrumenty wyemitowane przez niekwalifikującego się emitenta obciążone są narzutem kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnie w wysokości 8 % lub 12 %, zgodnie z tabelą 1. Właściwe organy mogą zobowiązać instytucje do stosowania wyższego narzutu z tytułu ryzyka szczególnie w stosunku do takich instrumentów lub zakazać ich kompensowania w celu określenia różnicy w wielkości ogólnego ryzyka rynkowego między takimi instrumentami a wszelkimi innymi instrumentami dłużnymi.

Ekspozycje objęte sekurytyzacją, które podlegałyby odliczeniu, zgodnie z procedurą określoną w art. 66 ust. 2 dyrektywy 2006/48/WE lub w przypadku których, zgodnie z załącznikiem IX część 4 wymienionej dyrektywy, waga ryzyka wynosi 1 250 %, obciążone są narzutem kapitałowym w wysokości nie mniejszej niż obowiązująca w tych procedurach. Instrumenty wsparcia płynności nieposiadające ratingu obciążone są narzutem kapitałowym w wysokości nie mniejszej niż ustalono w załączniku IX część 4 dyrektywy 2006/48/WE.

15. Do celów ust. 14 do „pozycji o obniżonym ryzyku” zalicza się:

- a) pozycje długie i krótkie w aktywach kwalifikujące się do stopnia jakości kredytowej odpowiadającego co najmniej klasie inwestycyjnej w procesie przyporządkowania opisanym w tytule V rozdział 2 sekcja 3 podsekcja 1 dyrektywy 2006/48/WE;
- b) pozycje długie i krótkie w aktywach, których wartość PD ze względu na wypłacalność emitenta nie przewyższa wartości aktywów, o których mowa powyżej w lit. a), według metody opisanej w tytule V rozdział 2 sekcja 3 podsekcja 2 dyrektywy 2006/48/WE;
- c) pozycje długie i krótkie w aktywach, dla których niedostępna jest ocena kredytowa wyznaczonej instytucji zewnętrznej oceny zdolności kredytowej oraz które spełniają następujące warunki:
 - (i) są uznane przez zainteresowane instytucje za wystarczająco płynne;
 - (ii) ich jakość inwestycyjna jest zdaniem instytucji co najmniej równoważna jakości aktywów, o których mowa w lit. a); oraz
 - (iii) są notowane na przynajmniej jednym rynku regulowanym w Państwie Członkowskim lub na giełdzie w państwie trzecim, pod warunkiem że giełda ta jest uznawana przez właściwe organy danego Państwa Członkowskiego;
- d) pozycje długie i krótkie w aktywach emitowanych przez instytucje podlegające wymogom adekwatności ustanowionym w dyrektywie 2006/48/WE, które zostały uznane przez zainteresowane instytucje za wystarczająco płynne oraz których jakość inwestycyjna jest zdaniem instytucji co najmniej równoważna jakości aktywów, o których mowa w lit. a); oraz
- e) emitowane przez instytucje papiery wartościowe, które uznaje się za równoważne lub wyższe pod względem jakości kredytowej niż papiery, którym według zasad ważenia ryzyka ekspozycji wobec instytucji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE przyznano drugi stopień w skali jakości kredytowej oraz które podlegają procedurom nadzorczym i regulacyjnym porównywalnym do tych, o których mowa w niniejszej dyrektywie.

Sposób oceny instrumentów dłużnych podlega analizie właściwych organów, które uchylają opinię instytucji, jeśli uznają, że dane instrumenty są obciążone zbyt wysokim ryzykiem szczególnie, aby zostać zaliczone do pozycji o obniżonym ryzyku.

16. Właściwe organy wymagają, aby w odniesieniu do instrumentów, które odznaczają się specyficznym ryzykiem ze względu na niewystarczającą wypłacalność podmiotu wspierającego płynność emisji, instytucje stosowały maksymalną wagę ryzyka wskazaną w ust. 14 tabela 1.

Ryzyko ogólne

a) *Metoda terminów zapadalności*

17. Procedura wyliczania wymogów kapitałowych w zakresie ryzyka ogólnego składa się z dwóch podstawowych etapów. Po pierwsze, należy przypisać wszystkim pozycjom odpowiednią wagę według terminu zapadalności (por. ust. 18), aby obliczyć kwotę kapitału wymaganą na pokrycie ryzyka tych pozycji. Po drugie, należy dopuścić obniżenie tego wymogu wówczas, gdy pozycja ważona odpowiada przeciwstawnej pozycji ważonej w tym samym przedziale czasowym. Obniżenie wymogu jest dopuszczalne również wówczas, gdy przeciwstawna pozycja ważona zaliczona jest do innego przedziału czasowego, przy czym stopień obniżenia wymogu zależy od tego, czy obie pozycje znajdują

się w tej samej strefie, a jeśli nie – do których konkretnych stref te pozycje zostały zakwalifikowane. Razem stosuje się trzy strefy (grupy przedziałów czasowych).

18. Instytucje umieszczają pozycje netto w odpowiednich przedziałach czasowych znajdujących się w kolumnie 2 lub 3 w tabeli 2 zawartej w ust. 20. Instrumenty o oprocentowaniu stałym należy zaklasyfikować według okresu pozostającego do terminu zapadalności, natomiast instrumenty o oprocentowaniu zmiennym – według okresu do najbliższego terminu przeszacowania stopy procentowej. Ponadto instytucje rozróżniają instrumenty dłużne o kuponach odsetkowych w wysokości 3 % lub więcej od tych o kuponach odsetkowych poniżej 3 %, umieszczając je na tej podstawie odpowiednio w kolumnie 2 lub 3 w tabeli 2. Każdy z nich należy następnie pomnożyć przez podaną w kolumnie 4 w tabeli 2 wagę dla danego przedziału czasowego.
19. Instytucje następnie wyliczają sumę ważonych pozycji dłużnych i sumę ważonych pozycji krótkich w każdym przedziale czasowym. Kwota zsumowanej pozycji długiej równoważona zsumowaną pozycją krótką w danym przedziale czasowym stanowi dopasowaną pozycję ważoną tego przedziału, a pozostała pozycja długa lub krótka stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tego przedziału. Następnie należy wyliczyć sumę łączną dopasowanych pozycji ważonych we wszystkich przedziałach czasowych.
20. Instytucje wyliczają sumę łączną niedopasowanych pozycji ważonych dłużnych dla przedziałów czasowych należących do każdej strefy w tabeli 2 celem określenia niedopasowanej pozycji ważonej długiej każdej strefy. Podobnie wylicza się sumę łączną niedopasowanych pozycji ważonych krótkich w poszczególnych przedziałach wszystkich stref, aby określić niedopasowaną pozycję ważoną krótką każdej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej długiej w danej strefie równoważona niedopasowaną pozycją ważoną krótką w tej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną tej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej, długiej lub krótkiej, której nie można w ten sposób zrównoważyć pozycją przeciwną, stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tej strefy.

Tabela 2

Strefa	Przedział czasowy		Waga (%)	Założona zmiana stopy procentowej (w %)
	Kupon odsetkowy w wysokości 3 % lub więcej	Kupon odsetkowy poniżej 3 %		
Pierwsza	0 ≤ 1 miesięcy	0 ≤ 1 miesięcy	0,00	—
	> 1 ≤ 3 miesięcy	> 1 ≤ 3 miesięcy	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 miesięcy	> 3 ≤ 6 miesięcy	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 miesięcy	> 6 ≤ 12 miesięcy	0,70	1,00
Druga	> 1 ≤ 2 lat	> 1,0 ≤ 1,9 lat	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 lat	> 1,9 ≤ 2,8 lat	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 lat	> 2,8 ≤ 3,6 lat	2,25	0,75
Trzecia	> 4 ≤ 5 lat	> 3,6 ≤ 4,3 lat	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 lat	> 4,3 ≤ 5,7 lat	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 lat	> 5,7 ≤ 7,3 lat	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 lat	> 7,3 ≤ 9,3 lat	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 lat	> 9,3 ≤ 10,6 lat	5,25	0,60
	> 20 lat	> 10,6 ≤ 12,0 lat	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 lat	8,00	0,60
	> 20 lat	12,50	0,60	

21. Następnie należy wyliczyć kwotę niedopasowanej pozycji ważonej długiej (krótkiej) strefy pierwszej, która jest równoważona niedopasowaną pozycją ważoną krótką (długą) strefy drugiej. Ta kwota określona jest w ust. 25 jako dopasowana pozycja ważona między strefą pierwszą a drugą. Następnie należy dokonać takiego samego wyliczenia odnośnie do pozostałej części niedopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej, tym razem odnosząc tę kwotę do niedopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej, co pozwala określić dopasowaną pozycję ważoną między strefą drugą a trzecią.
22. Instytucje mogą również odwrócić kolejność obliczeń w ust. 21, aby wyliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą drugą a trzecią przed wyliczeniem tej pozycji między strefą pierwszą a drugą.
23. Pozostałą część niedopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej należy następnie odnieść do pozostałej części tej pozycji strefy trzeciej (po dopasowaniu pozycji ważonej strefy drugiej i trzeciej), aby wyliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą pierwszą a trzecią.
24. Te pozycje, które nadal pozostają niedopasowane po przeprowadzeniu przedstawionych w ust. 21, 22 i 23 trzech oddzielnych obliczeń w celu dopasowania pozycji między strefami, należy zsumować.
25. Należy wówczas wyliczyć wymóg kapitałowy dla danej instytucji, który stanowi sumę łączną następujących wielkości:
- 10 % dopasowanej pozycji ważonej w każdym przedziale czasowym;
 - 40 % dopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej;
 - 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej;
 - 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej;
 - 40 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią (zob. ust. 21);
 - 150 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a trzecią; oraz
 - 100 % nadal niedopasowanych pozycji ważonych.
- b) *Metoda analizy okresowości*
26. Właściwe organy mogą wydać ogólne zezwolenie wszystkim instytucjom bądź też indywidualne zezwolenia poszczególnym instytucjom na stosowanie – zamiast systemu przedstawionego w ust. 17-25 – systemu wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka ogólnego obciążającego rynkowe instrumenty dłużne opartego na analizie okresowości, pod warunkiem jednak że instytucja stosuje taki system w sposób ciągły.
27. Zgodnie z systemem, o którym mowa w ust. 26, na podstawie wartości rynkowej każdego instrumentu dłużnego o stałym oprocentowaniu instytucje wyliczają jego dochodowość do wykupu, która stanowi założoną stopę dyskontową tego instrumentu. W przypadku instrumentów o zmiennym oprocentowaniu instytucje wyliczają dochodowość instrumentu na podstawie jego wartości rynkowej przy założeniu, że kwota kapitału zapada w najbliższym możliwym terminie przeszacowania stopy procentowej.
28. Instytucje następnie wyliczają okresowość zmodyfikowaną każdego instrumentu dłużnego za pomocą następującego wzoru: okresowość zmodyfikowana = ((duration (D))/(1 + r)), gdzie:

$$D = \left(\left(\sum_{t=1}^m \left(\frac{t C_t}{(1+r)^t} \right) \right) / \left(\sum_{t=1}^m \left(\frac{C_t}{(1+r)^t} \right) \right) \right)$$

gdzie:

R = dochodowość do wykupu (zob. ust. 25),

C_t = płatność gotówkowa w czasie t,

M = termin wykupu (zob. ust. 25).

29. Instytucje następnie kwalifikują każdy instrument dłużny do odpowiedniej strefy tabeli 3 według okresowości zmodyfikowanej tego instrumentu.

Tabela 3

Strefa	Okresowość zmodyfikowana (w latach)	Założona zmiana stopy procentowej (%)
Pierwsza	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Druga	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Trzecia	$> 3,6$	0,7

30. Następnie instytucje wyliczają pozycję ważoną okresowością dla każdego instrumentu jako iloczyn ceny rynkowej i okresowości zmodyfikowanej, pomnożony przez założoną zmianę stopy procentowej dla instrumentu o danej okresowości zmodyfikowanej (zob. kolumna 3 w tabeli 3).
31. Instytucje obliczają dla każdej strefy swoją pozycję długą ważoną okresowością i pozycję krótką ważoną okresowością. Kwota pozycji długiej równoważona pozycją krótką w danej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną okresowością tej strefy.
- Instytucje następnie wyliczają niedopasowaną pozycję ważoną okresowością dla każdej strefy. Następnie stosują procedurę dla niedopasowanych pozycji ważonych przedstawioną w ust. 21-24.
32. Należy wówczas wyliczyć wymóg kapitałowy dla danej instytucji, który stanowi sumę łączną następujących wielkości:
- 2 % dopasowanej pozycji ważonej okresowością każdej strefy;
 - 40 % dopasowanej pozycji ważonej okresowością między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią;
 - 150 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a trzecią; oraz
 - 100 % nadal niedopasowanych pozycji ważonych.

INSTRUMENTY KAPITAŁOWE

33. Instytucje sumują wszystkie pozycje długie netto i wszystkie pozycje krótkie netto wyliczone zgodnie z procedurą określoną w ust. 1. Suma łączna tych dwóch wielkości stanowi pozycję maksymalną (brutto). Różnica pomiędzy nimi stanowi pozycję globalną (netto).

Ryzyko szczególne

34. Instytucje sumują wszystkie pozycje długie netto i wszystkie pozycje krótkie netto wyliczone zgodnie z procedurą określoną w ust. 1. Instytucje mnożą swoje pozycje maksymalne (brutto) przez 4 % celem wyliczenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka szczególnego.
35. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 34 właściwe organy mogą zezwolić na ustalenie tego wymogu kapitałowego na poziomie 2 %, a nie 4 %, w przypadku tych portfeli instrumentów kapitałowych posiadanych przez instytucje, które spełniają następujące warunki:
- instrumenty kapitałowe nie będą emitowane przez emitentów, którzy wyemitowali wyłącznie rynkowe instrumenty dłużne obciążone obecnie 8 % lub 12 % wymogiem z ust. 14 tabela 1 lub obciążone niższym wymogiem wyłącznie dlatego, że są gwarantowane lub zabezpieczone;
 - instrumenty kapitałowe muszą być uznane za wysoko płynne przez właściwe organy, według kryteriów obiektywnych; oraz
 - żadna pojedyncza pozycja nie może wynosić powyżej 5 % wartości całego portfela instrumentów kapitałowych posiadanego przez daną instytucję.

Do celów lit. c) właściwe organy mogą zezwolić na pojedyncze pozycje stanowiące do 10 % portfela, pod warunkiem że suma takich pozycji nie przewyższa 50 % wartości portfela.

Ryzyko ogólne

36. Wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka ogólnego wynosi 8 % pozycji globalnej (netto).

Terminowe kontrakty na indeksy giełdowe

37. Terminowe kontrakty giełdowe typu „futures” na indeksy giełdowe akcji oraz ważone współczynnikiem delta kwoty opcji na takie kontrakty i na indeksy giełdowe, razem zwane dalej „terminowymi kontraktami na indeksy giełdowe”, można rozłożyć na pozycje w każdym rodzaju akcji wchodzących w skład indeksu. Takie pozycje można traktować jako pozycje nominalne w danych akcjach i można je, za zgodą właściwych organów, saldować z przeciwnymi pozycjami w akcjach będących przedmiotem kontraktu.
38. Właściwe organy zapewniają, że instytucja, która dokonała saldowania swoich pozycji w akcjach objętych terminowym kontraktem na indeks giełdowy z pozycjami względem danego kontraktu, dysponuje adekwatnym kapitałem w wysokości zabezpieczającej przed ryzykiem straty w wyniku zmiany ceny kontraktu, która nie byłaby w pełni skorelowana ze zmianą kursów akcji wchodzących w skład indeksu; organy te tak samo postępują, gdy instytucja weszła w przeciwną pozycję w terminowych kontraktach na indeksy giełdowe, które nie są identyczne pod względem terminu realizacji kontraktu lub składu indeksu bądź też pod względem obu tych cech.
39. Na zasadzie odstępstwa od przepisu ust. 37 i 38 terminowe kontrakty na indeksy giełdowe, które same są przedmiotem obrotu giełdowego i w opinii właściwych organów odnoszą się do indeksów o wysokim poziomie dywersyfikacji, objęte są wymogiem kapitałowym na pokrycie ryzyka ogólnego w wysokości 8 %, nie podlegają zaś żadnemu wymogowi w zakresie ryzyka szczególnego. Terminowe kontrakty na indeksy giełdowe tego rodzaju są uwzględniane przy wyliczaniu pozycji globalnej (netto) zgodnie z ust. 33, natomiast są wyłączone z wyliczania pozycji maksymalnej (brutto), o której mowa w tym samym ustępie.
40. Jeśli terminowy kontrakt na indeks giełdowy nie zostaje rozłożony na poszczególne pozycje względem składników indeksu, należy kontrakt ten traktować na zasadzie pojedynczego rodzaju akcji. Można jednak pominąć ryzyko szczególne związane z takim rodzajem akcji, o ile dany kontrakt jest przedmiotem obrotu giełdowego i w opinii właściwych organów odnosi się do indeksu o wysokim poziomie dywersyfikacji.

GWARANTOWANIE EMISJI

41. W przypadku gwarantowania przez instytucję emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych właściwe organy mogą zezwolić tej instytucji na stosowanie następującej metody wyliczania wymogów kapitałowych. Po pierwsze, instytucja wylicza odpowiednie pozycje netto poprzez pomniejszenie swoich pozycji o te pozycje, które zostały subskrybowane lub regwarantowane przez strony trzecie na podstawie formalnych umów. Po drugie, zmniejsza te pozycje netto poprzez zastosowanie współczynników korygujących wymienionych w tabeli 4.

Tabela 4

— dzień roboczy 0:	100 %
— dzień roboczy 1:	90 %
— dni robocze 2-3:	75 %
— dzień roboczy 4:	50 %
— dzień roboczy 5:	25 %
— po dniu roboczym 5:	0 %

Dzień roboczy zero stanowi ten dzień roboczy, w którym instytucja podejmuje bezwarunkowe zobowiązanie przejścia określonej ilości papierów wartościowych po ustalonej cenie.

Po trzecie, instytucja wylicza wymóg kapitałowy w stosunku do gwarantowanych emisji na podstawie tych zmniejszonych pozycji.

Właściwe organy zapewniają, że instytucja dysponuje dostatecznym kapitałem w wysokości zabezpieczającej przed ryzykiem straty w okresie pomiędzy podjęciem początkowego zobowiązania a dniem roboczym 1.

NARZUT KAPITAŁOWY TYTUŁU RYZYKA SZCZEGÓLNEGO DLA POZYCJI OBJĘTYCH PORTFELEM
HANDLOWYM ZABEZPIECZONYCH KREDYTOWYMI INSTRUMENTAMI POCHODNYMI

42. Stosuje się odpisy z tytułu zabezpieczenia kredytowymi instrumentami pochodnymi zgodnie z zasadami określonymi w ust. 43-46.
43. Pełny odpis należy zastosować w przypadku gdy wartości po obu stronach (pozycji krótkiej i pozycji długiej) zmieniają się przeciwnie i zasadniczo w tym samym zakresie. Będzie to możliwe w następujących sytuacjach:
- obie pozycje zawierają całkowicie identyczne instrumenty; lub
 - długa pozycja gotówkowa jest zabezpieczona swapem przychodu całkowitego (lub odwrotnie), a zobowiązanie referencyjne oraz ekspozycja bazowa (tj. pozycja gotówkowa) są idealnie dopasowane. Termin rozliczenia samego swapu może się różnić od terminu rozliczenia ekspozycji bazowej.

W takich przypadkach narzut kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego nie powinien stosować się do żadnej ze stron pozycji.

44. Saldowanie w wysokości 80 % stosuje się, w przypadku gdy wartości po obu stronach zawsze rozchodzą się w przeciwnych kierunkach oraz gdy występuje idealne dopasowanie zobowiązania referencyjnego, terminu rozliczenia zarówno zobowiązania referencyjnego, jak i kredytowego instrumentu pochodnego, oraz waluty ekspozycji bazowej. Ponadto zasadnicze elementy umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego nie powinny powodować istotnej różnicy między ruchem cenowym kredytowego instrumentu pochodnego a ruchami cenowymi pozycji gotówkowej. W zakresie, w jakim dana transakcja przewiduje transfer ryzyka, do strony transakcji o wyższym narzucie kapitałowym stosuje się saldowanie ryzyka szczególnego w wysokości 80 %, podczas gdy wymogi dotyczące ryzyka szczególnego po drugiej stronie wynoszą zero.
45. Udziela się częściowego zezwolenia, w przypadku gdy wartości po obu stronach pozycji zazwyczaj rozchodzą się w przeciwnych kierunkach. Będzie to możliwe w następujących sytuacjach:
- pozycja jest objęta przepisem ust. 43 lit. b), ale występuje niedopasowanie aktywów między zobowiązaniem referencyjnym a ekspozycją bazową. Pozycje spełniają jednak następujące wymogi:
 - zobowiązanie referencyjne ma stopień uprzywilejowania równy lub niższy od zobowiązania bazowego; oraz
 - zobowiązanie bazowe oraz zobowiązanie referencyjne mają tego samego dłużnika oraz zawierają prawnie egzekwowalne wykonalne na mocy prawa obustronne klauzule stwierdzenia niewykonania zobowiązań lub przyspieszenia takiego stwierdzenia.
 - pozycja jest objęta przepisem ust. 43 lit. a) lub ust. 44, ale występuje niedopasowanie walut lub terminów zapadalności między zabezpieczeniem ryzyka kredytowego a bazowym składnikiem aktywów (niedopasowania walutowe powinny zostać ujęte w zwykłych sprawozdaniach na temat ryzyka walutowego zgodnie z załącznikiem III); lub
 - pozycja jest objęta przepisem ust. 44, ale występuje niedopasowanie aktywów między pozycją gotówkową a kredytowym instrumentem pochodnym. Bazowy składnik aktywów ujmuje się jednak jako zobowiązanie podlegające dostawie (deliverable obligation) w dokumentacji dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego.

W każdym z powyższych przypadków, nie sumuje się obu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego dla każdej ze stron transakcji, lecz stosuje się jedynie wyższy z nich.

46. We wszystkich przypadkach objętych ust. 43-45 narzut kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego ocenia się względem obu stron pozycji.

Narzuty kapitałowe dla tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w portfelu handlowym

47. Wymogi kapitałowe dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, które spełniają warunki określone w art. 11 dla zaliczenia pozycji do portfela handlowego, oblicza się zgodnie z metodami ustanowionymi w ust. 48-56.
48. Nie uchybiając innym przepisom niniejszej sekcji, pozycje w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania podlegają wymogowi kapitałowemu z tytułu ryzyka pozycji (szczególnego i ogólnego) w wysokości 32 %. Nie uchybiając przepisom załącznika III ust. 2.1, akapit czwarty lub załącznika V ust. 12 akapit szósty (ryzyko cen towarów) w połączeniu z załącznikiem III ust. 2.1 akapit czwarty, w przypadku, gdy stosuje się zmodyfikowane metody ujęcia złota, określone w tych punktach, pozycje w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania podlegają wymogowi kapitałowemu z tytułu ryzyka pozycji (szczególnego i ogólnego) oraz ryzyka walutowego w wysokości nieprzekraczającej 40 %.

49. Instytucje mogą określić wymóg kapitałowy dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, które spełniają kryteria wymienione w ust. 51, stosując metody określone w ust. 53-56.
50. Nie zezwala się na wzajemne saldowanie między inwestycjami bazowymi tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania z innymi pozycjami utrzymywanymi przez instytucję, chyba że wskazano inaczej.

zasady ogólne

51. Ogólne kryteria dopuszczające stosowanie metod określonych w ust. 53-56 tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania wyemitowanych przez spółki nadzorowane lub mające siedzibę na terenie Wspólnoty są następujące:
 - a) prospekt emisyjny tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania lub równoważny dokument zawiera:
 - (i) kategorie aktywów, stanowiących lokaty przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania na podstawie udzielonego zezwolenia;
 - (ii) limity inwestycyjne, jeśli występują, i metody ich obliczania;
 - (iii) maksymalny poziom dźwigni, jeśli jest dozwolona; oraz
 - (iv) działania mające na celu ograniczenie ryzyka kontrahenta z tytułu inwestycji w pozagiełdowe finansowe instrumenty pochodne lub transakcje typu „repo”, jeśli takie transakcje są dozwolone;
 - b) działalność przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania przedstawia się w sprawozdaniach półrocznych i rocznych, aby umożliwić dokonanie oceny aktywów i zobowiązań, dochodu i operacji w okresie sprawozdawczym;
 - c) tytuły uczestnictwa przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania podlegają codziennie wykupowi za gotówkę pochodzącą z aktywów własnych na żądanie posiadacza tytułu;
 - d) inwestycje w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania oddziela się od aktywów własnych zarządzającego; oraz
 - e) instytucja dokonująca inwestycji przeprowadza odpowiednią ocenę ryzyka przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.
52. Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania z państw trzecich mogą zostać uznane, jeśli spełniają wymogi określone w ust. 51 lit. a)-e) i pod warunkiem uzyskania zgody organów właściwych dla danej instytucji.

METODY SZCZEGÓŁOWE

53. W przypadku gdy instytucja posiada informacje na temat codziennych bazowych lokat kapitałowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, może ona dokonać przeglądu tych lokat w celu obliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku lub, jeśli wydano odpowiednie zezwolenie, zgodnie z metodami określonymi w załączniku V. Zgodnie z tą metodą pozycje w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania traktuje się jak pozycje w lokatach bazowych takiego przedsiębiorstwa. Zezwala się na saldowanie pozycji w lokatach bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania z innymi pozycjami posiadanymi przez instytucję, o ile dana instytucja posiada taką ilość jednostek, która pozwala na wykup/tworzenie tytułów w zamian za lokaty bazowe.
54. Instytucje mogą obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku lub, jeśli wydano odpowiednie zezwolenie, zgodnie z metodami określonymi w załączniku V, w odniesieniu do pozycji, służących odwzorowaniu struktury i wyników zewnętrznie generowanego indeksu albo stałego koszyka instrumentów kapitałowych i dłużnych, o których mowa w lit. a), pod warunkiem że spełnione zostały następujące warunki:
 - a) celem zezwolenia wydanego przedsiębiorstwu zbiorowego inwestowania jest odwzorowanie struktury oraz wyników zewnętrznie generowanego indeksu lub stałego koszyka instrumentów kapitałowych i dłużnych; oraz
 - b) w ciągu minimalnego okresu sześciu miesięcy można wyraźnie ustalić korelację o współczynniku co najmniej 0,9 między dziennymi wahaniami cen tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania a indeksem lub koszykiem instrumentów kapitałowych lub dłużnych odnoszącym się do nich. W tym kontekście „korelacja” oznacza współczynnik korelacji między dziennymi dochodami z tytułów uczestnictwa przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania a indeksem instrumentów kapitałowych i dłużnych odnoszącym się do nich.

55. W przypadku gdy instytucja nie posiada informacji w zakresie codziennych lokat bazowych tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, może ona obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku, pod warunkiem że spełnione zostały następujące warunki:
- zakłada się, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w pierwszej kolejności inwestuje w najwyższym dozwolonym zakresie w te klasy aktywów, które wiążą się z najwyższym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego), następnie zaś w porządku malejącym, aż do osiągnięcia limitu inwestycyjnego. Pozycja w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania będzie traktowana jak bezpośredni udział w prawdopodobnych lokatach;
 - przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka pozycji instytucje uwzględnią maksymalne ryzyko pośrednie, wynikające z ewentualnego utrzymywania pozycji poprzez przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania, zwiększając proporcjonalnie wielość pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania aż do osiągnięcia maksymalnego dozwolonego poziomu ekspozycji z tytułu lokat bazowych; oraz
 - w przypadku gdy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) zgodnie z niniejszym ustępem wykracza ponad poziom określony w ust. 48, poziom ten stanowi limit dla wymogu kapitałowego.
56. Instytucje mogą oprzeć się na obliczeniach i sprawozdaniach strony trzeciej w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania objętych przepisami ust. 53 i 55, zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku, upewniwszy się co do prawidłowości takich obliczeń i sprawozdań
-

ZAŁĄCZNIK II

OBLICZANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU RYZYKA ROZLICZENIA I RYZYKA KREDYTOWEGO KONTRAHENTA

RYZYKO ROZLICZENIA/RYZYKO DOSTAWY

1. W przypadku transakcji, w których instrumenty dłużne, instrumenty kapitałowe, waluty obce i towary (z wyłączeniem umów z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, umów zaciągania i udzielania pożyczek papierów wartościowych lub towarów) pozostają nierozliczone po ustalonej dacie dostawy, instytucja winna obliczać różnicę cenową, mogącą stanowić jej stratę. Jest to różnica między ustaloną ceną rozliczeniową danego instrumentu dłużnego, instrumentu kapitałowego, waluty obcej lub towaru oraz jego bieżącą ceną rynkową, gdy różnica ta może stanowić stratę instytucji. W celu obliczenia wymogu kapitałowego należy różnicę tę pomnożyć przez odpowiedni współczynnik z kolumny A w tabeli 1.

TABELA 1

Liczba dni roboczych po terminie rozliczenia	(%)
5-15	8
16-30	50
31-45	75
46 lub więcej	100

DOSTAWA INSTRUMENTÓW DO ROZLICZENIA W PÓŹNIEJSZYM TERMINIE

2. Instytucje mają obowiązek utrzymywania funduszy własnych określonych w tabeli 2, jeżeli:
 - a) zapłaciły za papiery wartościowe, waluty obce lub towary przed ich otrzymaniem lub dostarczyły papiery wartościowe, waluty obce lub towary przed otrzymaniem za nie zapłaty oraz
 - b) w przypadku transakcji transgranicznych, upłynął jeden lub więcej dni od czasu dokonania tej płatności lub dostawy.

Tabela 2:

Wymagania kapitałowe przy dostawach instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie

Rodzaj transakcji	Do pierwszej wykonanej wg umowy płatności lub dostawy	Od pierwszej płatności lub dostawy do czterech dni po drugiej płatności lub dostawie, wykonanych według umowy	Od 5 dni roboczych po drugiej wykonanej według umowy płatności lub dostawie aż do wygaśnięcia transakcji
Dostawa instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie	Brak narzutu kapitałowego	Tak jak dla ekspozycji	Pomniejszenie funduszy własnych o wartość przekazaną wraz z bieżącą ekspozycją dodatnią

3. Stosując wagę ryzyka do ekspozycji z tytułu dostaw z późniejszym terminem rozliczenia, traktowanych zgodnie z kolumną 3 tabeli 2, instytucje korzystające z metody określonej w art. 84-89 dyrektywy 2006/48/WE mogą kontrahentom, wobec których nie posiadają żadnych innych ekspozycji zaliczonych do portfela niehandlowego, przypisywać współczynniki PD na podstawie zewnętrznego ratingu takich kontrahentów. Instytucje korzystające z własnych oszacowań strat z tytułu wystąpienia niewypłacalności (LGD) mogą dostawom z późniejszym terminem rozliczenia traktowanych zgodnie z kolumną 3 tabeli 2, przypisać LGD określone w załączniku VII część 2 ust. 8 dyrektywy 2006/48/WE, pod warunkiem, że współczynnik taki przypisują wszystkim tego rodzaju ekspozycjom. Jako rozwiązanie alternatywne instytucje korzystające z metody określonej w art. 84-89 dyrektywy 2006/48/WE

mogą stosować wagi ryzyka, określone w art. 78-83 tej dyrektywy, pod warunkiem, że stosują je do wszystkich tego rodzaju ekspozycji, lub też do wszystkich ekspozycji mogą stosować wagę ryzyka 100 %.

Jeżeli kwota ekspozycji dodatniej wynikająca z transakcji dostaw z późniejszym terminem rozliczenia jest nieznaczna, instytucje mogą do takich ekspozycji stosować wagę ryzyka 100 %.

4. W przypadku całkowitej awarii systemu rozliczeniowego lub rozrachunkowego, właściwe organy mogą znieść obciążenia kapitałowe, o których mowa w ust. 1 i 2, aż do wznowienia ich normalnego działania. Jeżeli w tych okolicznościach kontrahent nie zdoła rozliczyć swojej transakcji nie jest to uznawane za niewykonanie zobowiązania w kontekście ryzyka kredytowego.

RYZIKO KREDYTOWE KONTRAHENTA (CCR)

5. Wymaga się, aby instytucja utrzymywała kapitał z tytułu CCR wynikającego z następujących czynników:
 - a) pozagiełdowe oraz kredytowe instrumenty pochodne;
 - b) umowy odkupu, umowy z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielenia i zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych lub towarów, których podstawę stanowią papiery wartościowe i towary objęte portfelem handlowym;
 - c) transakcje z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego opartych na papierach wartościowych lub towarach; oraz
 - d) transakcje o długim okresie rozliczeń.
6. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 7-10 wartości ekspozycji oraz kwoty ekspozycji wazone ryzykiem dla tych ekspozycji oblicza się zgodnie z przepisami tytułu V rozdział 2 sekcja 3 dyrektywy 2006/48/WE, przy czym odniesienia do „instytucji kredytowej” w tej sekcji należy interpretować jako odniesienia do „instytucji”, odniesienia do „dominujących instytucji kredytowych” jako odniesienia do „dominujących instytucji”, oraz odpowiednio do tego interpretować wszelkie terminy z nimi związane.
7. Do celów ust. 6:

Załącznik IV do dyrektywy 2006/48/WE uznaje się za zmieniony poprzez dodanie po ust. 8 sekcji C załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE;

Załącznik III do dyrektywy 2006/48/WE uznaje się za zmieniony poprzez dodanie po tabeli 1 następującego tekstu:

„Aby określić wielkość przyszłej ekspozycji kredytowej w przypadku swapu przychodu całkowitego oraz swapu ryzyka kredytowego z tytułu kredytowych instrumentów pochodnych, wartość nominalną instrumentu mnoży się przez następujące wskaźniki procentowe:

- W przypadku zobowiązania referencyjnego, które prowadząc do ekspozycji bezpośredniej instytucji, byłoby pozycją o obniżonym ryzyku w rozumieniu załącznika I: 5 %;
- W przypadku zobowiązania referencyjnego, które prowadząc do ekspozycji bezpośredniej instytucji, nie byłoby pozycją o obniżonym ryzyku w rozumieniu przepisów załącznika I: 10 %;

Jednak w przypadku swapu ryzyka kredytowego instytucji, której ekspozycja z tytułu zamiany stanowi pozycję długą w instrumencie bazowym, zezwala się na zastosowanie wartości 0 % do potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej, chyba że transakcja ta podlega procedurze rozwiązania z chwilą stwierdzenia niewypłacalności podmiotu, którego ekspozycja z tytułu swapu stanowi pozycję krótką w instrumencie bazowym, mimo że w ramach tego instrumentu nie nastąpiło jeszcze niewykonanie zobowiązania.”

W przypadku gdy kredytowy instrument pochodny zapewnia ochronę uruchamianą w następstwie „n-tego niewykonania zobowiązania” w ramach określonej liczby zobowiązań bazowych, o tym, który z powyższych wskaźników procentowych ma zastosowanie, decyduje wartość zobowiązania o n-tej w kolejności najniższej jakości kredytowej, określonej poprzez ustalenie, czy zobowiązanie to byłoby pozycją o obniżonym ryzyku w rozumieniu załącznika I, gdyby zostało przyjęte przez daną instytucję.

8. Do celów ust. 6 podczas obliczania kwot ekspozycji wazonych ryzykiem instytucjom nie zezwala się na stosowanie metody uproszczonej ujmowania zabezpieczeń finansowych, określonej w załączniku VIII część 3 ust. 24-29 dyrektywy 2006/48/WE w kontekście uznawania skutków zabezpieczenia finansowego.
9. Do celów ust. 6 w przypadku transakcji odkupu oraz transakcji udzielenia lub zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych lub towarów zaksięgowanych w portfelu handlowym wszystkie instrumenty finansowe i towary, które kwalifikują się do objęcia portfelem handlowym, można traktować jako uznane zabezpieczenie. W odniesieniu do ekspozycji z tytułu pozagiełdowych kredytowych instrumentów pochodnych, zaksięgowanych w portfelu

handlowym, za uznane zabezpieczenie można również przyjąć towary kwalifikujące się do objęcia portfelem handlowym. Do celów obliczenia korekt z tytułu zmienności, w przypadku gdy takie instrumenty finansowe lub towary, które nie zostały dopuszczone zgodnie z załącznikiem VIII dyrektywy 2006/48/WE stanowią przedmiot udzielanej pożyczki, są zbywane lub przekazywane, bądź też stanowią przedmiot zaciąganej pożyczki, są nabywane lub przyjmowane jako zabezpieczenie rzeczowe lub w innej formie w ramach takiej transakcji, a instytucja wykorzystuje metodę korekt z tytułu zmienności opartych na metodzie „nadzorczej”, zgodnie z załącznikiem VIII część 3 do tej dyrektywy, traktuje się je w taki sam sposób jak akcje nieobjęte głównym indeksem, notowane na uznanej giełdzie.

W przypadku, gdy instytucje stosują korekty z tytułu zmienności oparte na metodzie „oszacowań własnych”, zgodnie z załącznikiem VIII część 3 do dyrektywy 2006/48/WE w odniesieniu do instrumentów finansowych lub towarów, które nie zostały dopuszczone zgodnie z załącznikiem VIII tej dyrektywy, korekty z tytułu zmienności obliczane są dla każdej indywidualnej pozycji. W przypadku, gdy instytucje stosują metodę wewnętrznych modeli określoną w załączniku VIII część 3 dyrektywy 2006/48/WE, tę samą metodą mogą stosować w portfelu handlowym.

10. Do celów ust. 6, w odniesieniu do uznawania umów ramowych o wzajemnej kompensacie zobowiązań obejmujących transakcje odkupu lub transakcje udzielenia lub zaciągnięcia pożyczek papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, uznaje się kompensację zobowiązań z różnych pozycji objętych zarówno portfelem handlowym, jak i niehandlowym, jeśli kompensowane transakcje spełnią następujące warunki:
 - a) wszystkie transakcje podlegają codziennej wycenie według wartości rynkowej; oraz
 - b) wszelkie pozycje stanowiące przedmiot zaciąganej pożyczki, nabywane lub przyjmowane w ramach takich transakcji mogą zostać uznane jako uznane zabezpieczenie na mocy przepisów zawartych w tytule V rozdział 2 sekcja 3 dział 3 dyrektywy 2006/48/WE, przy czym nie stosuje się wówczas przepisów ust. 9 niniejszego załącznika.
11. W przypadku gdy kredytowy instrument pochodny objęty portfelem handlowym stanowi część wewnętrznego instrumentu zabezpieczającego, a ochronę kredytową uznano zgodnie z dyrektywą 2006/48/WE, ryzyko kontrahenta z tytułu tego instrumentu uznaje się za zerowe.
12. Wymóg kapitałowy wynosi 8 % sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

ZAŁĄCZNIK III

OBLICZANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH DLA RYZYKA WALUTOWEGO

1. Jeśli suma całkowitej pozycji walutowej netto instytucji i jej pozycji netto w złocie obliczona zgodnie z procedurą ustaloną w ust. 2, przekracza 2 % jej łącznych funduszy własnych, to w celu obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego mnoży się tę sumę pozycji walutowej netto i pozycji netto w złocie przez 8 %.
2. Stosuje się dwa etapy wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka walutowego.
 - 2.1. Po pierwsze należy obliczyć otwartą pozycję netto instytucji w każdej walucie (łącznie z walutą sprawozdawczą) oraz w złocie.

Otwarta pozycja netto stanowi sumę następujących elementów (dodatnich lub ujemnych):

- a) pozycja bieżąca netto (tj. wszelkie pozycje aktywów pomniejszone o wszelkie pozycje pasywów w danej walucie, łącznie z naliczonymi odsetkami lub bieżąca pozycja netto w złocie, w przypadku złota);
- b) pozycja terminowa netto (tj. wszelkie kwoty do otrzymania pomniejszone o wszelkie kwoty do zapłacenia w ramach terminowych transakcji wymiany i transakcji na złoto, łącznie z giełdowymi kontraktami na waluty i złoto oraz instrumenty bazowe transakcji zamiany nie ujęte w pozycji bieżącej);
- c) nieodwołalne gwarancje (i podobne instrumenty), których uruchomienie jest pewne, a nieodwołalność prawdopodobna;
- d) kwota netto przyszłych przychodów/wydatków dotychczas nienaliczonych, ale już w pełni zabezpieczonych (można tu włączyć według uznania instytucji sprawozdawczej, ale za uprzednią zgodą właściwych organów, kwotę netto przyszłych przychodów/wydatków nieujętych dotychczas w zapisach księgowych ale już w pełni zabezpieczonych terminowymi transakcjami wymiany). Przyjętą zasadę należy stosować w sposób konsekwentny;
- e) kwota netto ekwiwalentu delta (lub opartego na współczynniku delta) całego portfela opcji walutowych i na złoto; oraz
- f) wartość rynkowa innych opcji (tj. z wyłączeniem opcji walutowych i na złoto).

Wszelkie utrzymywane celowo przez instytucję pozycje zabezpieczające przed niekorzystnym wpływem kursów walutowych na współczynnik kapitałowy można wyłączyć z rachunku otwartych pozycji walutowych netto. Pozycje takie powinny mieć charakter strukturalny lub niehandlowy, a ich wyłączenie oraz jakkolwiek zmiana warunków tego wyłączenia wymaga zgody właściwych organów. Taką samą zasadę, z zachowaniem tych samych warunków, można stosować do utrzymywanych przez instytucję pozycji dotyczących kwot pomniejszających fundusze własne.

Do celów obliczenia, o którym mowa w akapicie pierwszym, w przypadku przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania uwzględnia się ich rzeczywiste pozycje walutowe. Instytucje mogą oprzeć się na sprawozdaniach strony trzeciej na temat pozycji walutowych w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, pod warunkiem że we właściwy sposób zapewniono ich prawidłowość. Jeśli instytucja nie posiada informacji na temat pozycji walutowych w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, zakłada się, iż dokonało ono inwestycji wyrażonych w walutach obcych w maksymalnie dozwolonym dla siebie zakresie, a w odniesieniu do pozycji objętych portfelem handlowym, instytucje przy obliczaniu ich wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego uwzględniają maksymalny poziom ryzyka pośredniego, jakie wiąże się z utrzymywaniem pozycji poprzez przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania. Dokonuje się tego, zwiększając proporcjonalnie pozycję w przedsiębiorstwie proporcjonalnie do maksymalnej wartości ekspozycji względem bazowych składników lokat wynikających z uprawnień inwestycyjnych. Zakładaną pozycję walutową przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania traktuje się w kategoriach oddzielnej waluty zgodnie ze sposobami traktowania lokat w złocie z zastrzeżeniem zmiany mówiącej, że jeśli znany jest kierunek inwestycji przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, całkowitą pozycję długą można dodać do całkowitej, otwartej pozycji walutowej długiej, natomiast całkowitą pozycję krótką można dodać do całkowitej otwartej pozycji walutowej krótkiej. Przed dokonaniem obliczeń nie zezwala się na wzajemną kompensację pozycji.

Właściwe organy powinny mieć możliwość zezwalania instytucjom na stosowanie metody zaktualizowanej wartości netto w rachunku otwartych pozycji netto w każdej walucie i w złocie.

- 2.2. Po drugie krótkie i długie pozycje netto w każdej walucie innej niż waluta sprawozdawcza oraz długą lub krótką pozycję w złocie należy przeliczyć na walutę sprawozdawczą według kursów bieżących. Te pozycje są następnie oddzielnie zsumowane, aby określić sumę pozycji netto krótkich i sumę pozycji netto długich. Wyższa z tych dwóch zsumowanych wielkości stanowi całkowitą pozycję walutową netto danej instytucji.

3. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 1 i 2 do czasu dalszej koordynacji właściwe organy mogą do celów niniejszego załącznika wymagać od instytucji stosowania następujących procedur bądź też zezwolić na stosowanie takich procedur.
 - 3.1. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na przestrzeganie niższych wymogów kapitałowych aniżeli wynikających z zastosowania przepisów ust. 1 i 2 względem pozycji w walutach silnie ze sobą skorelowanych. Właściwe organy mogą uznać dwie waluty za silnie ze sobą skorelowane jedynie wówczas, gdy prawdopodobieństwo – obliczone na podstawie dziennych kursów obowiązujących w ciągu poprzednich trzech lub pięciu lat – iż ewentualna strata poniesiona z tytułu utrzymania przeciwstawnych pozycji jednakowej wysokości w tych walutach nie przekroczy w ciągu następnych dziesięciu dni roboczych 4 % wartości takiej pozycji dopasowanej (po przeliczeniu na walutę bilansową), wynosi przynajmniej 99 % – w przypadku badania okresu trzyletniego lub 95 % – w przypadku badania okresu pięcioletniego. Fundusze własne wymagane w stosunku do pozycji dopasowanej w dwóch walutach silnie ze sobą skorelowanych wynoszą 4 % wartości tej pozycji dopasowanej. W stosunku do pozycji niedopasowanych w walutach silnie ze sobą skorelowanych i wszelkich pozycji w innych walutach wymagany kapitał wynosi 8 % wyższej z dwóch kwot – sumy pozycji netto krótkich i sumy pozycji netto długich, po odjęciu pozycji dopasowanych w walutach silnie ze sobą skorelowanych.
 - 3.2. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na wyłączenie z wyliczeń przeprowadzanych zgodnie z jedną z metod określonych w ust. 1, 2 i 3.1 pozycji w walucie objętej prawnie obowiązującą umową międzyrządową, która ogranicza pasmo wahań tej waluty w stosunku do innych walut objętych tą umową. Instytucje wyliczają swoje pozycje dopasowane w takich walutach i stosują wobec tych pozycji wymóg kapitałowy nie niższy niż 50 % dopuszczalnej granicy wahań określonej dla danych walut w umowie międzyrządowej. Pozycje niedopasowane w tych walutach traktowane są na zasadach stosowanych wobec innych walut.

Na zasadzie odstępstwa od przepisu pierwszego akapitu właściwe organy mogą zezwolić na ustalenie wymogu kapitałowego w stosunku do dopasowanych pozycji w walutach Państw Członkowskich uczestniczących w drugim etapie unii gospodarczej i walutowej na poziomie 1,6 % wartości takich pozycji dopasowanych.

4. Pozycje netto w walutach syntetycznych można rozłożyć na poszczególne waluty składowe według proporcji aktualnie obowiązujących.
-

ZAŁĄCZNIK IV

OBLICZANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU RYZYKA CEN TOWARÓW

1. Każda pozycja w towarach lub w instrumentach pochodnych opartych na towarach powinna być wyrażona w kategoriach standardowych jednostek miary. Bieżąca cena każdego towaru powinna być wyrażona w walucie sprawozdawczej.
2. Przyjmuje się, że pozycje w złocie lub instrumentach pochodnych opartych na złocie obciążone są ryzykiem walutowym i traktowane zgodnie z załącznikiem III lub załącznikiem V, w razie potrzeby, do celów obliczania ryzyka rynkowego.
3. Do celów niniejszego załącznika pozycje finansujące zapasy można wyłączyć tylko z rachunku ryzyka cen towarów.
4. Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe nieobjęte innymi przepisami niniejszego załącznika należy włączyć do rachunku ryzyka ogólnego z tytułu rynkowych instrumentów dłużnych i do rachunku ryzyka walutowego.
5. Jeśli krótka pozycja staje się wymagalna przed długą pozycją, instytucje powinny zabezpieczać się również przed ryzykiem braku płynności, które może występować na pewnych rynkach.
6. Do celów ust. 19 nadwyżka długich (krótkich) pozycji instytucji nad pozycjami krótkimi (długimi) w tym samym towarze lub identycznych giełdowych kontraktach terminowych na towary, opcjach i gwarancjach subskrypcyjnych (warrantach) stanowi jej pozycję netto w każdym towarze.

Właściwe organy powinny zezwolić, aby pozycje w instrumentach pochodnych były traktowane jak pozycje w towarach, na których instrumenty te są oparte, ustanowione w ust. 8-10.

7. Właściwe organy mogą uznawać następujące pozycje jako pozycje w tych samych towarach:
 - a) pozycje w różnych podkategoriach towarów, w przypadku gdy podkategorie te są wzajemnie wymienne; oraz
 - b) pozycje w podobnych towarach, jeśli są one bliskimi substytutami oraz jeśli można wyraźnie wykazać korelację między zmianami cenowymi na poziomie nie niższym niż 0,9 w okresie co najmniej jednego roku.

Szczególne instrumenty

8. Terminowe kontrakty giełdowe oparte na towarach i terminowe zobowiązania do nabycia lub sprzedaży poszczególnych towarów należy włączyć do systemu pomiaru jako kwoty referencyjne w kategoriach standardowych jednostek miary i przypisać im zapadalność w odniesieniu do daty wygaśnięcia.

Właściwe organy mogą zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu terminowych kontraktów giełdowych był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez giełdę, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z terminowymi kontraktami giełdowymi oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu wynikającemu z obliczeń przeprowadzonych z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V.

Właściwe organy mogą także zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu pozagiełdowych kontraktów pochodnych, zaliczanych do grupy określonej w niniejszym ustępie rozliczanych przez izbę rozliczeniową uznaną przez te organy był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez izbę rozliczeniową, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z kontraktem pochodnym oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu omawianego kontraktu, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V.

9. Transakcje zamiany towarów z ustaloną ceną jednej strony transakcji i bieżącą ceną rynkową drugiej strony należy włączyć do metody przedziałów zapadalności określonej w ust. 13-18 jako szereg pozycji równych referencyjnej kwocie kontraktu, przy czym jedna pozycja odpowiada każdej płatności z tytułu transakcji zamiany, i zaklasyfikować do przedziałów zapadalności określonych w ust. 13 tabela 1. Pozycje są długie, jeśli instytucja płaci stałą cenę a otrzymuje zmienną cenę, a krótkie jeżeli instytucja otrzymuje stałą cenę a płaci zmienną cenę.

Transakcje zamiany towarów, z różnymi towarami po jej obu stronach, należy ujmować w metodzie przedziałów zapadalności w odpowiednich tabelach odpowiadających tym towarom.

10. Do celów niniejszego załącznika opcje na towary lub na towarowe transakcje pochodne należy traktować tak, jakby były pozycjami równymi co do wartości kwotom bazowym opcji, pomnożonym przez jej współczynnik delta. Tak otrzymane pozycje można saldować z równoważnymi pozycjami w identycznym towarze bazowym lub towarowej transakcji pochodnej. Wykorzystywany współczynnik delta winien pochodzić z odpowiedniej giełdy, być wyliczony przez właściwe organy lub, jeśli żaden z nich nie jest dostępny, albo też w przypadku opcji pozagiełdowych być obliczany przez samą instytucję z zastrzeżeniem, że właściwe organy powinny być przekonane, że model stosowany przez instytucję jest właściwy.

Jednak właściwe organy mogą także zdecydować, że instytucje wyliczają współczynnik delta, wykorzystując metodologię ustaloną przez te organy.

Wymaga się zabezpieczenia przed innymi, oprócz ryzyka współczynnika delta, ryzykami związanymi z opcjami na towary.

Właściwe organy mogą zezwolić, aby wymóg z tytułu sprzedanych opcji giełdowych na towary był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez giełdę, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z opcją i że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu opcji, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metody ustalonej w innej części niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V.

Właściwe organy mogą także zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu pozagiełdowych opcji na towary rozliczanych przez izbę rozliczeniową uznaną przez te organy, był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez izbę rozliczeniową, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia to dokładną miarę ryzyka związanego z opcją oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu opcji pozagiełdowej, który wynikałby z obliczeń przeprowadzonych z wykorzystaniem metody ustalonej w innej części niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V.

Dodatkowo mogą zezwolić, aby wymóg z tytułu zakupionych giełdowych lub pozagiełdowych opcji na towary był taki sam jak wymóg z tytułu bazowego towaru, przy ograniczeniu, że wynikający stąd wymóg nie przekracza wartości rynkowej opcji. Wymóg z tytułu sprzedanych opcji pozagiełdowych ustala się w relacji do towaru bazowego.

11. Gwarancje subskrypcyjne (warranty) dotyczące towarów należy traktować w taki sam sposób jak opcje na towary, o których mowa w ust. 10.
12. Przekazujący towary lub gwarantowane prawa własności towarów w ramach umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz przekazujący towary w ramach umowy udzielenia pożyczki towarów winni włączyć te towary do rachunku wymogu kapitałowego zgodnie z niniejszym załącznikiem.
- a) *Metoda terminów zapadalności*
13. Instytucja winna stosować oddzielną tabelę zapadalności dla każdego towaru zgodną z tabelą 1. Wszelkie pozycje w danym towarze oraz wszelkie pozycje uznane za pozycje w tym samym towarze, zgodnie z ust. 7, należy zaklasyfikować do odpowiednich przedziałów zapadalności. Fizyczne zapasy należy zaklasyfikować do pierwszego przedziału zapadalności.

Tabela 1

Przedział czasowy (1)	Stopa narzutu (%) (2)
$0 \leq 1$ miesiąc	1,50
$> 1 \leq 3$ mies.	1,50
$> 3 \leq 6$ mies.	1,50
$> 6 \leq 12$ mies.	1,50
$> 1 \leq 2$ lat	1,50
$> 2 \leq 3$ lat	1,50
> 3 lat	1,50

14. Właściwe organy mogą zezwolić, aby pozycje w tym samym towarze lub pozycje uznawane zgodnie z ust. 7 za pozycje w tym samym towarze były saldowane i zaklasyfikowane do odpowiedniego przedziału zapadalności w kwocie netto w następujących przypadkach:
- a) pozycji w kontraktach z terminem rozliczenia przypadającym w tym samym dniu; oraz
- b) pozycji w kontraktach z terminem rozliczenia przypadającym w odstępie co najwyżej 10 dni, jeśli kontrakty sprzedawane są na rynkach z codziennymi datami dostaw.

15. Instytucja powinna następnie obliczyć sumę pozycji długich i sumę pozycji krótkich w każdym przedziale zapadalności. Kwota tej pierwszej (ostatniej) zrównoważona ostatnią (pierwszą) w danym przedziale zapadalności stanowi dopasowaną pozycję w tym przedziale, zaś pozostająca pozycja długa lub krótka stanowi niedopasowaną pozycję w tym przedziale.
16. Część niedopasowanej długiej (krótkiej) pozycji w danym przedziale zapadalności zrównoważona niedopasowaną krótką (długą) pozycją w kolejnym przedziale zapadalności stanowi dopasowaną pozycję między dwoma przedziałami zapadalności. Część niedopasowanej pozycji długiej lub niedopasowanej pozycji krótkiej, która nie może być w ten sposób zrównoważona, stanowi pozycję niedopasowaną.
17. Wymóg kapitałowy instytucji z tytułu poszczególnych towarów oblicza się na podstawie odpowiedniej tabeli zapadalności jako sumę następujących elementów:
- suma dopasowanych pozycji długich i krótkich pomnożonych przez odpowiednie stopy narzutu podane w drugiej kolumnie tabeli przedstawionej w ust. 13 tabela 1 dla każdego przedziału zapadalności oraz przez cenę bieżącą towaru;
 - dopasowana pozycja między dwoma przedziałami zapadalności dla każdego przedziału zapadalności, do którego przenoszona jest pozycja niedopasowana pomnożona przez 0,6 % (stopa przeniesienia) oraz przez cenę bieżącą towaru; oraz
 - pozostające pozycje niedopasowane pomnożone przez 15 % (stopa rzeczywista) oraz przez cenę bieżącą towaru.
18. Całkowity wymóg kapitałowy instytucji z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla każdego towaru zgodnie z ust. 17.
- b) *Metoda uproszczona*
19. Wymóg kapitałowy instytucji z tytułu każdego towaru oblicza się jako sumę:
- 15 % pozycji netto, długiej lub krótkiej, pomnożonej przez cenę bieżącą towaru; oraz
 - 3 % pozycji brutto, długiej plus krótkiej, pomnożonej przez cenę bieżącą towaru.
20. Całkowity wymóg kapitałowy instytucji z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla każdego towaru zgodnie z ust. 19.
- c) *Rozszerzona metoda terminów zapadalności*
21. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na stosowanie minimalnych stóp narzutu, stóp przeniesienia i stóp rzeczywistych określonych w poniższej tabeli (tabela 2) zamiast stóp określonych w ust. 13, 14, 17 i 18, pod warunkiem że instytucje w opinii swych właściwych organów:
- prowadzą znaczącą działalność w zakresie obrotu towarowego;
 - posiadają zdywersyfikowany portfel towarów; oraz
 - nie są jeszcze w stanie stosować modeli wewnętrznych do celów ustalania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów zgodnie z załącznikiem V.

Tabela 2

	Metale szlachetne (oprócz złota)	Metale nieszla- chetne	Produkty rolne (nietrwałe)	Inne, w tym surowce energetyczne
Stopa narzutu (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Stopa przeniesienia (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Stopa rzeczywista (%)	8	10	12	15

ZAŁĄCZNIK V

ZASTOSOWANIE MODELI WEWNĘTRZNYCH DO OBLICZENIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

1. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom, na warunkach ustalonych w niniejszym załączniku, na obliczanie ich wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego lub ryzyka cen towarów z wykorzystaniem własnych modeli wewnętrznych, zamiast metod opisanych w załączniku I, III i IV lub w kombinacji z tymi metodami. W każdym przypadku wykorzystanie modeli do celów obliczania kapitału nadzorczego wymaga wyraźnej akceptacji właściwych organów.
2. Akceptacja powinna być wydawana jedynie wtedy, jeśli właściwe organy są przekonane, że model wewnętrzny instytucji jest koncepcyjnie solidny i kompleksowo wdrożony oraz że w szczególności dotrzymane są następujące standardy jakościowe:
 - a) model wewnętrzny jest ściśle zintegrowany z codziennym procesem zarządzania ryzykiem w instytucji i służy jako podstawa sprawozdawczości na temat ekspozycji na ryzyko dla kierownictwa wyższego szczebla instytucji;
 - b) instytucja posiada jednostkę kontroli ryzyka, niezależną od jednostek operacyjnych i podlegającą bezpośrednio kierownictwu wyższego szczebla. Jednostka ta musi być odpowiedzialna za projektowanie i wdrażanie modelu wewnętrznego instytucji. Winna ona opracowywać i analizować codzienne sprawozdania na temat wyników modelu wewnętrznego oraz na temat odpowiednich środków, które należy podejmować w postaci limitów handlowych. Jednostka ta dokonuje również wstępnej i bieżącej akceptacji modelu wewnętrznego;
 - c) zarząd instytucji i kierownictwo wyższego szczebla aktywnie uczestniczą w procesie kontroli ryzyka, a szczebel kierownictwa posiadający wystarczające upoważnienia do wprowadzania zarówno ograniczeń pozycji utrzymywanych przez poszczególnych handlowców, jak i całkowitej ekspozycji instytucji na ryzyko, codziennie weryfikuje sprawozdania opracowane przez jednostkę kontroli ryzyka;
 - d) instytucja posiada wystarczającą ilość pracowników wykwalifikowanych w wykorzystaniu zaawansowanych modeli w dziedzinach działalności handlowej, kontroli ryzyka, audytu i ewidencji;
 - e) instytucja opracowała procedury monitorowania i potwierdzania zgodności z udokumentowanym zbiorem wewnętrznych zasad i mechanizmów kontroli, dotyczących całokształtu funkcjonowania modelu wewnętrznego;
 - f) model wewnętrzny instytucji posiada udokumentowaną historię funkcjonowania w zakresie wystarczającej dokładności pomiaru ryzyka;
 - g) instytucja regularnie realizuje rygorystyczny program testów skrajnych warunków, a wyniki tych testów są weryfikowane przez kierownictwo wyższego szczebla i odzwierciedlane w zasadach i limitach przez nie ustalanych. Procedura ta dotyczy w szczególności braku płynności rynków w skrajnych warunkach rynkowych, ryzyka koncentracji, rynków jednokierunkowych (one-way markets), ryzyka wystąpienia zdarzeń i niestałych, sprzecznych z założeniami modelu wahań cen (jump-to-default risks), nieliniowych produktów, znacznych ujemnych pozycji wykonania opcji (out-of-the-money positions), pozycji podlegających zjawisku zaniżonych cen (gapping of prices) oraz innych ryzyk, które mogą nie zostać należycie uwzględnione w modelu wewnętrznym. Skrajne warunki przyjmowane w teście odpowiadają charakterowi portfela oraz okresowi wymaganemu do zabezpieczenia lub zarządzania ryzykiem w trudnych warunkach rynkowych; oraz
 - h) instytucja musi przeprowadzać, jako element swojego regularnego procesu kontroli wewnętrznej, niezależną weryfikację modelu wewnętrznego.

Weryfikacja, o której mowa akapicie pierwszym w lit. h), obejmuje zarówno działalność jednostek handlowych, jak i niezależnej jednostki kontroli ryzyka. Przynajmniej raz w roku instytucja musi przeprowadzić weryfikację całokształtu procesu zarządzania ryzykiem.

Weryfikacja ta obejmuje, co następuje:

- a) adekwatność dokumentacji systemu i procesu zarządzania ryzykiem oraz organizację jednostki kontroli ryzyka;
- b) spójność miar ryzyka rynkowego z codziennym zarządzaniem ryzykiem oraz spójność systemu informowania kierownictwa;
- c) wykorzystywany przez instytucję proces akceptacji modeli wyceny ryzyka oraz systemów wyceny stosowanych przez pracowników jednostek handlowych i ewidencyjnych;
- d) zakres ryzyka rynkowego ujmowanego w modelu wewnętrznym oraz akceptowanie wszelkich istotnych zmian w modelu wewnętrznym;

- e) dokładność i kompletność danych o pozycjach, dokładność i zasadność założeń o zmienności i korelacji oraz dokładność wyceny i obliczeń wrażliwości na ryzyko;
 - f) wykorzystywany przez instytucję proces weryfikacji mający na celu ocenę spójności, terminowości i rzetelności źródeł danych wykorzystywanych do zasilania modelu wewnętrznego, a także niezależność tych źródeł danych; oraz
 - g) proces weryfikacji stosowany przez instytucję do oceny weryfikacji *ex post* przeprowadzanej w celu oceny dokładności modelu.
3. Instytucje mają wdrożone procedury dla zapewnienia, że ich modele wewnętrzne zostały należycie zaakceptowane przez odpowiednio wykwalifikowane strony niebiorące udziału w procedurze ich opracowywania w celu zapewnienia, że są one solidne koncepcyjnie i uwzględniają wszystkie istotne ryzyka. Akceptacja przeprowadzana jest po wstępnym opracowaniu modelu wewnętrznego oraz zawsze, gdy wprowadzane są w nim istotne zmiany. Akceptacja prowadzona jest także okresowo, ale przede wszystkim w przypadku wystąpienia istotnych zmian w strukturze rynku lub zmian w składzie portfeli, które mogą sprawić, że model wewnętrzny przestanie być odpowiedni. Instytucje korzystają z nowych rozwiązań w zakresie technik i najlepszych praktyk. Procedura akceptacji modelu wewnętrznego nie polega wyłącznie na weryfikacji *ex post*, obejmuje ona także przynajmniej następujące działania:
- a) testy mające wykazać, czy założenia przyjęte w ramach modelu wewnętrznego są prawidłowe i czy nie nastąpiło niedoszacowanie lub zawyżenie ryzyka;
 - b) oprócz przewidzianych w przepisach programów weryfikacji *ex post*, instytucje przeprowadzają własne testy akceptacyjne modelu wewnętrznego, w związku z ryzykami i strukturami w zakresie swoich portfeli; oraz
 - c) zastosowanie hipotetycznych portfeli w celu zapewnienia, że model wewnętrzny może uwzględniać szczególne właściwości strukturalne, które mogą potencjalnie wystąpić, np. istotne ryzyka bazowe i ryzyko koncentracji.
4. Instytucja winna monitorować dokładność i funkcjonowanie swojego modelu wewnętrznego przez realizację programu weryfikacji *ex post*. Weryfikacja *ex post* winna zapewniać dla każdego dnia roboczego porównanie jednodniowej miary wartości zagrożonej generowanej przez model wewnętrzny dla pozycji w portfelu z jednodniową zmianą wartości portfela na koniec kolejnego dnia roboczego.
- Właściwe organy powinny badać zdolność instytucji do przeprowadzania weryfikacji *ex post* zarówno na rzeczywistych, jak i na hipotetycznych zmianach wartości portfela. Weryfikacja *ex post* na hipotetycznych zmianach wartości portfela opiera się na porównaniu wartości portfela na koniec dnia z jego wartością na koniec następnego dnia, przy założeniu braku zmian pozycji. Właściwe organy powinny wymagać, aby instytucje podejmowały właściwe środki mające na celu doskonalenie programu weryfikacji *ex post*, jeśli został uznany za wadliwy. Właściwe organy mogą wymagać od instytucji prowadzenia weryfikacji *ex post* albo na hipotetycznych (wprowadzając zmiany w wartości portfela, które nastąpiłyby, gdyby pozycje pozostały niezmienione na koniec dnia) albo na rzeczywistych wynikach handlowych (z wyjątkiem opłat, prowizji oraz wyników odsetkowych), albo na obu rodzajach wyników.
5. Do celów obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego związanego z handlowymi pozycjami w instrumentach dłużnych i kapitałowych, właściwe organy mogą akceptować wykorzystanie modelu wewnętrznego instytucji, jeśli oprócz zgodności z warunkami ustalonymi w innej części niniejszego załącznika model wewnętrzny spełnia następujące warunki:
- a) objaśnia historyczne wahania cen związanych z portfelem;
 - b) ujmuje koncentrację w kategoriach wielkości oraz zmiany struktury portfela;
 - c) jest odporny na niekorzystne warunki;
 - d) jest testowany w ramach weryfikacji *ex post* mającej na celu ocenę, czy ryzyko szczególne zostało dokładnie ujęte. Jeśli właściwe organy zezwalają na przeprowadzanie weryfikacji *ex post* na podstawie odpowiednich segmentów portfela, musi to być dokonywane w konsekwentny sposób;
 - e) uwzględnia ryzyko powiązane z nazwą, to jest instytucje wykazują, że model wewnętrzny jest wrażliwy na istotne różnice idiosynkratyczne między podobnymi, ale nie identycznymi pozycjami; oraz
 - f) uwzględnia ryzyko wystąpienia niekorzystnych zdarzeń.

Institucja musi również spełniać następujące warunki:

- jeżeli instytucja narażona jest na ryzyko wystąpienia niekorzystnych zdarzeń, którego nie uwzględnia się w pomiarze wartości zagrożonej, ponieważ wykracza ono poza dziesięciodniowy okres utrzymywania pozycji i 99-procentowy przedział pewności (zdarzenia o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, lecz poważnych skutkach) – wpływ takich wydarzeń znajduje odzwierciedlenie w wewnętrznej ocenie kapitałowej; oraz
- przy pomocy modelu wewnętrznego instytucja ocenia w sposób zachowawczy ryzyko wynikające z pozycji o niższej płynności lub pozycji o ograniczonej przejrzystości cenowej, zakładając realne scenariusze rozwoju rynku. Ponadto model wewnętrzny spełnia minimalne normy dotyczące danych. Zastępcze wskaźniki rynkowe muszą być odpowiednio zachowawcze i można je stosować wyłącznie tam, gdzie brak jest dostatecznych danych lub nie oddają one rzeczywistej zmienności pozycji czy portfela.

Institucje korzystają z nowych technik i praktyk w miarę ich rozwoju.

Ponadto instytucja wprowadza metodę pozwalającą przy obliczeniach wymogów kapitałowych uwzględniać ryzyko niewykonania zobowiązania w odniesieniu do pozycji objętych portfelem handlowym, które to ryzyko powoduje z kolei narastanie ryzyka niewykonania zobowiązań ujętego w obliczeniach dokonywanych w oparciu o miarę wartości zagrożonej, o których mowa przy okazji wcześniejszych wymogów wymienionych w niniejszym punkcie. Aby uniknąć podwójnego naliczania, instytucja może przy obliczaniu opłaty z tytułu narastającego ryzyka niewykonania zobowiązań wziąć pod uwagę to, w jakim zakresie ryzyko takie zostało już uwzględnione w obliczeniach miary wartości zagrożonej, szczególnie w przypadku pozycji ryzyka, których w razie niekorzystnych warunków rynkowych lub innych przesłanek wskazujących na pogorszenie otoczenia rynkowego nie można zamknąć w ciągu 10 dni. Jeżeli instytucja kredytowa wprowadza narzut na poczet narastającego ryzyka niewykonania zobowiązań, musi posiadać metody zatwierdzania takiego środka.

Institucja wykazuje, że stosowana przez nią metoda spełnia normy ostrożnościowe porównywalne do obowiązujących dla metody określonej w art. 84-89 dyrektywy 2006/48/WE przy założeniu, że poziom ryzyka jest stały oraz, gdzie to właściwe, podlega korektom uwzględniającym wpływ takich czynników jak: płynność, koncentracje, instrumenty zabezpieczające i opcjonalność.

Institucja, która nie posiada wewnętrznie opracowanej metody ujmowania narastającego ryzyka niewykonania zobowiązań, oblicza wartość wspomnianego narzutu przy użyciu metody zgodnej z metodami określonymi w art. 78-83 dyrektywy 2006/48/WE lub w art. 84-89 tej dyrektywy.

W odniesieniu do ekspozycji gotówkowych lub ekspozycji z udziałem sekurytyzacji syntetycznej, które podlegałyby odliczeniom zgodnym z zasadami, o których mowa w art. 66 ust. 2 dyrektywy 2006/48/WE, albo takich, których waga ryzyka zgodnie z częścią 4 załącznika IX do tej dyrektywy wynosi 1250 %, obciążenie kapitałowe jest nie mniejsze niż wynika to ze wspomnianych wyżej zasad. Instytucje, które w odniesieniu do tych ekspozycji prowadzą działalność maklerską, mogą stosować inne sposoby traktowania, o ile potrafią wykazać właściwym organom, że poza celem handlowym istnieje także płynny dwustronny rynek ekspozycji sekurytyzacyjnych lub – w przypadku sekurytyzacji syntetycznej – że wykorzystują one wyłącznie kredytowe instrumenty pochodne w stosunku do samych ekspozycji sekurytyzacyjnych lub wszystkich elementów składowych związanego z nimi ryzyka. Do celów niniejszej sekcji uznaje się, że rynek dwustronny istnieje wówczas, gdy występują na nim składane w dobrej wierze oferty kupna i sprzedaży, tak że możliwe jest określenie w ciągu jednego dnia ceny rozsądnie powiązanej z ostatnią ceną sprzedaży lub dokonanie na zasadach rynkowych i w dobrej wierze kupna bądź sprzedaży po takiej cenie w stosunkowo krótkim czasie, który odpowiada obowiązującym zwyczajom handlowym. Aby instytucja mogła zastosować takie odstępstwo, musi posiadać wystarczającą ilość danych rynkowych do tego, by przy takich ekspozycjach w pełni uwzględnić koncentracje ryzyka niewykonania zobowiązań w ramach wewnętrznej metody pomiaru narastającego ryzyka niewykonania zobowiązań zgodnie z podanymi wyżej normami.

6. Instytucje wykorzystujące modele wewnętrzne, które nie zostały zaakceptowane zgodnie z ust. 4, podlegają odrębnemu obciążeniu kapitałowemu z tytułu ryzyka szczególnego, obliczonemu zgodnie z załącznikiem I.
7. Do celów ust. 9 lit. b model wewnętrzny instytucji skaluje się za pomocą mnożnika równego co najmniej 3.
8. Wielkość mnożnika zwiększa się o czynnik dodatkowy równy między 0 a 1, zgodnie z tabelą 1, w zależności od liczby przekroczeń w ciągu ostatnich 250 dni roboczych, wynikających z weryfikacji ex post instytucji. Właściwe organy powinny wymagać, aby instytucje obliczały przekroczenia w konsekwentny sposób na podstawie weryfikacji ex post opartej na rzeczywistych lub hipotetycznych zmianach wartości portfela. Przekroczenie stanowi jednodniowa zmiana wartości portfela przewyższająca jednodniową miarę wartości zagrożonej wygenerowanej przez model wewnętrzny instytucji. Do celów określania czynnika dodatkowego liczba przekroczeń powinna być ustalana co najmniej raz na kwartał.

Tabela 1

Liczba przekroczeń	Czynnik dodatkowy
Mniej niż 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 lub więcej	1,00

Właściwe organy mogą w indywidualnych przypadkach i w związku z wyjątkowymi okolicznościami pominąć wymóg powiększania mnożnika o czynnik dodatkowy zgodnie z tabelą 1, jeśli instytucja wykazała w sposób przekonywujący te organy, że takie zwiększenie jest nieuzasadnione oraz że model wewnętrzny jest zasadniczo poprawny.

Jeśli liczne przekroczenia wskazują, że model wewnętrzny nie jest wystarczająco dokładny, właściwe organy powinny wycofać jego akceptację lub uruchomić odpowiednie środki zapewniające, że zostanie on niezwłocznie usprawniony.

W celu umożliwienia właściwym organom ciągłego monitorowania adekwatności czynnika dodatkowego instytucje powinny niezwłocznie powiadamiać właściwe organy – w każdym przypadku najpóźniej w ciągu pięciu dni roboczych – o przekroczeniach wynikających z ich programu weryfikacji *ex post*, które zgodnie z powyższą tabelą implikowałyby powiększenie mnożnika.

9. Każda instytucja musi spełnić wymóg kapitałowy wyrażony jako wyższa z następujących kwot:
 - a) wartość zagrożona z poprzedniego dnia obliczona z zachowaniem parametrów określonych w niniejszym Załączniku powiększona, w danym przypadku, o obciążenie wynikające z narastającego ryzyka niewykonania zobowiązań, o którym mowa w ust. 5; lub
 - b) średnia z dziennych wartości zagrożonych z poprzednich 60 dni roboczych, pomnożona przez czynnik, określony w ust. 6, skorygowany o czynnik, określony w ust. 7 powiększona, w danym przypadku, o obciążenie wynikające z narastającego ryzyka niewykonania zobowiązań, o którym mowa w ust. 5.
10. Obliczenie wartości zagrożonej winno podlegać następującym minimalnym standardom:
 - a) obliczanie wartości zagrożonej co najmniej raz dziennie;
 - b) 99-ty percentyl, jednostronny przedział ufności;
 - c) odpowiednik 10-dniowego okresu utrzymywania pozycji;
 - d) efektywny okres obserwacji wynoszący co najmniej jeden rok, z wyjątkiem gdy krótszy okres obserwacji jest uzasadniony istotnym skokiem zmienności cenowej; oraz
 - e) kwartalna aktualizacja zbioru danych.
11. Właściwe organy powinny wymagać, aby model wewnętrzny ujmował w sposób dokładny wszelkie istotne ryzyka cenowe opcji lub pozycji mających charakter opcjonalny oraz żeby wszelkie inne ryzyka nieuwjęte przez model znalazły odpowiednie pokrycie w funduszach własnych.
12. Model wewnętrzny ujmuje wystarczającą liczbę czynników ryzyka w zależności od skali aktywności instytucji na poszczególnych rynkach, a w szczególności elementy wymienione poniżej.

Ryzyko stopy procentowej

Model wewnętrzny winien ujmować zbiór czynników ryzyka odpowiadających stopom procentowym w każdej walucie, w której instytucja utrzymuje pozycje bilansowe lub pozabilansowe wrażliwe na stopy procentowe. Instytucja winna modelować krzywe dochodowości stosując jedno z ogólnie przyjętych podejść. Dla istotnych ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w najważniejszych walutach i na najważniejszych rynkach, krzywa dochodowości powinna być podzielona na co najmniej sześć segmentów zapadalności w celu ujęcia wahań zmienności stóp wzdłuż krzywej dochodowości. Model wewnętrzny musi także ujmować ryzyko niedoskonale skorelowanych przesunięć między różnymi krzywymi dochodowości.

Ryzyko walutowe

Model wewnętrzny winien ujmować czynniki ryzyka odpowiadające złotu i poszczególnym walutom obcym, w których denominowane są pozycje instytucji.

W odniesieniu do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania uwzględnia się rzeczywiste pozycje walutowe. Instytucje mogą oprzeć się na sprawozdaniach strony trzeciej na temat pozycji walutowej w takim przedsiębiorstwie, upewniwszy się co do ich prawidłowości. Jeśli instytucja nie posiada informacji na temat pozycji walutowych w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, taka pozycja jest traktowana osobno i zgodnie z załącznikiem III ust. 2.1, akapit czwarty.

Ryzyko cen instrumentów kapitałowych

Model wewnętrzny winien wykorzystywać odrębny czynnik ryzyka przynajmniej dla każdego rynku instrumentów kapitałowych, w których instytucja utrzymuje znaczące pozycje.

Ryzyko cen towarów

Model wewnętrzny winien wykorzystywać oddzielny czynnik ryzyka przynajmniej dla każdego towaru, w którym instytucja utrzymuje znaczące pozycje. Model wewnętrzny musi także ujmować ryzyko niedoskonale skorelowanych przesunięć między podobnymi ale nie identycznymi towarami oraz ryzyko zmian cen terminowych wynikające z niedopasowania zapadalności. Winien także uwzględniać charakterystyki rynkowe, w szczególności daty dostawy i zakres uprawnień uczestników rynku do zamykania pozycji.

13. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na uwzględnianie empirycznych korelacji w ramach kategorii ryzyka oraz między kategoriami ryzyka, jeśli są przekonane, że system pomiaru korelacji w instytucji jest poprawny i rzetelnie wdrożony.

ZAŁĄCZNIK VI

OBLICZANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU KONCENTRACJI ZAANGAŻOWAŃ

1. Wymóg ten, o którym mowa w art. 31 lit. b) oblicza się poprzez wyodrębnienie tych składników łącznego zaangażowania wobec klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów z tytułu działalności zaliczonej do portfela handlowego, którym przypisano najwyższe wymogi w zakresie ryzyka szczególnego zgodnie z załącznikiem I lub podlegają wymogom określonym w załączniku II, a których suma łączna odpowiada kwocie nadmiernego zaangażowania, o którym mowa w art. 31 lit. a).
2. O ile nadmierne zaangażowanie nie trwa dłużej niż dziesięć dni, dodatkowy wymóg kapitałowy w stosunku do tych składników wynosi 200 % wymogów, o których mowa w poprzednim zdaniu.
3. Po upływie dziesięciu dni od chwili przekroczenia limitów należy przypisać składniki tego nadmiernego zaangażowania wyodrębnione zgodnie z ust. 1 do odpowiedniego wiersza kolumny 1 w tabeli I, w kolejności od najniższych do najwyższych wymogów w zakresie ryzyka szczególnego ustalonych zgodnie z załącznikiem I lub wymogów określonych w załączniku II. Dodatkowy wymóg kapitałowy równa się sumie łącznej ustalonych dla tych składników wymogów w zakresie ryzyka szczególnego zgodnie z załącznikiem I lub wymogów określonych w załączniku II pomnożonych przez odpowiednie współczynniki określone w kolumnie 2 tabeli I;

Tabela 1

Nadmierne zaangażowanie (udział zaangażowania w funduszach własnych)	Współczynniki
Do 40 %	200 %
40-60 %	300 %
60-80 %	400 %
80-100 %	500 %
100-250 %	600 %
Powyżej 250 %	900 %

ZAŁĄCZNIK VII

TRANSAKCJE HANDLOWE

CZĘŚĆ A

Przeznaczenie handlowe

1. Pozycje/portfele utrzymywane z przeznaczeniem handlowym spełniają następujące wymogi:
 - a) pozycja/instrument lub portfele muszą posiadać dobrze udokumentowaną strategię handlową zatwierdzoną przez zarząd wyższego szczebla, w tym wyznaczoną dla nich perspektywę czasową;
 - b) w odniesieniu do aktywnego zarządzania pozycją muszą istnieć jasno określone zasady i procedury, w tym co następuje:
 - (i) pozycje podlegają obrotowi handlowemu;
 - (ii) limity pozycji są ustalone i monitorowane pod względem adekwatności;
 - (iii) dealerzy mogą swobodnie otwierać pozycję/zarządzać pozycją w ramach uzgodnionych limitów oraz zgodnie z zatwierdzoną strategią;
 - (iv) zarząd wyższego szczebla otrzymuje sprawozdania na temat pozycji, co stanowi nierozdzielny element procesu zarządzania ryzykiem danej instytucji; oraz
 - (v) pozycje aktywnie monitoruje się w odniesieniu do źródeł rynkowych informacji oraz oceny zbywalności lub możliwości zabezpieczenia pozycji lub wiążących się z nią rodzajów ryzyka, w tym oceny jakości i dostępności danych rynkowych do procesu wyceny, poziomu obrotu rynkowego, wielkości pozycji będących w obrocie rynkowym; oraz
 - c) muszą istnieć jasno określone zasady i procedury dotyczące monitorowania pozycji pod kątem strategii handlowej instytucji, w tym monitorowania wielkości obrotu i przeterminowanych pozycji w jej portfelu handlowym.

CZĘŚĆ B

Systemy i mechanizmy kontroli

1. Instytucje ustanawiają i utrzymują systemy i mechanizmy kontroli w celu zapewniania ostrożnych i wiarygodnych oszacowań cenowych.
2. Systemy i mechanizmy kontroli zawierają co najmniej następujące elementy:
 - a) udokumentowane zasady i procedury dotyczące procesu wyceny. Obejmują one wyraźnie określony zakres odpowiedzialności za różne obszary wchodzące w skład procesu wyceny, źródła rynkowych informacji oraz przegląd ich adekwatności, częstotliwość dokonywania niezależnej wyceny, godziny podawania dziennych cen zamknięcia, procedury wycen korygujących, procedury weryfikacji na koniec miesiąca oraz weryfikacji doraźnej; oraz
 - b) system przekazywania sprawozdań do działu odpowiedzialnego za proces wyceny jest jasny i niezależny od jednostki operacyjnej.

Ostatnim ogniwem systemu sprawozdawczego powinien być dyrektor wykonawczy zarządu głównego.

Metody ostrożnej wyceny

3. Wycena według wartości rynkowej jest wyceną pozycji dokonywaną co najmniej raz dziennie według łatwo dostępnych cen zamknięcia, pochodzących z niezależnych źródeł, takich jak: kursy giełdowe, notowania elektroniczne lub notowania pochodzące od kilku niezależnych, renomowanych domów maklerskich.
4. Dokonując wyceny według wartości rynkowej, stosuje się ostrożniejszą wersję kursów kupna/sprzedaży, chyba że instytucja jest znaczącym animatorem rynku w zakresie danego rodzaju instrumentu finansowego lub towaru i może dokonać zamknięcia po średnim kursie rynkowym.
5. W przypadku gdy wycena według wartości rynkowej nie jest możliwa, przed zastosowaniem sposobów ujmowania pozycji w portfelu handlowym instytucje muszą dokonać wyceny ich pozycji/portfeli według modelu. Wycenę według modelu określa się jako dowolną wycenę, którą należy odwzorować, wywieść lub obliczyć w inny sposób na podstawie danych rynkowych.
6. Dokonując wyceny według modelu, należy spełnić następujące wymogi:
 - a) zarząd wyższego szczebla ma świadomość, które składniki portfela handlowego poddawane są wycenie według modelu, i rozumie znaczenie niepewności, jaka stąd wynika w sprawozdaniach dotyczących ryzyka/wyników działalności;
 - b) wykorzystywane dane rynkowe odpowiadają w miarę możliwości cenom rynkowym, a adekwatność danych rynkowych dla pozycji podlegającej wycenie, oraz parametry modelu ocenia się okresowo;
 - c) w miarę dostępności stosuje się metody wyceny, które stanowią przyjętą praktykę rynkową dla danych instrumentów finansowych lub towarów;
 - d) w przypadku gdy model został stworzony przez instytucję, opiera się go na stosownych założeniach, które zostały oszacowane i sprawdzone przez osoby odpowiednio do tego wykwalifikowane, niezwiązane z procesem tworzenia modelu;
 - e) ustanawia się procedury formalnej kontroli zmian oraz przechowuje zabezpieczoną kopię modelu, którą wykorzystuje się do okresowego sprawdzenia wycen;
 - f) jednostka zarządzająca ryzykiem ma świadomość słabych stron stosowanego modelu oraz sposobów, w jakie najlepiej można je odzwierciedlić w wynikach wyceny; oraz
 - g) model poddawany jest regularnemu przeglądowi w celu określenia jego dokładności (tzn. dokonania oceny prawidłowości założeń, analizy zysku i strat w zestawieniu z czynnikami ryzyka, porównania rzeczywistych wartości zamknięcia z wynikami modelu).

Do celów lit. d) model opracowuje się lub zatwierdza niezależnie od jednostki operacyjnej. Podaje się go niezależnym testom. Obejmuje one weryfikację danych matematycznych, założeń oraz zastosowanego oprogramowania.

7. Oprócz codziennej wyceny według wartości rynkowej lub według modelu powinno dokonywać się niezależnej weryfikacji cen. Jest to proces, za pomocą którego ceny rynkowe lub dane dotyczące modelu sprawdza się pod względem dokładności i niezależności. Podczas gdy codziennej wyceny według wartości rynkowej mogą dokonać dealerzy, weryfikacji cen rynkowych i danych dotyczących modelu powinna dokonywać jednostka niezależna od działu operacji dealerskich, co najmniej raz w miesiącu (lub częściej w zależności od charakteru rynku/działalności handlowej). W przypadku gdy niedostępne są źródła cen lub źródła te są bardziej subiektywne, właściwe może okazać się zastosowanie środków ostrożności, takich jak aktualizacje wyceny.

Korekty aktualizujące wartość wyceny

8. Instytucje ustanawiają i utrzymują procedury dotyczące uwzględniania korekt aktualizujących wartość wyceny.

Normy ogólne

9. Właściwe organy mogą wymagać, by formalnie uwzględniano następujące korekty aktualizujące wartość wyceny: niezrealizowane marże kredytowe, koszty zamknięcia, ryzyko operacyjne, przedterminowe rozwiązanie umowy, koszty inwestycji i finansowania, przyszłe koszty administracyjne oraz, tam, gdzie to stosowne, ryzyko modelu.

Normy dla pozycji o ograniczonej płynności

10. Pozycje o ograniczonej płynności mogą powstać na skutek określonych zdarzeń rynkowych oraz sytuacji uwarunkowanych instytucjonalnie (np. pozycje o dużej koncentracji lub pozycje przeterminowane).
11. Określając, czy ujemna korekta aktualizująca wartość wyceny jest konieczna dla pozycji o ograniczonej płynności, instytucje uwzględniają kilka czynników. Czynniki te obejmują czas, jaki byłby potrzebny do zabezpieczenia pozycji/ryzyka w ramach pozycji, zmienność i średnią rozpiętość cen kupna/sprzedaży, dostępność notowań rynkowych (liczba i wskazanie animatorów rynku) oraz zmienność i średnią wolumen obrotu, koncentracja na rynku, rozkład pozycji pod względem terminów rozliczenia, zakres, w jakim wycena opiera się na modelu oraz wpływ innych ryzyk związanych z modelem.
12. W przypadku stosowania wycen strony trzeciej lub wycen według modelu instytucje ustalają, czy należy zastosować dodatnią korektę aktualizującą wartość wyceny. Ponadto instytucje uwzględniają potrzebę ustanowienia ujemnych korekt aktualizujących wartość wyceny dla pozycji o ograniczonej płynności oraz na bieżąco dokonują przeglądu ich adekwatności.
13. W przypadku, gdy korekty aktualizujące wartość wyceny są przyczyną istotnych strat w bieżącym roku obrotowym, pomniejszają one fundusze własne podstawowe instytucji zgodnie z art. 57 lit. k) dyrektywy 2006/48/WE.
14. Inne zyski/straty wynikające z korekt aktualizujących wartość wyceny uwzględnia się w obliczeniach „zysków netto portfela handlowego”, o których mowa w art. 13 ust. 2 lit. b), oraz powiększa/pomniejsza się o nie dodatkowych fundusze własne wymagane do spełnienia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego zgodnie z tymi przepisami.
15. Korekty aktualizujące wartość wyceny, które wykraczają poza te przewidziane przez standardy rachunkowości, którym podlega instytucja, będą traktowane zgodnie z ust. 13, jeżeli powodują znaczące straty, lub, w innych przypadkach, zgodnie z ust. 14.

CZĘŚĆ C

Wewnętrzne instrumenty zabezpieczające

1. Wewnętrzny instrument zabezpieczający stanowi pozycję, która w istotny sposób lub całkowicie kompensuje element ryzyka składowego pozycji w portfelu niehandlowym lub zestawu pozycji. Pozycje powstające z tytułu stosowania wewnętrznych instrumentów zabezpieczających kwalifikują się do traktowania właściwego dla kapitału w portfelu handlowym, pod warunkiem że utrzymywane są z przeznaczeniem handlowym oraz że spełnione są ogólne kryteria dotyczące przeznaczenia handlowego i ostrożnej wyceny, określone w częściach A i B. W szczególności:
 - a) pierwotnym celem wewnętrznych instrumentów zabezpieczających nie jest uniknięcie lub obniżenie wymogów kapitałowych;
 - b) wewnętrzne instrumenty zabezpieczające są we właściwy sposób dokumentowane i podlegają szczegółowym wewnętrznym procedurom zatwierdzenia i kontroli;
 - c) transakcję wewnętrzną prowadzi się na warunkach rynkowych;
 - d) główną częścią ryzyka rynkowego wywołanego wewnętrznym instrumentem zabezpieczającym zarządza się w sposób dynamiczny w portfelu handlowym w ramach zatwierdzonych limitów; oraz
 - e) transakcje wewnętrzne są uważnie monitorowane.

Monitorowanie odbywa się przy zachowaniu odpowiednich procedur.

2. Sposoby traktowania, o których mowa w ust. 1, nie naruszają wymogów kapitałowych stosowanych w odniesieniu do tej strony wewnętrznego instrumentu zabezpieczającego, która należy do portfela niehandlowego.
3. Niezależnie od ust. 1 i 2, w przypadku, gdy instytucja zabezpiecza ekspozycję na ryzyko kredytowe zaliczoną do portfela niehandlowego przy użyciu kredytowego instrumentu pochodnego zaksięgowanego w portfelu handlowym (stosuje wewnętrzny instrument zabezpieczający), uznaje się, że dla regulacyjnych celów kapitałowych ekspozycja z portfela niehandlowego nie jest zabezpieczona dopóty, dopóki instytucja nie nabyte od uznanego zewnętrznego dostawcy ochrony kredytowego instrumentu pochodnego, który spełnia wymagania określone w załączniku VIII część 2 ust. 19 dyrektywy 2006/48/WE w odniesieniu do ekspozycji z portfela niehandlowego. Jeżeli taka ochrona zostaje nabyta i uznana dla regulacyjnych celów kapitałowych jako instrument zabezpieczający ekspozycję z portfela niehandlowego, dla tych samych celów do portfela handlowego nie zalicza się ani wewnętrznego ani zewnętrznego zabezpieczającego instrumentu pochodnego.

CZĘŚĆ D

Uwzględnienie w portfelu handlowym

1. Instytucje stosują jasno określone zasady i procedury ustalania, które pozycje należy zaliczyć do portfela handlowego w związku z obliczaniem wymogów kapitałowych, zgodnie z kryteriami określonymi w art. 11. Zasady te i procedury biorą pod uwagę możliwości danej instytucji i stosowane przez nią praktyki w zakresie zarządzania ryzykiem. Wypełnianie tych zasad i procedur jest w pełni udokumentowane i podlega okresowej kontroli wewnętrznej.
2. Instytucje stosują jasno określone zasady i procedury ogólnego zarządzania portfelem handlowym. Zasady te i procedury muszą określać przynajmniej:
 - a) działalność, którą instytucja uznaje za handlową i zalicza do portfela handlowego do celów obliczania wymogu kapitałowego;
 - b) zakres, w jakim pozycja podlega codziennej wycenie rynkowej w odniesieniu do aktywnego, płynnego rynku dwustronnego;
 - c) w przypadku pozycji podlegających codziennej wycenie opartej na modelu – zakres, w jakim instytucja może:
 - (i) rozpoznać wszystkie istotne ryzyka związane z pozycją;
 - (ii) zabezpieczyć się przed wszystkimi istotnymi ryzykami związanymi z pozycją za pomocą instrumentów, na które istnieje aktywny, płynny rynek dwustronny; oraz
 - (iii) dokonywać miarodajnych oszacowań podstawowych założeń i parametrów stosowanych w modelu;
 - d) zakres, w jakim instytucja może, i jest zobowiązana, generować wyceny dotyczące pozycji, konsekwentnie zatwierdzane przez organ zewnętrzny;
 - e) zakres, w jakim ograniczenia prawne i inne wymagania operacyjne wpływają negatywnie na zdolność instytucji do dokonania w krótkim czasie upłynnienia lub zabezpieczenia pozycji;
 - f) zakres, w jakim instytucja może i jest zobowiązana aktywnie zarządzać ryzykiem związanym z pozycją w ramach swojej działalności handlowej; oraz
 - g) zakres, w jakim instytucja może dokonywać transferu ryzyka lub pozycji między portfelem handlowym a niehandlowym oraz warunki takich transferów.
3. Właściwe organy mogą zezwolić, aby instytucje traktowały pozycje, które są udziałami lub akcjami, zgodnie z art. 57 lit. l), m) i n) dyrektywy 2006/48/WE, w portfelu handlowym, odpowiednio, jako instrumenty kapitałowe lub dłużne, w przypadku jeżeli instytucja wykaże, że w zakresie tych pozycji jest aktywnym animatorem rynku. W takim przypadku, instytucja musi posiadać odpowiednie systemy i mechanizmy kontroli regulujące handel uznanymi instrumentami kapitału własnego instytucji finansowych
4. Terminowe transakcje typu repo związane z działalnością handlową, zaliczane przez daną instytucję do portfela niehandlowego, można dla celów obliczania wymogu kapitałowego objąć portfelem handlowym, o ile dotyczy to wszystkich transakcji wymienionego typu. W tym celu transakcje typu repo związane z działalnością handlową definiuje się jako te, które spełniają wymagania art. 11 ust. 2 i załącznika VII część A, a przedmiotem transakcji z obu stron są środki pieniężne lub papiery wartościowe zaliczane do portfela handlowego. Niezależnie od miejsca zaksięgowania wszystkie transakcje typu repo podlegają obciążeniu z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta dla transakcji z portfela niehandlowego.

ZAŁĄCZNIK VIII

DYREKTYWY UCHYLONE

CZĘŚĆ A

Dyrektywy uchylone wraz z późniejszymi zmianami

(określone w art. 52)

Dyrektywa Rady 93/6/EWG z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych,

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 98/31/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. zmieniająca dyrektywę Rady 93/6/EWG w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych,

Dyrektywa 98/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. zmieniająca art. 12 dyrektywy Rady 77/780/EWG w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, art. 2, 5, 6, 7, 8 oraz załączniki II i III do dyrektywy Rady 89/647/EWG w sprawie wskaźnika wypłacalności instytucji kredytowych i art. 2 załącznika II do dyrektywy Rady 93/6/EWG w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych,

Dyrektywa 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego i zmieniająca dyrektywy Rady 73/239/EWG, 79/267/EWG, 92/49/EWG, 92/96/EWG, 93/6/EWG i 93/22/EWG oraz dyrektywy 98/78/WE i 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady,

Tylko art. 26

Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG,

Tylko art. 67

CZĘŚĆ B

Terminy transpozycji

(określone w art. 52)

Dyrektywa	Termin transpozycji
Dyrektywa Rady 93/6/EWG	1.7.1995
Dyrektywa 98/31/WE	21.7.2000
Dyrektywa 98/33/WE	21.7.2000
Dyrektywa 2002/87/WE	11.8.2004
Dyrektywa 2004/39/WE	30.4.2006/31.1.2007
Dyrektywa 2005/1/WE	13.5.2005

ZAŁĄCZNIK IX

TABELA KORELACJI

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/6/ EWG	Dyrektywa 98/31/ WE	Dyrektywa 98/33/ WE	Dyrektywa 2002/87/ WE	Dyrektywa 2004/39/ WE
Artykuł 1 ust. 1 zdanie pierwsze					
Artykuł 1 ust. 1 zdanie pierwsze i ust. 2	Artykuł 1				
Artykuł 2 ust. 1					
Artykuł 2 ust. 2	Artykuł 7 ust. 3				
Artykuł 3 ust. 1 lit. a)	Artykuł 2 ust. 1				
Artykuł 3 ust. 1 lit. b)	Artykuł 2 ust. 2				Artykuł 67 ust. 1
Artykuł 3 ust. 1 lit. c)-e)	Artykuł 2 ust. 3-5				
Artykuł 3 ust. 1 lit. f) i g)					
Artykuł 3 ust. 1 lit. h)	Artykuł 2 ust. 10				
Artykuł 3 ust. 1 lit. i)	Artykuł 2 ust. 11		Artykuł 3 ust. 1		
Artykuł 3 ust. 1 lit. j)	Artykuł 2 ust. 14				
Artykuł 3 ust. 1 lit. k) i l)	Artykuł 2 ust. 15 i 16	Artykuł 1 ust. 1 lit. b)			
Artykuł 3 ust. 1 lit. m)	Artykuł 2 ust. 17	Artykuł 1 ust. 1 lit. c)			
Artykuł 3 ust. 1 lit. n)	Artykuł 2 ust. 18	Artykuł 1 ust. 1 lit. d)			
Artykuł 3 ust. 1 lit. o)-q)	Artykuł 2 ust. 19- 21				
Artykuł 3 ust. 1 lit. r)	Artykuł 2 ust. 23				
Artykuł 3 ust. 1 lit. s)	Artykuł 2 ust. 26				
Artykuł 3 ust. 2	Artykuł 2 ust. 7 i 8				
Artykuł 3 ust. 3 lit. a) i b)	Artykuł 7 ust. 3			Artykuł 26	

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/6/ EWG	Dyrektywa 98/31/ WE	Dyrektywa 98/33/ WE	Dyrektywa 2002/87/ WE	Dyrektywa 2004/39/ WE
Artykuł 3 ust. 3 lit. c)	Artykuł 7 ust. 3				
Artykuł 4	Artykuł 2 ust. 24				
Artykuł 5	Artykuł 3 ust. 1 i 2				
Artykuł 6	Artykuł 3 ust. 4				Artykuł 67 ust. 2
Artykuł 7	Artykuł 3(4a)				Artykuł 67 ust. 3
Artykuł 8	Artykuł 3(4b)				Artykuł 67 ust. 3
Artykuł 9	Artykuł 3 ust. 3				
Artykuł 10	Artykuł 3 ust. 5-8				
Artykuł 11	Artykuł 2 ust. 6				
Artykuł 12 ust. 1	Artykuł 2 ust. 25				
Artykuł 12 ust. 2					
Artykuł 13 ust. 1 akapit pierwszy	Załącznik V ust. 1 akapit pierwszy				
Artykuł 13 ust. 1 akapit drugi oraz ust. 2-5	Załącznik V ust. 1 akapit drugi oraz ust. 2-5	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 4 lit. a)-b)			
Artykuł 14	Załącznik V ust. 6 i 7	Załącznik ust. 4 lit. c)			
Artykuł 15	Załącznik V ust. 8				
Artykuł 16	Załącznik V ust. 9				
Artykuł 17					
Artykuł 18 ust. 1 akapit pierwszy	Artykuł 4 ust. 1 akapit pierwszy				
Artykuł 18 ust. 1 lit. a) i b)	Artykuł 4 ust. 1 pkt. (i) i (ii)	Artykuł 1 ust. 2			
Artykuł 18 ust. 2-4	Artykuł 4 ust. 6-8				

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/6/ EWG	Dyrektywa 98/31/ WE	Dyrektywa 98/33/ WE	Dyrektywa 2002/87/ WE	Dyrektywa 2004/39/ WE
Artykuł 19 ust. 1					
Artykuł 19 ust. 2	Artykuł 11 ust. 2				
Artykuł 19 ust. 3					
Artykuł 20					
Artykuł 21	Załącznik IV				
Artykuł 22					
Artykuł 23 ust. 1 i 2	Artykuł 7 ust. 5 i 6				
Artykuł 23 ust. 3					
Artykuł 24					
Artykuł 25					
Artykuł 26 ust. 1	Artykuł 7 ust. 10	Artykuł 1 ust. 4			
Artykuł 26 ust. 2-4	Artykuł 7 ust. 11- 13				
Artykuł 27	Artykuł 7 ust. 14 i 15				
Artykuł 28 ust. 1	Artykuł 5 ust. 1				
Artykuł 28 ust. 2	Artykuł 5 ust. 2	Artykuł 1 ust. 3			
Artykuł 28 ust. 3					
Artykuł 29 ust. 1 lit. a)-c) i następne dwa akapity	Załącznik VI ust. 2				
Artykuł 29 ust. 1 ostatni akapit					
Artykuł 29 ust. 2	Załącznik VI ust. 3				
Artykuł 30 ust. 1 i ust. 2 akapit pierwszy	Załącznik VI ust. 4 i 5				
Artykuł 30 ust. 2 akapit drugi					

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/6/ EWG	Dyrektywa 98/31/ WE	Dyrektywa 98/33/ WE	Dyrektywa 2002/87/ WE	Dyrektywa 2004/39/ WE
Artykuł 30 ust. 3 i 4	Załącznik VI ust. 6 i 7				
Artykuł 31	Załącznik VI ust. 8 ust. 1, pkt 2 zdanie pierwsze, pkt 3-5				
Artykuł 32	Załącznik VI ust. 9 i 10				
Artykuł 33 ust. 1 i 2					
Artykuł 33 ust. 3	Artykuł 6 ust. 2				
Artykuł 34					
Artykuł 35 ust. 1-4	Artykuł 8 ust. 1-4				
Artykuł 35 ust. 5	Artykuł 8 ust. 5 zdanie pierwsze	Artykuł 1 ust. 5			
Artykuł 36	Artykuł 9 ust. 1-3				
Artykuł 37					
Artykuł 38	Artykuł 9 ust. 4				
Artykuł 39					
Artykuł 40	Artykuł 2 ust. 9				
Artykuł 41 ust. 1 lit. a)-c)	Artykuł 10 tiret pierwsze, drugie i trzecie				
Artykuł 41 ust. 1 lit. d) i e)					
Artykuł 41 ust. 1 lit. f)	Artykuł 10 tiret czwarte				
Artykuł 41 ust. 1 lit. g)					
Artykuł 42					
Artykuł 43					
Artykuł 44					

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/6/ EWG	Dyrektywa 98/31/ WE	Dyrektywa 98/33/ WE	Dyrektywa 2002/87/ WE	Dyrektywa 2004/39/ WE
Artykuł 45					
Artykuł 46	Artykuł 12				
Artykuł 47					
Artykuł 48					
Artykuł 49					
Artykuł 50	Artykuł 15				
Załącznik I ust. 1-4	Załącznik I ust. 1-4				
Załącznik I ust. 4 ostatni ustęp	Artykuł 2 ust. 22				
Załącznik I ust. 5-7	Załącznik I ust. 5-7				
Załącznik I ust. 8					
Załącznik I ust. 9-11	Załącznik I ust. 8-10				
Załącznik I ust. 12-14	Załącznik I ust. 12-14				
Załącznik I ust. 15 i 16	Artykuł 2 ust. 12				
Załącznik I ust. 17-41	Załącznik I ust. 15-39				
Załącznik I ust. 42-56					
Załącznik II ust. 1 i 2	Załącznik II ust. 1 i 2				
Załącznik II ust. 3-10					
Załącznik III ust. 1	Załącznik III ust. 1 akapit pierwszy	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 3 lit. a)			
Załącznik III ust. 2	Załącznik III ust. 2				
Załącznik III ust. 2.1 akapity pierwszy do trzeciego	Załącznik III ust. 3.1	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 3 lit. b)			

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/6/ EWG	Dyrektywa 98/31/ WE	Dyrektywa 98/33/ WE	Dyrektywa 2002/87/ WE	Dyrektywa 2004/39/ WE
Załącznik III ust. 2.1 akapit czwarty					
Załącznik III ust. 2.1 akapit piąty	Załącznik III ust. 3.2	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 3 lit. b)			
Załącznik III ust. 2.2, 3 i 3.1	Załącznik III ust. 4-6	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 3 lit. c)			
Załącznik III ust. 3.2	Załącznik III ust. 8				
Załącznik III ust. 4	Załącznik III ust. 11				
Załącznik IV ust. 1- 20	Załącznik VII ust. 1-20	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 5			
Załącznik IV ust. 21	Artykuł 11a	Artykuł 1 ust. 6			
Załącznik V ust. 1- 12 akapit czwarty	Załącznik VIII ust. 1-13 pkt. (ii)	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 5			
Załącznik V ust. 12 akapit piąty					
Załącznik V ust. 12 akapit szósty do ust. 13	Załącznik VIII ust. 13 pkt. (iii) do ust. 14	Artykuł 1 ust. 7 i Załącznik ust. 5			
załącznik VI	Załącznik VI ust. 8 ust. 2 po pierw- szym zdaniu				
Załącznik VII					
Załącznik VIII					
Załącznik IX					